

*Житното зърно
е емблема на
човешката душа*

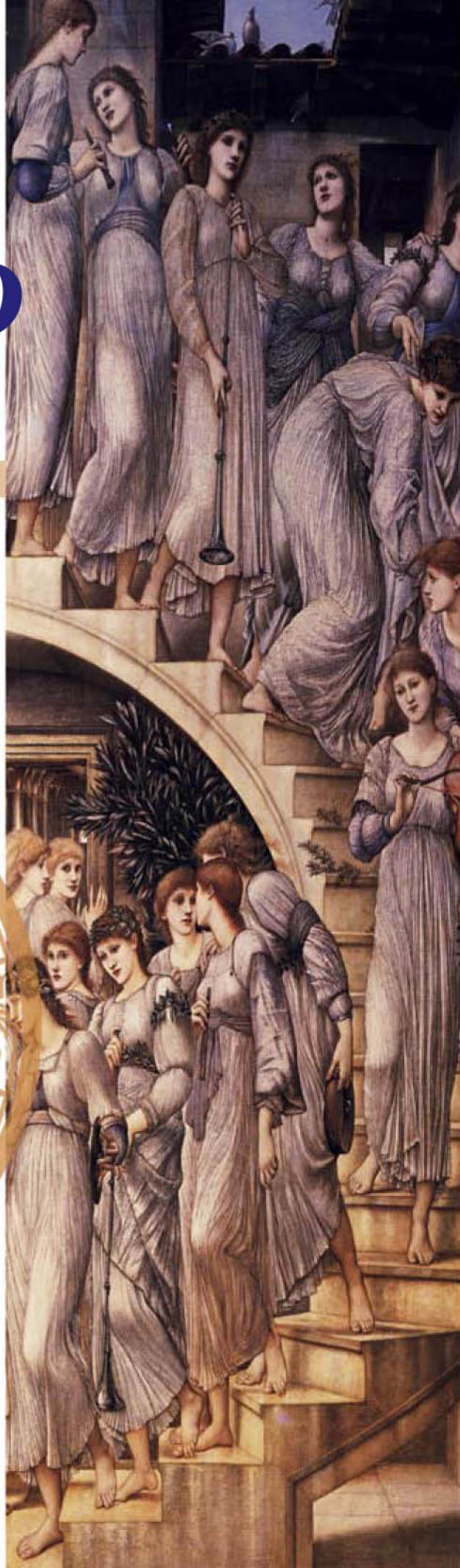
ЖИТНО ЗЪРНО

списание за духовен живот

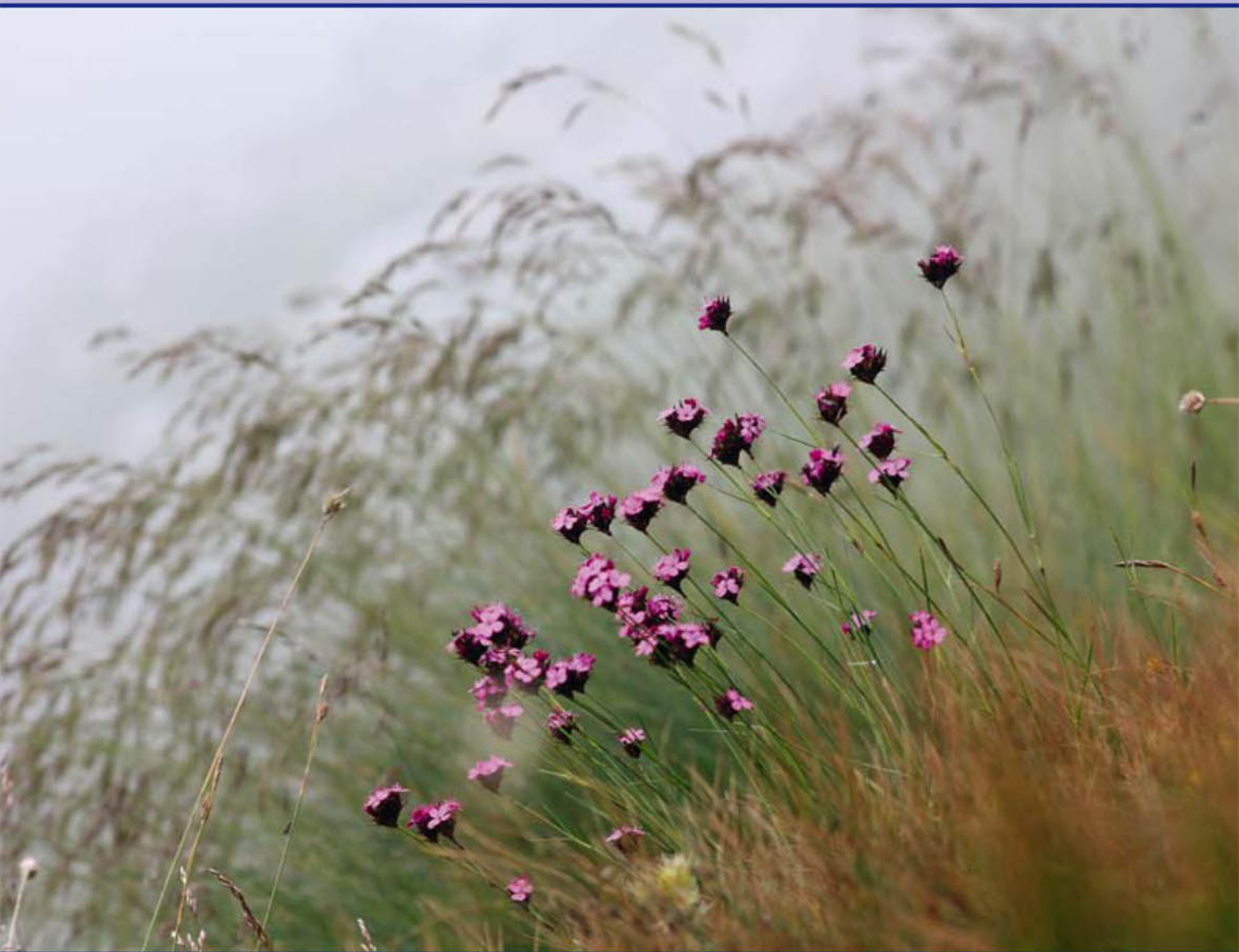
Брой 23 (2/2010)

В броя:
Красотата
Паневритмията
Човекът – интегрална част на Вселената

Красиво е онова, което расте, цъфти и зрее. Стрежете се към чистите извори, Вслушвайте се в тяхното клокочене, В духането на вятъра. Наблюдавайте изгряването на слънцето, пеенето на птичките. Цялата природа е пълна с красота и хармония, с песен и живот. Влезте в съгласие с природата, за да се ползвате от нейната красота.

Учителя

Продължител
на списание „Житно зърно“
излизало от 1924 до 1944 г.
основано от ученици
и последователи
на Учителя Петър Дънов

Редакционна колегия:

Георги Стойчев
Мария Кисова, г.ф.н.
г-р Светла Балтова
Татяна Йорданова
Живко Стоилов

адрес: Пловдив 4000
ул. „Софроний Врачански“ 5А

e-mail:

jitnozerno@abv.bg

тел.: 032/665 080

Художествено оформление

на корицата:

Живко Стоилов

Печат:

Издателска къща „Жанет-45“ ЕООД

ISSN 0861 427X

ДУХОВНО ОБЩЕСТВО

© БЯЛО БРАТСТВО

© Издателство „Бяло братство“

СЪДЪРЖАНИЕ

ЖИВОТО СЛОВО

Красотата на гушата – *Учителя* 3

ШКОЛАТА

От Учителя за здравето – *Боян Боев* 6

Космическите йерархии – *Константин Златев* 9

Псалмите на Давид. Псалм 91 – *Георги Стойчев* 14

Сфера на Юпитер – *Георги Радев*

Мевляна Джелаледин Руми – поезия 20

ТЕМА НА БРОЯ

За красотата – *Учителя* 21

ЕДИНСТВОТО НА ЖИВОТА

Човекът - интегрална част на вселената – *Марта
Александрова* 28

ПАНЕВРИТМИЯ

Източници на информация за Паневритмията
– *Людмила Червенкова* 35

Духовната същност на Паневритмията - *Мария
Митовска* 46

Отворено писмо на Жан-Луи Гобо 51

Писмо на Михаил Иванов до Боян Боев 53

Приказка за света на сенките –
Радостина Няголова 57

Think – from the lectures of the Master

*Рисунките на 15, 21, 22, 39, 40 стр. са на Снежанка
Стоянова*

*Снимки: Живко Стоилов (2 стр. на корицата, 47 и 51 стр.),
Диана Захариева (3 стр. на корицата)*

*Мили приятели,
Шемата на този брой — Красотата
— се появи изневиделица в машинния
ни, електронен свят. Слезе тихо от онези
пространства, където е вездесеща.
Излежда привлече със себе си няколкото
текста, посветени на Паневритмията и ни
запозна с една жена-творец, чийто работи
ви представяме.*

*Красотата така да я забележим в малките
неща — със сърцето си, ако помните
Малкия принц. Красотата жадува да я
попием, за да излекува душите ни.*

*Какво е човекът? — казва Уилфелд Бенкса
Дуно —*

*Една красива мисъл,
Едно красиво чувство,
Една красива постъпка!*

Ако всеки ден бъдем човеци.....

Житно зърно

КРАСОТАТА НА ДУШАТА

Учителя

*Пребъдете в мене и аз във вас. Както лозената пръчка
Не може да принесе плод от само себе си, ако не пребъде на лозата,
Така нито вие, ако не пребъдете в мене. Аз съм лозата, вие пръчките;
Който пребъдва в мене и аз в него, той приноси плод много...*

Евангелие от Йоана, 15:4,5

Защо хората се обезсърчават? Защо са недоволни? Разбирането прави човека доволен, а не многото имане. Изкуство е да вижда човек доброто в живота и да го използва.

Един каменар предлага на един учен човек прост камък, тежък 3 кг. Той мисли, че камъкът е прост, но ученият знае, че в този прост камък се крие нещо ценно. „Колко струва?“ „Едва ли струва и един лев, прост камък е. Ти колко даваш за него?“ „Пет лева.“ Каменарят взема петте лева и е доволен, че е спечелил нещо от простия камък: „Добре, че има глупави хора, които дават пет лева за един прост камък.“ Ученият разчупва камъка и изважда от него скъпоценен камък; след време го продава за няколко милиона. Като се научава за това, каменарят остава недоволен, че за пет лева е

продал такова скъпо нещо. Той среща учения и го пита: „Защо ме излъга?“

В такова положение изпадат и днешните хора. Много ценни неща минават през вас без да ги познаете. Големи са богатата, които ви са дадени. Всеки човек е ограден с несметни богатства. Вашите мисли, вашите чувства и действия крият грамадни богатства, които вие още не оценявате. Вие ги продавате евтино, а после оставате недоволни.

Помнете: Бог, Който е създал хиляди вселени, е всемъдър и всезнаещ. Трябва ли при това да казвате, че светът, създаден от Бога, не е хубав? Който се осмели да каже това, той греша. Всичко, което е минало през Божиите ръце, е ценно. Нищо не може да се сравни с него. Но разбиране е нужно! Иначе човек не може да се убеди в ценността на Божиите блага.

Има един щастлив живот, който трябва да се изучава. Да престане недоволството! „Как ще бъда доволен, като нямам никакъв подтик?“ Не търси подтика отвън. Търси го в самото доволство. Обичай всичко, което те обикаля, и ще бъдеш доволен. „Как ще обичам всичко?“ Обичай! Нищо повече. „Мога ли да обичам всички

хора?“ Обичай! Числото на онези, които обичаш, определя степенята на твоеето знание. Ти знаеш, че Бог има само един Син, когото обича. При това казват, че Бог мисли за всички и обича всички, казват, че Той обича и грешниците. Ако мислиш, че в Единородния Син на Бога се включват всички живи същества, имаш право да казваш, че Бог обича всички същества. В Христа живеят и грешниците, и праведниците. Няма човешка душа, която да не живее в Христа.

Хората са недоволни, понеже поставят Христа вън от Бога, а себе си – вън от Христа. Така вие сами се осъждате на страдания. „Който пребъдва в Мене и аз в него, приноси плод много...“

Помнете: Всяка душа носи големи богатства в себе си. Даже животното да влезе в дома ви – куче или котка, и то носи някакво благо за човека. Това хората го знаят и като гоиде например лястовичка и свие гнездото си под стрехата, домакините се радват. И за щъркелата казват, че носи щастие. Кравата, конят – и те носят щастие за човека. Слънчевият лъч е носител на голямо благо. Той е жив. Светлината не е само трептене, движение на въздуха, тя е жива, разумна сила, която прониква в човека и го обновява. И животът, и светлината, и топлината носят радост и щастие. И всеки лъч, излизащ от Бога, носи голямо благословение за човека. Не мисли, че някой човек ти носи нещастие. Не, всеки човек носи щастие, благо както за себе си, така и за окръжаващите. Това твърди новото учение.

Защо страдат хората? Защото не оценяват човешката душа. Христос гоиде на Земята да повдигне човешката душа, да я освободи и да покаже, че в нея са вложени несметни богатства. Казват, че Христос гоиде да спаси погиналите. аз пък казвам, че Той гоиде да спаси човешките души – да извади скритите в тях богатства и да покаже истинската им стойност. Когато греша, човек не оценява душата си. Тогава той слиза в ада, в света на мъчението. Като съзнаваш това, не търси щастие си отвън, в този или онзи човек, но го търси в себе си.

Под „себе си“ разбирам Бога в човека. Ако търсиш щастие си в Бога, в Божественото в себе си, ти си на прав път. Съзнай, че в тебе са вложени несметни богатства, които

трябва да цениш. Между Бога и твоята душа трябва да има вътрешна връзка. Като съзнаваш това, ти всякога ще Му благодариш.

Казваш: „Как да обичам този човек, когато той не ме обича?“ Това е криво разбиране. Как ще си обясниш обратното – той те обича без ти да го обичаш? Някой плаче, че хората не го обичат; някога плаче от любовта на своя възлюбен. Как ще си обясниш това? Плачеш, че те обичат, плачеш, че не те обичат. За да не изпаднаш в противоречия, ще обичаш душата на човека, която никога не се изменя. В това именно е красотата на душата – че любовта ѝ е вечна, неизменна. Достатъчно е само за момент да зърнете красотата на душата, за да не я забравите никога. Който е любил, за момент поне е видял красотата на душата. Няма човек, който като види душата, да не се влюби. Лошото за нас е там, че като я видим, тя веднага се скрива. Ходиш, плачеш, търсиш я, но не можеш да я намериш.

Следователно това, което човек търси и за което плаче, е красивата човешка душа. Тя не стои на едно място. От време на време само тя посещава човека за момент и веднага изчезва. Струва си човек да живее хиляди години на Земята само за този момент – да зърне красивата душа, да се наслади от красотата на живота ѝ, да види с какво богатство разполага тя. Велик момент е да видиш своята красива душа! Целият свят ще те посети, всички хора ще се трупат около тебе, и те да вземат участие в твоята радост. Как ще се справите с всички хора? Милиони души ще се редуват, всяка на свой ред да зърне красотата ви. Какво ще правите тогава? Ще се молите на Бога да ви закрие по някакъв начин, да си починете малко. Ето защо Бог е скрил красотата на човека даже от самия него и я е оставил като негово бъдещо наследство. Казвате, че има красиви хора в света. Колкото и да е красив човек външно, неговата красота не може да се сравни с красотата на душата. Неизмерима е нейната красота.

Чувате някой да казва, че животът му е дотегнал, не му се живее. Защо не му се живее? Защото не е видял красотата, не е разбрал цената на истинското богатство. Да зърнеш красотата на душата – това значи да видиш Христа. Той е във всеки човек. Не е достатъчно само да го зърнеш, но трябва да бъдеш като

Него. „Какво да правим, за да дадем място на Христа в себе си?“ Не цапайте душата си! Не засенчвайте лицето на красотата! Това значи: Не грешете! Грехът е тъмнина, която закрива светлото лице на душата. „Защо хората не живеят в душата си?“ Защото не учат. Един мисли, че е беден, друг – че е лош, трети – че е слаб, болен, невежа. Това отчасти е вярно. Важно е как може човек да стане богат, здрав, силен, учен. Как? Като учи. Най-големият неприятел на човека е мързелът – не иска да учи. Големи усилия са нужни, за да заставят човека да учи. Малко хора съм срещал, които учат от любов. Без любов нищо не се постига.

Дръжте се за красивите мисли и чувства, които дават тласък в живота ви. Те са онази светлина, онзи пламък, който излиза от очите на красивата мома, на красивия момък. Колкото пъти и да срещнете красотата, израз на любовта, спрете се пред нея, не я отминавайте.

Знайте: Кой каквото иска да постигне, ще го постигне. Кога? Когато възприемете идеята, че Бог е вложил несметни богатства във вашата красива душа. Единственото желание на Бога е да учите. Само така ще можете да служите. Щом служите, ще имате постижения.

Ние сме дошли на Земята да познаем Бога. Казано е: „Това е живот вечен – да познаем Тебе Единнаго, Истиннаго Бога и Христа, Когото си проводил.“ Да познаеш, че Бог е вложил в тебе красива душа, с несметни богатства. Бог се проявява именно чрез тази душа.

Когато бях в Америка, слушах Пагаревски, който изпълняваше „Лунната соната“. Тогава той беше млад, красив човек, с хубаво кръгло лице. След години гледах на кино „Животът на Пагаревски“. Там беше вече доста остарял. Направи ми впечатление, че свири със затворени очи; вниманието му беше съсредоточено, нищо не го отклоняваше от музиката. Имаше по-голяма дълбочина, по-голяма музикалност. Един е Пагаревски, втори не може да се роди. В природата нещата не се повтарят. Но онава, което човешката душа носи в себе си, над-

минава Пагаревски. Възможностите на човешката душа, изявени чрез него, представляват едва една стомилионна част от това, което е вложено в нея.

Какво представя „Лунната соната“? Любов на Луната, на студа. Значи има две възможности: да любиши вечер, на луна, и да любиши през деня, на слънце. Вечер няма условия за любов. Само душата може да люби вечер, за нея няма нощ. В нея е вложена всичката красота на живота. За красивата душа и лунната нощ е ден.

„Лунната соната“ показва, че животът не е разбран както трябва. Всъщност по съдържание тя е слънчева, но е излята във форма на Луната. Заг Луната е Слънцето. Без Слънцето не можеш да видиш Луната. Значи всичко, каквото съществува на Земята е лунно, но заг Луната е скрито Слънцето. И заг нашия живот – живот на Луната – се крие Божественият живот, който постепенно се изявява. Животът на Земята е Лунна соната. Въпреки това, красив е нашият живот.

Днес и аз ви изсвирих едно лунно парче, Лунна соната. Рагвам се, че сте дошли на този концерт. Като се върнете по домовете си, всеки да посвири тази соната на своето пиано. Няма по-красиво нещо от това, да бъде човек тих и спокоен, да носи мир в себе си. Погледни към небето и благодари в душата си за всичко, което ти е дадено. Когато и да срещнеш, виж в него присъствието на Онзи, Който е създал света. Добре е навсякъде да виждаш Бога. И във всички противоречия да виждаш скрито Божественото начало. Това е новото учение. То изисква от всички да отворят сърцата и умовете си, да видят истината, вложена от векове в тях.

„Това е живот вечен – да познаем Тебе, Единнаго, Истиннаго Бога и Христа, Когото си проводил.“ Това е Христос – проявеният Бог. Това е истинското учение – да познаем несметното богатство, вложено в нашите души.

Да позная моята красива душа, излязла от Бога – това е смисълът на моя живот. Това е смисълът на човешкия живот.

*Резюме на утринно слово,
държано от Учителя
на 6 февруари 1938 г.,
София, Изгрев*

От Учителя за здравето

Зависимост между душевния и физичния живот при лекуване

Боян БОЕВ

Миналия път видяхме, че болестите имат външни и вътрешни причини. Те са във взаимодействие. Вътрешните причини създават предразположение за действието на външните. Онзи, който изучава живота повърхностно, вижда само външните причини, но при по-дълбокото изучаване на живота се виждат ясно и вътрешните причини, които са съществени, понеже без тях външните причини не биха имали поле на действие.

На много места в беседите и лекциите Учителя изтъква важността на вътрешните причини на болестите. Той казва: „Всички болести, които съществуват в света, се дължат на този песимизъм, който съществува у хората.“ (Лекция от Учителя, държана на 04.03.1942 г.) Тук под песимизъм се разбира потиснато състояние на духа: всяко съмнение, недоволство, недоверие, страх, тревога и пр. Същата идея е вложена и в следните думи на Учителя: „Съвременната неврастения се дължи на безпокойство. Когато почнете да се гразните, склерозата идва.“ Всяко отрицателно състояние на съзнанието привлича разрушителни енергии към организма и това води към болест. Както всяка мисъл или чувство си има свои трептения, тъй и всеки орган. Човешките органи не са само физически форми, но всеки орган на човешкото тяло е свързан с известна категория психични сили. Ето защо, известен вид отрицателно психично състояние въздейства върху черния гроб, друг вид – върху сърцето, трети – върху белия гроб, четвърти – върху слуха или зрението и пр.. Мога да посоча един очебиен пример: Една моя позната преживява силна тревога, душевно вълнение и изгубва зрението си – не вижда никак. Тя успява да превъзмогне това душевно вълнение, възстановява своя мир, и зрението ѝ се възвръща. После отново ми-

нава през душевна криза и веднага зрението ѝ се изгубва съвършено. То се възвръща пак след превъзмогване на тревожното състояние.

Голямата зависимост между физичното и психичното Учителя изтъква ясно със следните думи: „Към ближните си трябва да се отнасяте добре, за да се подобри пулсът на вашето сърце.“

Знае се от окултната физиология, че през сърцето минава електромагнитна струя и тя е, която причинява пулсирането му. А чувствата, и изобщо душевното състояние оказват влияние върху правилността на това електромагнитно течение, което минава през сърцето. Например при страх, тревога и пр. това електромагнитно течение става неправилно и това се отразява върху сърцето физиологически и даже върху анатомичния му строеж. Ето защо, при лекуването на сърцето преди всичко трябва да се премахнат психичните причини.

Аналогична идея се съдържа и в следните думи на Учителя: „Не могат да бъдат гърдите ви здрави, ако не сте добри. Ние не говорим тук само за един живот от 100–120 години, но за 100–200–500 поколения. Ако те не са живели с добри чувства, ще се получи едно поколение със слаби гърди.“ (Лекция от 11.03.1942 г.)

У човека има скрити сили, които трябва да се събудят. Душата е седилище на неизчерпаеми сили, само че те трябва да се извикат към дейност! Ще приведа няколко примера, от които се вижда какви мощни сили притежава душата, но обикновено човек не може да си служи с тях, защото са още спящи у него. В някои извънредни случаи те се пробуждат и влизат в действие. Учителя разказва за един съвсем стар свещеник във Варна. Той се чувствал безпомощен и даже

нямал сили да прави разходка из двора. С голяма мъка я правел и след нея се чувствал крайно изморен. При бомбардировката на Варна по време на общоевропейската война той, който мислел, че няма сили да направи гаже и една разходка из двора, излязъл от къщи и скоро се намерил няколко километра вън от града, носейки една голяма тиква пог мишница! Друг пример, приведен от Учителя: В Бразилия, в една болница лежали двама парализирани. Една боа влязла в болницата и тези двамата парализирани скокнали през прозореца и се намерили галеч от болницата. Те събудили в момента мощните сили на духа, до които не могли да прибегнат в обикновения живот. Те не подозирали мощните сили на духа в себе си!

Трети пример, пак от Учителя: „В Америка една жена била тежко болна. Лекарите казали, че ѝ остават само няколко дни живот. Тя знаела това и казала на мъжа си: „Аз си отивам, но искам да те попитам: Ще се ожениш ли след моето заминаване отвъд?“ Той казал: „Не мога да обещаю, че няма да се ожения!“ Жената отговорила: „Тогава не умирам!“ И наистина, с това свое желание да не умре, тя извикала към активност мощните сили на своя дух и оздравяла.

Но защо човек несъзнателно, в изключителни моменти да извиква към действие тези мощни сили на своя дух, когато той може – като знае законите – *съзнателно* да ги извика на помощ и на работа, и тогава може да победи болестта!

Как става това? Именно чрез това, което Учителя нарича повишаване на трептенията.

Но това не означава, че трябва да се прибегва при лекуването на една болест само към вътрешния метод. Трябва да се употребяват едновременно двата метода: вътрешният и външният. Христос прибегвал често до двата метода. Например, при лекуването на слепородения той му намазал очите с кал и му казал: „Иди и умий се в къпалнята Силоам“. И той оздравял. Намазването и умиването на очите е външният метод, а вярата, която Христос събужда у болния, и силата, която му изпраца, са психичният метод.

При други случаи Той препоръчва двата

метода едновременно: пост и молитва. Постът спада към външните методи, а молитвата е вътрешен. По повод на тези Христосви думи ето какво казва Учителя: „Отвън може да се помогне на болния, но ако той сам не си помогне, никаква външна помощ не може да помогне. Болестите не са нищо друго освен нисши същества, които влизат в него и започват да се размножават за негова сметка. На научен език тези същества се наричат микроби. За освобождаване на човека от тези същества Христос казва, че това може да стане само с пост и молитва. Микробите са подобни на войска, която напада града и го разрушава. Една силна войска може в една нощ да разруши града и го разрушава. За тези войници Христос казва: „Този род не може да излезе освен с пост и молитва.“ Какво представлява молитвата? Тя представлява връзката на човешката гуша с Първичната причина на нещата. А пък постът подразбира отнемане храната на войската. Щом лишите войската от храна, тя се принуждава да отстъпи.“ (Виж „Делата Божии“ от Учителя, стр. 60–61)

Двата метода – външният и вътрешният – трябва да се съчетаят. За да се види как трябва да стане това, Учителя дава пример, като посочва как трябва да се лекува чумата: „Чумата, от която хората се плашат, се лекува с гореща вода. Болният от чума трябва да се отдели от здравите и на всеки час да му се дава по една чаша гореща вода. Като пие водата, серумът на кръвта, който служи за храна на микробите, се разрежда и те постепенно престават да се размножават. През време на болестта никаква храна не трябва да се употребява. При тази болест се явява апатия, но будното съзнание я преодолява. **Връзката на човека с Бога представлява силна, динамична мисъл, която се отразява върху микробите като една електрична светкавица.** Така, атакувани от две страни, чрез обстрелване и чрез глад, те престават да се размножават и се отстраняват. Достатъчна е 24-часова усилена война с микробите на чумата, за да ги заставите да излязат вън от организма. Като воюва известно време, човек се калява постепенно и става по-здрав. Болестите

допринасят особено много за женствените, мекушавите натури. Забелязано е, че след като боледуват известно време, те стават по-мъжествени, по-смели по характер. Мекушавите хора се поддават на болести повече, отколкото мъжествените натури. (Виж „Делата Божи“, стр. 61)

Ето какво казва г-р Алекси Карел в „Човекът – неизвестният“ за молитвата като лечебен фактор (стр. 177): „Нашето сегашно разбиране за влиянието на молитвата върху патологичното състояние се основава върху наблюдението на болни, които почти моментално са били излекувани от разни поражения като **костна и перитонеална туберкулоза, студени гнойници, гноящи рани, лупус, рак и гр. и пр...** Процесът на излекуването се различава малко при различните индивиди. Често се явява силна болка, после внезапно чувство на пълно излекуване. За няколко секунди, няколко минути, най-много за няколко часа рани се затварят, общите оплаквания изчезват, апетитът се връща. Тези факти доказват действителността на известно съотношение от още непознато естество между душевните и органичните влияния. Те ни откриват един нов свят.”

Под молитва тук се разбира методът за повишаване на трептенията. По друг начин казано, вътрешният метод се състои в събуждане на скритите сили на Духа чрез един душевен подем, чрез вътрешно озарение. Болният трябва да гоиде до едно състояние на мир и радост, на всеобемаша любов, на светлина – състояние на хармония и красота! Всичко да люби и на всичко да се радва! Това именно е онова молитвено състояние, което лекува!

Той трябва да гоиде до едно прозрение за божествените основи на битието, до едно състояние на благодарност за всичко: благодарност за слънчевия лъч, за вдишката въздух, за гледката на цветята, синьото небе, облаците, планините – във всичко да вижда присъствието на Великото, Божественото!

Това е едно състояние, в което човек трябва да се освободи от всички раници, които са го тормозили дотогава: излишни тревоги, безпокойства, страхове и пр.; да гоиде до една коренна обнова, до едно съ-

стояние на чистота, невинност и вяра! Тогава той ще бъде възприемчив към вълната на божествения живот, който слиза отгоре. Тогава трептенията му са така повишени, че никакви бавни трептения с дълги вълни, каквито са тези на болестта, не могат да съществуват в него. Те биват отстранени така, както отхвърква сабята от ръката на човека, който я приближава до струята на водопада, слизащ от 100 м. височина.

Материалът е препечатан от сп. „Житно зърно“ бр.4/1942 г.

Молитва за лекуване

Господи, Ти си източник на живота!

Изпрати в мен животворната Си Сила – Духа, да ми излекува ума, сърцето, духа, душата, волята и тялото. Да ме излекува от всички физически и психически болести и страдания. Да ме дари със здраве, сила и живот, с младост и красота; да развие в мен дарби и способности, за да мога да живея, да се уча и да Ти служа!

Амин.

Молитва за изцеление

Господи, помогни ми в този тежък час да се освободя от болестта, за да Ти служа с радост. Искам да посветя живота си на служене на Любовта, на изпълнението на Твоята воля.

Амин.

Космическите йерархии

Константин ЗЛАТАРЕВ

1. Принципът на йерархичност във Вселената:

Един от водещите по важност космически принципи, чието действие се проявява на всички равнища във Вселената, е **принципът на йерархичност**. Неговото съдържание би могло да бъде формулирано по следния начин:

Всички същества във Вселената, **БЕЗ ИЗКЛЮЧЕНИЕ**, се намират на различно равнище на духовно развитие, на различно стъпало по стълбата на духовната еволюция.

Принципът на йерархичност произтича от Всемирното развитие. Понеже монадите започват своята еволюция от различна изходна позиция (като възходящи и низходящи същества), както и в различен космически момент, и тъй като всяка монада се развива с различна, специфична само за нея скорост (темпо), то оттук се обуславя логичното разслояване на съществата върху отделните стъпала на вселенската стълбица на еволюцията.

В рамките на еднородна група същества (например, хората като цяло или хората от бялата раса, от отделен континент, от определен народ и пр.; или животните като цяло или отделен клас животни: бозайници, насекоми, влечуги, земноводни, риби и пр.; отделен вид животни: вълци, мечки, слонове, лъвове, китове и пр.) също така няма две от тях, които да са на едно и също равнище на духовна еволюция, т.е. да са абсолютно тъждествени в индивидуалното си развитие.

Духовното познание извежда и едно съществено следствие от принципа на йерархичност:

От духовна и еволюционна гледна точка РАВЕНСТВО **НЯМА И НЕ МОЖЕ ДА ИМА**.

Едуард Бърн-Джонс, Ангел

Равенство между живите същества в Космоса съществува само по отношение на потенциала и възможностите за развитие, доколкото всички те са родени от Бога като монади с еднаква същност и еднакъв еволюционен потенциал.

2. Две основни групи същества във Вселената:

а) Възходящи (от елементарните частици през природните царства, включително човека, към Бога):

Към групата на възходящите

същества принадлежат представителите на четирите природни царства (минерали, растения, животни и хора) и на надприродните царства (ангели и божества), включително т.нар. „паднали ангели“, последвали Луцифер в неговия бунт срещу Бога (както гласи общоприетата версия за това прадревно космическо събитие, придало съвсем нова насока на всемирното развитие; а дали в действителност става дума

за бунт или не – това е друга тема).

Възходящите същества започват еволюцията си като монади от минералното царство, прогължават през растителното и животинското и стигат до човешкото. Оттук се разделят на две подгрупи: първите прогължават развитието си в надприродните царства (ангелско и Божествено), а вторите загубват индивидуалността си и биват претопени в изначалната Божествена творческа субстанция като изходен материал за раждането на други монади.

б) низходящи (от Бога към човека и въобще към творението):

Низходящите същества произхождат непосредствено от Света Троица (според християнската терминология, която в случая е приложима и в духовното познание): Бог-Отец, Бог-Син и Свети Дух. Тяхната главна задача е да подпомагат развитието на възходящите същества. Някои от тях изпълняват специфични (служебни) функции в Космоса.

Те започват еволюцията си от Божествения или от висшите сфери на духовния свят и се развиват в зависимост от това, доколко успешно изпълняват особената си роля във Вселената, заради която са сътворени или излъчени от Бога.

Също както и възходящите същества, и те подлежат на еволюция.

И двете групи същества – възходящи и низходящи – произхождат от Бога, но разликата помежду им е в началната точка, в изходната позиция на еволюционното им развитие.

3. Йерархии в материалния свят:

Разглеждайки йерархиите на съществата, достигнали стадия

на индивидуалния дух и на разума, следва да отбележим, че главната такава йерархия в материалния свят (физическата вселена) е тази на **човеците** или **хората**. Ние не сме сами и единствени във Вселената! Човешката раса населява целия Космос, а не само планетата Земя. Става дума за хуманоиди с различна биологическа форма, но с еднакви монади – еднакви първични частици живот, дарени им от Бога.

Всички космически цивилизации или общности от разумни същества, които населяват и се развиват на материални планети като Земята, принадлежат към човешката раса – независимо от биологическата структура и вид на телата им.

4. Йерархии в духовния свят:

Това е голяма група разумни същества, които не притежават материални тела и еволюират в невидимия свят. Те носят различни имена в отделните световни религии: **ангели** (в християнството, юдаизма и исляма), **деви** (в индуизма), **питри** (в парсизма и зороастризма), **джинове** (същества на еволюционно равнище между хората и ангелите – в исляма) и т.н.

Духовните йерархии съществата изпълняват ролята на посредници между Бога (или божествата – великите Същества от Божествения свят) и хората. Те, обаче, имат и собствен път на развитие, в който тази им посредническа функция не винаги е определяща.

С изключение на духовните същества, сътворени непосредствено от Бога (от Света Троица на християнството), всички останали са преминали през човешка еволюция и са я приключили успешно. Тоест те са започнали духовното си развитие от минералното царство, преминали са през рас-

пителното и животинското и в човешка форма са завоювали правото да пренесат по-нататъшния си еволюционен път изцяло в духовния свят.

5. Йерархии в Божествения свят:

Това е групата на великите, най-напреднали в еволюционно отношение Разумни Същества, които назоваваме общо „божества“. Названието им води началото си от две обстоятелства: първо, защото са жители на Божествения свят; второ, понеже са постигнали равнището на Божественото съзнание.

Божествата могат да бъдат разделени на две групи:

□ Такива, които произлизат непосредствено от Бога (от Света Троица).

□ Такива, които са преминали успешно човешката и ангелската еволюция и са станали достойни да бъдат обитатели на Божественото поле (сфера, свят).

От принципна важност е езотеричният факт, че съществата – членове на по-високите космически йерархии, могат да „слизат“ (да се спускат, да се проявяват) в световете, обитавани от по-ниските йерархии същества, но обратното не е възможно. Членовете на по-ниските йерархии не могат да обитават и да се пренасят в световете (областите) на по-високите йерархии поради енергийна (вибрационна) несъвместимост – те просто не са в състояние да издържат на по-високите вибрации на тези космически зони.

6. Някои конкретни космически йерархии от невидимия (духовния и Божествения) свят:

а) Ангелски йерархии (чинове):

Деветте ангелски йерархии (чина) са описани в предложението по-долу вид и хронология от Ди-

онисий Псевдогрегоз (VI в.) и са възприети по този начин, без изменения, от християнската Църква.

1. Серафими – братя на Любо-вта;
2. Херувими – братя на хармони-ята;
3. Престоли (Тронове) – братя на Волята;
4. Господства – братя на интели-гентността и радостта;
5. Сили – братя на движението и растенето;
6. Власти – братя на външните форми и изкуствата;
7. Начала (Началства, Архаи) – братя на времето, състоя-нието и такта;
8. Архангели – братя на огъня и топлината;
9. Ангели (в тесния смисъл на по-нятието) – носители на живо-та и растителността.

Деветте ангелски йерархии са разделени на три триади в съответствие с еволюционното си равнище и задачите, които изпъл-няват в Космоса.

При следващата глобална пла-нетарна трансформация (когато Земята ще се превърне като Юпитер) последния, десети ангел-ски чин ще заемат напредналите човешки души.

Всички ангелски йерархии в сво-ята съвкупност образуват великия **Космически Човек** (Адам Кагмон в кабалистическото учение).

Според Учителя Бейнса Дуно ангелите като цяло се делят на ДВЕ ВЕЛИКИ ЦАРСТВА (категории). Пред-ставителите на по-високото царство рядко слизат на Земята и в материалния свят изобщо. Принадлежащите към по-долното царство се проявяват по-често в материалната област с цел да подпомагат духовното израства-не на хората.

Всички АНГЕЛИ – И ОТ ДЕВЕТТЕ КОСМИ-

ЧЕСКИ ЙЕРАХИИ – СА ПРОИЗЛЕЗЛИ ОТ ЧОВЕШ-КАТА РАСА. Ала те са преминали своя еволюционен път милиарди години преди съвременните земни хора, при други условия – значително по-благоприятни от настоящите, които те са използвали разумно и целесъобразно.

В християнското учение е въз-приета тезата, че при кръщението си, когато човек става член на Църквата на Христос, той получа-ва ангел-хранител (ангел-пазител). Това ангелско същество поема грижата пред Небето за своя по-допечен и отговаря за него пред Бога.

Духовното познание защитава друго гледище – че всеки човек, ко-гато се ражда в плът на Земята, има свой духовен водач (или дух-ръководител) в невидимия свят, който се старее да го наставлява по трудния му път в една среда на ограничения, относителност и страдания. Този духовен водач или дух-ръководител – който е същи-ят ангел-хранител според христи-янското вярване – винаги е съще-ство с по-висок еволюционен ранг от човека, когото направлява. Човек може да запази един и същи духовен водач за повече от едно прераждане в материалния свят. Правилото обаче е, че с напред-ването му по духовния Път ус-поредно с неговото еволюционно израстване се сменят и духовете, които го наставляват от отвъд-ното. Колкото по-напред е оти-шъл в еволюционното си развитие даден човек, толкова по-извисен е и неговият дух-ръководител.

Връзката между човека и духовния му водач е невидима, нематериална, духовна. Духът-ръководител насочва поверения му човек най-вече чрез мисловни внушения или в съня му. Твърде редки са случаите, когато може да бъде осъществен пряк кон-

такт между двете разумни съ-щества – в екстремни ситуации, когато, например, животът на човека е под непосредствена за-плаха. Дори и тогава човек далеч не винаги разбира кой и по какъв точно начин му се е притекъл на помощ. Ролята на духовния водач е да бъде анонимен наставник, а не гувернантка. Той няма право да нарушава свободната воля на поверения му човек.

Независимо че понятието „ан-гел-хранител“ („ангел-пазител“) е станало нарицателно и в хрис-тиянската църковна лексика, и в езотеричната литература, това напреднало същество не във всички случаи принадлежи към някоя от ангелските йерархии. За по-израс-налите в духовно отношение люде са отредени действително ангели, които да ги водят през изпитани-ята на земното битие. Но за сред-но и ниско развитите хора това са просто по-високо еволюирали от тях човещи.

б) Природни духове:

Природните духове принадле-жат на група еволюционна верига, различна от човешката. Преведено на по-разбираем език, това значи, че пътят им на духовно развитие е различен от човешкия.

Природните духове населяват етерната област на материалния свят. Духовното познание разли-чава четири такива групи съще-ства – колкото са и основните елементи, познати ни от окулт-ните науки:

☐ Елфи (силфи, силфиди) – духове на въздуха;

☐ Гноми – духове на земята;

☐ Саламандри – духове на огъня;

☐ Ундини – духове на водата.

Част от тези природни съще-ства са свързани с еволюцията на минералното царство (най-вече гномите), други – с развитието на растителното царство (пре-

димно елфите). Всички те могат да бъдат наблюдавани от хората, притежаващи етерно зрение, в тези сфери на природната среда, които отговарят на съответния елемент на природните духове.

Някои персонажи от народните приказки са вдъхновени именно от спорадични контакти на човека с някои от тези същества. Например разказите за гжуджета твърде често са свързани с прояви на гномите, историите за феи – с елфите, приказните сюжети за русалки и други разумни водни обитатели – с ундините, и т.н.

Равнището на съзнателност и неговата насоченост при природните духове са твърде разпосочни в сравнение с човека. Забавлението за някои от тях може да се превърне в доста солено преживяване за човека, попаднал на прицела им.

Затова пък онези природни духове, които отговарят и се грижат за определени видове растения, могат да станат отлични помощници на хората, които отглеждат тези растения.

в) Логоси:

Това са велики Разумни Същества от Божествения свят. Техните физически тела са добре познатите ни звезди и планети. Например, Слънчевият Логос е Съществото, създало и изградило Слънчевата система. Нашата родна звезда – Слънцето, е неговото физическо тяло. Аналогично – всички планети от Слънчевата система са физически тела на Логоси, които се проявяват чрез тях в материалния свят.

Следователно различаваме следните категории Логоси:

1. Планетарни;
2. Слънчеви (Звездни);
3. Галактически – управляващи милиардите галактики в Космоса;

4. Космически (Вселенски, Всемирен) Логос = Бог-Отец.

Назоваването на Бог-Отец с името Космически (Вселенски, Всемирен) Логос е, разбира се, условно. То е съобразено с необходимостта да се допълни йерархията на Логосите до равнището на цялата Вселена, цялото Проявено Битие.

з) Планетарни Духове:

Това са друга група велики Разумни Същества – помощници на планетарните Логоси в управлението на допечните им планети.

За тях не знаем почти нищо, освен че сферата на действието им е ограничена в обхвата на планетата, за която са поели космическа отговорност.

г) Господари на световите:

Това са Същества от свръхчовешка еволюция, достигнали много високо стъпало на индивидуално духовно развитие. Те са помощници на планетарните Логоси и планетарните Духове в надзора на материалните планети.

На планетата Земя има група от седем велики Същества под общото название Кумири (в рамките на езотеричната терминология на индуизма). Най-извисеното от тях – Санат Кумара – е именно Господарят на света в смисъла на горното обяснение (по-подробна информация за него ще предложим в подточка з) и в темата „Планетата Земя“).

е) Господари на стихииите:

Те са велики космически Същества, които управляват природните духове и атмосферните процеси и явления. За всяка обособена група природни духове или атмосферни процеси и явления има отделно такова Същество, което ги ръководи.

ж) Ръководители (рогоначалници) на човешките раси:

В индийската езотерична ле-

кика те носят названието Ману. Преминали са през човешка еволюция и са постигнали V велико посвещение, след което именно са станали духовни Учители или Свръхчовеци.

Духовното познание приема, че Рогоначалник или Ману на бъдещата VI коренна (окултна) раса е Учителят от I Лъч (Воля, Мощ) на земната Йерархия **Мория**. След оттеглянето на бившия Ръководител на I Лъч – Учителя Юпитер, Учителят Мория е поел ръководството на този Лъч. Името му е познато от трудовете на Елена Блаватска и от учението Агни-йога, представено от Елена Ръорих.

Битуюващото в някои среди мнение, че Учителят Мория е от Черната ложа, е напълно погрешно. Нещо повече, когато на Учителя Бейнса Дуно му показали портрет на Учителя Мория и го запитали за становището му, той отговорил: „Така ще изглеждате и вие след три хиляди години!“ Естествено, имал е пред вид най-напредналите окултни ученици от своята Школа.

з) Учители от планетарните Йерархии:

И тези високо еволюирали Същества са преминали през човешка еволюция на своите материални планети. След завоюването на V велико посвещение те са имали правото на избор къде да продължат духовното си развитие. От седем възможни варианта те са избрали да останат на своите планети, за да ръководят и да помагат на по-малките си в духовно отношение братя и сестри, придвижващи се по пътеката на изпитанията или по пътеката на окултното ученичество.

Учителите от земната Йерархия (нарича се още Свещеноначалие) работят за повдигане на

човечеството и за изпълнение на Божия План за планетата ни, разпределени в седем Лъча. Всеки такъв Лъч е проводник на специфични космически енергии, облъчващи Земята и нас, хората, със собствено благотворно въздействие.

От седемте Лъча първите три са основни, а останалите четири – спомагателни. Разпределени са, както следва:

1 Лъч – Воля, Мощ, Цел;

2 Лъч – Мъдрост, Любов (това е Лъчът на Христос и Учителя Беинса Дуно);

3 Лъч – Творческа, разумна дейност, Активно познание;

4 Лъч – Красота, изкуство, Хармония (включително Хармония чрез сблъсък);

5 Лъч – Рационално, конкретно познание, наука;

6 Лъч – Преданост, идеализъм, религия (това е Лъчът на Учителя Иисус);

7 Лъч – култ (ритуалност), обреди, магия, церемониален ред.

В настоящия космически момент за планетата Земя доминиращият 6 Лъч излиза постепенно от проявление и на негово място навлиза във въплъщение и доминация 7 Лъч.

Духовните Учители, които ръководят Лъчите, носят името Чо-хан (заимствано също от индийската езотерична терминология).

Седемте велики Учители, ръководещи седемте Лъча, са назовани в Библията „седемте духове Божии“ (Откр. 3:1; 4:5). Те стоят пред Божия престол и светлината, която излъчват, дава основание на ап. Йоан Богослов – автора на последната новозаветна книга „Откровение“ – да ги сравни със „седем огнени светила“. А Божият престол в случая е образ на сферата на Слънчевия Логос – Създателя на Слънчевата система, Бог-Отец на християнството.

Вътрешното ядро на земната Йерархия се състои от Санат Кумара (Господарят на света – 9 велики посвещения) и шест велики Същества – всяко от тях с по 8 велики посвещения. Тези шест напреднали Същества са дошли на Земята от Венера преди 18 млн. години, след като за първи път човекът се появява на планетата ни във физическо тяло по време на Лемурийската епоха. В течение на времето около това ядро постепенно се образува земната Йерархия – Великото Бяло братство от духовни Учители и Посветени, всички те в плътни, материални тела. Тази издигната Общност е прекият носител и изпълнител на Божията Воля и План за Земята и човечеството.

и) Старци:

Това е група от 24 велики Равнобожествени Същества, обгърнати в ореола на непроницаема тайнственост и мистично обаяние. Двадесет и четиримата **Старци** са започнали духовната си еволюция от същата изходна точка като нас, хората – т.е. и те са били хора, каквито сме ние днес. Само че това тяхно начало е твърде много отдалечено във времето.

Старците са Същества, които са постигнали най-високо духовно развитие измежду всички възходящи същества (измежду единиците живот, които започват еволюцията си от елементарните частици и минералното царство, преминават през растителното и животинското царство, достигат човешката форма и продължават в надприродните ангелски царства). Казано по друг начин: те са най-високо еволюирали измежду всички същества, преминали през човешка еволюция.

Смята се, че всеки Цикъл на Проявеното Битие излъчва при

завършването си по един Старец. Настоящият Цикъл на проявление би трябвало да излъчи 25-ия Старец.

Старците са носители на висшата Божествена Мъдрост. Те могат да се въплъщават или вселяват при необходимост на материални планети като нашата. Такъв случай е изключителна рядкост, защото предлага на земните хора възможност да се докоснат до висшата Божественост, проявена чрез едно човешко същество. В историята на Земята е имало такива въплъщения. На нас са ни известни две от тях:

1) Родоначалникът на учението за Дао (даоизма), великият китайски философ и мислител Лао Цзъ (роген според преданието в 604 г. пр. Хр. и живял според същото предание 160 или 200 години). Името му на китайски език означава буквално „Старият Учител“. „Лао Цзъ“ е псевдоним, а истинското му име е Ли Ер (с варианти Ли Боян и Лао Дан). Автор е на знаменитата книга „Дао дъ цзин“, в която излага основите на своето учение.

2) Учителят Петър Дънов (Беинса Дуно).

От гледна точка на расовата и националната им принадлежност общото между тези двама велики духовни Учители е, че **и двамата са били вселени в български тела**¹.

Старците – тяхната същност и ролята им във Вселената – са една от най-големите тайни на Космоса и на Божия План за Всемира.

¹ Според автора на текста и двамата Старци – в лицето на Учителя Беинса Дуно и на Лао Цзъ – са изпълнили своята мисия на Земята вселени в тела от български етнически произход, като за Лао Цзъ авторът се придържа към мнението, че е бил от древните българи, живели в района на днешен Източен Иран, Памир, Тибет, Афганистан.

ПСАЛМИТЕ НА ДАВИД

91 ПСАЛМ

Георги СТОЙЧЕВ

Думата ПСАЛМ има магическо въздействие. Тя събужда силите на душата, които я водят в духовния път.

Думата ПСАЛМ се състои само от една сричка. Числото 1 е число на Господа. В центъра се намира буквата „А“, която също има цифрова стойност единица. Тя е главата на думата ПСАЛМ, а „Главата на Твоето Слово е Истината“. От двете страни на буквата „А“ се намират по две съгласни, които са крилата на думата ПСАЛМ. Буквата „П“ има отношение към закона на Правдата, буквата „С“ – към закона на Силата, буквата „Л“ – към принципа на Любовта, буквата „М“ – към принципа на Мъдростта. Любовта, Мъдростта, Истината, Правдата и Силата – способността да творим добро – Добродетелта – са петте лъча на Пентаграма.

След като произнесем думата ПСАЛМ, тя сякаш продължава да звучи, звъни, вибрира, обхождайки духовните пространства. Душата остава задълго потопена в нейната Божествена красота. Силата на псалмите не се състои във възможността да се разтълкуват символите, да се опише значението на думите. Силата е в спомена за утехата, която човек винаги носи със себе си, след като се е потопил в дълбоката им духовна същност. Казахме, че псалмите сякаш обхождат духовните пространства и ни донасят помощта на светлите същества, които ги обитават.

Българският език и българската азбука са свещени. От всички земни езици те дават най-добра възможност да се обективизират Божествените истини. Творческият акт е отговорност пред Духа, свободата е закон на вътрешния живот в Братството. Да се научим да споделяме своите малки находки - това е смисълът на братската идея. Всеки може да направи своя опит.

ПСАЛМ 91

1 стих: „Който живее под покрива на Все-

вишнаго, ще пребивае под сянката на Всемогъщаго.“

Ако се опитаме да персонализираме думите „Всевишнаго“ и „Всемогъщаго“, ще достигнем до извода, че това са две различни прояви на Бога. „Всевишнаго“ свързваме с покрива, а „Всемогъщаго“ – със сянката, според текста на първия стих. Покривът се намира в най-горната част на сградата. В тялото съответства на човешката глава. Покривът свързваме с мисълта, която ръководи разумната човешка воля. „Всевишнаго“ е най-високата проява – Бог. Когато Бог пожелае да се прояви, да излезе от самия себе си, за да създаде условия за живот в по-гъста среда, се проявява като сянка, а Той остава в Своята тайна. Сянката, като част, излъчена от Бога, притежава Разум. Това е Йерархията. Когато Йерархията излъчи своята „сянка“, тя засяга нашата мисъл и чрез човешкия покрив (разбираме главата, мозъка, мисълта) ни напътства и ръководи. В глава 5 от Деянията на апостолите се казва: „...даже изнасяха болните по улиците и ги слагаха на постелки и на легла, та като минаваше Петър, сянката му да засегне някого от тях.“ Сянката е духовната мощ на Петър. В древната традиция тя винаги се свързва с излъчваща се сила.

2 стих: „Ще казвам за Господа: Той е прибежище мое и крепост моя, Бог мой, на Него ще се надея“. Когато сме с Господа, Той изгражда около нас крепост, която е нашата физическа защита. Не съществува стрела, която може да я пробие. Не съществува стрела, която може да разруши света на Любовта, Радостта и Мира на човека.

3 стих: „Защото Той ще те избавя от сетта на ловеца и от губителен мор“.

„Сетта на ловеца“. Ловецът и неговата мрежа в случая символизират силите, които носят разруха и смърт. Тази смърт не е само физическа. Това е опит на света на отрица-

нието да унищожи света на Духа на човека. Ловецът се прицелва точно в третото око. Неговата ръка е безпогрешна, но Бог е Всевишният Господар. Той господства над Духа и Материята. Стрелата на ловеца се пречупва. „Губителен мор“ – Бог ще ни избави от болести и страдания, когато заслужим с живота си своето спасение.

4 стих: „С перата си ще те покрива и под крилата Му ще имаш прибежище. Неговата Истина е щит и всеоръжие.“

За крилата на псалма писахме. Това са силите, които действат в Пентаграма. Тези сили трябва да овладее ученикът на окултната школа. Любовта, Мъдростта и Истината са три стълба, върху които се крепи не само Вселената, но и цялото Битие. Затова човешкото съзнание, на етапа, на който се намира, трудно може да ги усети, възприеме и разбере. Те имат своя йерархична дълбочина, а земният човек е още в началото на духовния път, на повърхността. Защо Истината е щит и всеоръжие? „Възлюбил си Истината в човека.“ Истината в човека е безсмъртната душа, с която Бог ни е дарил. Тази истина, която пулсира в

нас, Бог я пази, защото тя е част от Неговата същност.

5 стих: „Няма да се боиш от нощен страх...“

Нощта символизира силите на мрака. Мракът е състояние на съзнанието. Физическият мрак, тъмнината, е необходим елемент при физическото развитие. Обаче силите на духовния мрак, които лишават съзнанието от светлина, са елемент, който спъва развитието на човешката душа. Любовта към Бога прогонва нощния страх. Трябва да следваме пътя, по който ни води Любовта.

„...От стрелата, която лети денем...“

Денят има своите изпитания. Стрелите са отрицателните мисли и чувства, които хората изпращат помежду си, засагите, които устройват, злословията и всички други несъзнателни действия, които опорочават живота на днешното човечество.

6 стих: „...От мор, който ходи в тъмнина...“

Морът са болестите и безсмислените страдания, които умъртвяват човека.

„...От погубел, която запустява сред пладнина.“

По пладнина човешкото съзнание е издигнато по-високо. Светлината в него е най-силна, енергията - най-мощна. От същите тези условия могат да се възползват и отрицателните сили, като се опитат да нанесат своя удар. Думата погубел е свързана с катастрофи, бедствия, наводнения, земетресения, бури и т.н. Злото може да използва върха на енергийната вълна за своите цели.

7 стих: „Тисяци ще паднат от страната ти и десет тисяци от дясно ти, но при тебе няма да се приближи.“

Човекът е създаден свършен. Според закона на свършенството всички сили и енергии в него са в хармония. В настоящия момент човек е развил в по-голяма степен възможностите на лявото полукълбо на мозъка, в което са локализираните практическите способности, свързани с неговия физически живот и оцеляване. Дясното полукълбо на мозъка има перспектива в бъдеще. Там са локализираните по-голяма част от менталните и духовни способности на човека, но те засега не могат да проявят

своята сила. Дясното полукълбо в по-голяма степен, в сравнение с лявото, става проводник на Йерархията, на „сянката“ и понеже то управлява лявата страна на тялото, която е слабата, женската страна, то ѝ дава своята защита чрез духовните сили, с които разполага – затова отляво са паднали хиляда. Лявото полукълбо управлява дясната страна на тялото. Неговите средства за борба са в по-голяма степен механични, физически, логически. С тези способности изходът от борбата не е достатъчно надежден – отгясно са паднали 10,000. Това е опит да потърсим обяснение на голямата разлика на падналите от двете страни: 1,000 и 10,000.

Защо „до тебе няма да се приближи“?

Човекът, който е застанал в центъра, няма отношение нито към левия, нито към десния път. Той е свършен. Той е в хармония с Бога, преодолел е поляризацията на силите и живее в единство със своя Дух.

9 стих: „...Направил си Господа свое прибежище.“

Господа (Учителя – бел. авт.), който е върховният небесен Ангел и разполага със силите на цялото Небе.

11 стих: „... и ще заповяда на ангелите си за тебе да те пазят във всички твои пътища.“

12 стих: „На ръце ще те повдигнат да не би да препънеш о камък ногата си.“

Ногата на човека е свързана с принципа на Доброто, а движението означава, че доброто трябва да бъде активно. По пътя дебнат препятствия. Камъкът символизира тези препятствия. Защо камъкът? Камъкът е символ на инертното състояние на материята. Неговото съзнание е твърдо и неподвижно. В това е голямата опасност за човека. Ако той се поддаде на съзнанието на камъка в себе си, ще потъне в леност и апатия. Съзнанието му ще заспи. Дарбите и способностите му постепенно ще престанат да се проявяват.

13 стих: „Ще настъпиш лъв и аспид, ще стъпчеш млад лъв и ламя.“

Освен камъка има и други сили, които препятстват развитието на човешкото съзнание. Те са лъвът и змията (аспид и ламя). Символите, с които си служи псалмопевецът, показват с какви дълбоки знания са разполагали древните

за пътя на човешката душа. Лъвът символизира астралния свят на човека, астралните чувства. Когато сърцето не е разумно, светът около него се превръща в блато. Всичко е в разпад. Човекът се проявява като едно тщеславно същество. Змията (аспид, ламя) е вторият символ. Свързан е с грехопадението на човека в райската градина. Гордостта е отделила човека от Бога чрез внушенията на черния агент. Той е намерил за себе си райско място във вегетативната нервна система на човека. Време е, и сега е, човешкото съзнание да се освободи от неговото присъствие. Как? Интересни са глаголите „ще настъпиш“ и „ще стъпчеш“. Те показват пътя, по който черният агент може да бъде прогонен от живота на съвременното човечество. Краката, според Учителя, са свързани с принципа на Доброто. Чрез двата глагола силата на Доброто се активизира. В глагола „ще настъпиш“ има елемент на внимание. Злото трябва да се настъпва внимателно – важна е ролята на ума. В глагола „ще стъпчеш“ има повече страст и мощ. Тук на помощ идва разумното сърце, което е мощното в човека. Грубата сила не може да победи. Когато юнакът от приказките отсича главата на ламята, на нейно място се появяват нови три глави. Насилието не дава резултат. Учителят казва: „Злото е непроявено добро“. Добрият човек е обикновено пасивен. Доброто трябва да стане активно. „Ще настъпиш и ще стъпчеш“ – в противен случай ще продължиш да носиш змията вътре себе си. Активното Добро означава да работим с надежда, непоколебима Вяра и Любов. В това е силата. Силата е вътре в нас.

Псалмите в оригинал положително имат своя мелодична линия. Ние не сме в състояние да я чуем в българския превод, но можем да усетим нейното вътрешно хармонично богатство, да преживеем по-пълно радостта от обещанието на Господа – Учителя на Всемирното Бяло Братство:

15 стих: „С него ще съм когато е в скръб, ще го избавя и ще го прославя.“

16 стих: „Ще го наситя с дългоденствие и ще му покажа спасението Си.“

Амин.

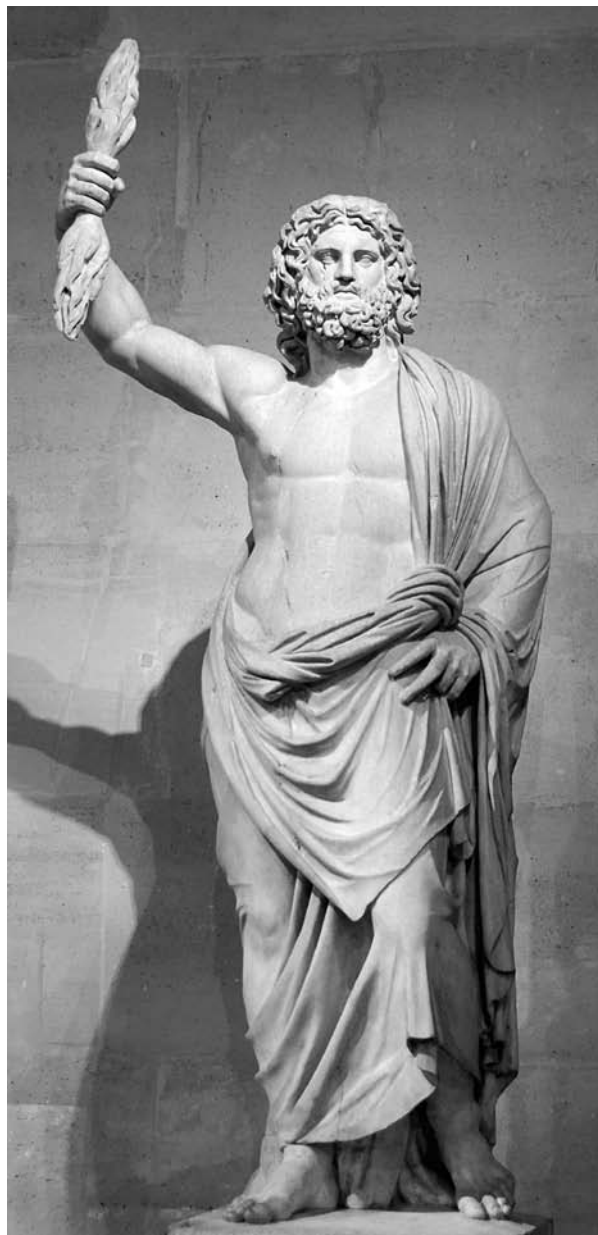

Сфера на Юпитер

Георги РАДЕВ

Ако живеехме в библейски времена и искаха да ви покажа един хубав юпитеров тип, бих ви забавил при Авраама. Макар да не сме ангели, като троицата пътници, които са се отбили да му гостуват при Мамвриевите дъбове, той и нас би приел радушно и би ни богато угостил. За няколко часа поне ние бихме се чувствали прекрасно разположени, сред тази патриархална обстановка, сред охолното благополучие, в което Авраам е живял. Защото Авраам, като Юпитерово чедо, е бил успешен, благополучен човек. „Господ беше благословил Авраама във всичко“, се казва за него хубавия библейски разказ, защото беше призван да стане „отец на вярващите“. Прочетете този разказ, за да видите безпримерната вяра на Авраама – основен двигател на Юпитеровата сфера – неговото благородство, неговата честност и справедливост, неговия съобразителен ум, неговото великодушие и щедрост, неговото миролюбие, за да видите ония черти, които правят от положителния Юпитеров тип оня обществен индивид, който обладава най-пълна и най-всестранна *социална приспособимост*. Само по дълбоко символичния разказ за Авраама би могла да се проучи Юпитеровата сфера с всичките ѝ типични черти. „Юпитер“ означава оня културен стадий на живота, в който хората излизат от чергарския живот, от постоянните борби, за да се насочат към „обетованата земя“, където цари един напълно йерархичен социален строй, с неговия религиозен култ, с неговия правов ред, с неговите законно-установени политически и обществени учреждения. Да оставим библейския патриарх. Животът му е толкова далечен, че звучи като мит. Няма да се спираме и при друга, още по-древна, типична библейска фигура – Йов. Защото след един Юпитеровски оholen и благополучен живот, щедро обсипан с всички блага, той попада под ударите на Сатурн и съдбата му взема трагичен обрат. Няма да се спираме на историята на Йов, развиваща се в плоскостта, където се пресичат сферите на Юпитер и Сатурн, макар че Йов като тип, като съдба в живота, показва вечния път на човешкото развитие.

Ако напуснем библейските времена и се пренесем във времето на Римската империя, бихме посочили като исторически образец на този тип римския патриций. Изобщо, целият древен Рим се намира под знака на Юпитер. Не случайно Зевс-Юпитер става главно божество в римския пантеон, а Юпитеровият култ – държавна религия. Само един Рим можеше да създаде римското право. А не забравяйте, че

Юпитер от Смирна, Лувър

правната функция е една от основните функции на Юпитеровата сфера. Аз само бегло посочвам тази връзка между Рим и Юпитеровата сфера. Не че животът на римския народ се е движел изключително в тази сфера, защото в него са се пресичали всички „планетни сфери“. Но тя, във всеки случай, е основната и придава характерните черти на Римската империя, нейния основен стил, от гледище на историческата физиогномика. С това искам да подчертая, че космичната формула на зодиака ни дава един сигурен ключ за разбиране историческото битие на един народ, на една култура.

Да напуснем Рим и да навлезем в света на литературното творчество. Ще ви припомня един-два образа от „Клетниците“ на Виктор Юго. (У последния „Юпитеровският психологичен комплекс“ е силно проявен). Затова той е намерил такава ярка проекция в неговото литературно творчество. Някои от героите на неговите романи, рожби на художествената му фантазия, са наистина типични Юпитерови типове. Спомнете си епископ Биенвоню, тип на истински духовник – една от зрелите рожби на Юпитеровата сфера. Със своята добротата, със своето човеколюбие и щедрост, със своето милосърдие, напомнящо това на милостивия самарянин, той обуздава инстинктивната природа на Жан Валжан и пробужда у него латентната Юпитерова природа, която достигна такова развитие у героя на „Клетниците“. Жан Валжан заслужава да се разгледа и затова, защото Виктор Юго, съвсем несъзнателно може би, верен, обаче на своята художествена интуиция, е дал една хубава картина на еволюцията на елементарните жизнени нагони. При това, той е докоснал, несъзнателно, една от най-високите точки в психологичната проблематика на Юпитеровия тип – именно в развързката на Жан Валжановата любов към Козета, при залеза на неговия живот. Изобщо „Клетниците“, въпреки своите недостатъци като художествено произведение, присъщи впрочем на романтизма, може да се разгледа като едно типично произведение на латинския гений, както Гьотевия „Фауст“ за немците и „Война и мир“ за славянския руски народ.

Колкото и да са интересни обаче тия въпроси, ние ще напуснем и литературата, богата с художествени възплъщения на Юпитерови типове и ще се спрем на съвременен Юпитери-

анец – такъв, който можем да срещнем навсякъде в живота.

Представете си, че сте на угощение в собствения дом на някой виден индустриалец. Цялата къща е ярко осветена – очевидно тук не се пестят. Къщата е в съвременен стил, има всички модерни удобства, защото Юпитерианецът обича всичко да му е удобно, широко, охолно. Може мебелировката да не е така художествено издържана в стил, както е къщата на един слънчев тип, но тя все пак е разкошно мебелирана с най-скъпото, което има на пазара. Важното е, че навсякъде се чувства комфорт. Картините, които висят по стените – всред които личат на челно място портретите на домакина и домакинята – са от видни художници. Юпитерианецът обича да бъде меценат. Той щедро откупва картини от художествените изложби. Често изборът му се ръководи от някой познат художник, чието авторитетно мнение той уважава. Юпитерианецът, изобщо, цени и уважава всичко авторитетно. Може в къщата му да видите и два, и три портрета, особено на жена му. Не се учудвайте – в меценатските си жестове, той е поръчал портрети при няколко художници, които често ще срещнете да се навъртат в дома му, особено при угощения и приеми. Юпитер обича да покровителствува.

Всред пъстрата смесица от гости, вие веднага различавате домакина. Добродушно усмихнат, той топло се ръкува с новодошлите и покровителствено ги кани. На ръст е среден, госта пълен, както се казва, охранен човек. Костите и мускулите на тялото му не личат под неговите меса. Главата му е заоблена, горната част от веждите до коренната част е доволно висока. Очите му се усмихват дородушно. Усмивката му така се е разляла по лицето, че разширява още повече доволно широкия му, средно голям нос, и разтваря дебелите му, месести устни. Брадата му, изобщо долната част на лицето, е доста широка и голяма. Челната зона на лицето има значително надмощие. Лицето му, макар и охранено и заоблено, може да се затвори в един правоъгълник.

Чувства се, че домакинят е приятно разположен в тази охолна, богата обстановка, всред толкова гости. Той е доста пълничък. Костюмът му е разкопан, за да се вижда по-добре неговата нова връзка от тежка коприна.

За „линия“, за фино изящество и гума не може да става. Просто и чисто, добре ушит, нов костюм.

Вечерята започва. Трапезата е буквално пишна. Вижте домакина! Той целият се е отдал на свещеноействие. Яде, мляска, усмихнато подканя – има нещо заразително, което се предава по симпатия и на другите, когато Юпитерианецът подканя! Тия люде не само обичат добре, сито да похапнат и попишат, но често страдат от прекалено чревоугодие. Там е слабата им страна. Оттам и тяхното затлъстяване, техния „буржоазен“, „чорбаджийски“ вид, тяхната тежка, важна походка.

Това е така, защото биологичната основа, върху която израства и се съгражда Юпитеровият тип, е инстинктът за хранене. От този инстинкт произтича у него инстинктът за придобиване на материални блага, за забогатяване. Това е, което определя и чисто положителното, конкретно – практичното направление на техния ум, на тяхната склонност към стопанска дейност. Тоя тип се интересува най-вече от производството и обмяната на материални блага в широк мащаб. Благодарение на своя развит, уравновесен ум, на своя вроден усет за материалните стойности и обществената цена на индивидите, благодарение на своите организационни способности, на своята умереност, тактичност и примирителност, те са в състояние да развият широки бизнес връзки. За всичко, което има отношение към сделките, към практичната, чисто стопанска дейност, техният ум се ориентира необикновено бързо. Подробностите Юпитерианецът предоставя на непосредствените изпълнители, на чиновниците в предприятието.

Благодарение на своя лимфатично-сангвиничен темперамент, който му придава от една страна спокойствие, умереност и хладнокръвие, а от друга – експанзивност, общителност, веселие и оптимизъм; благодарение на своята завидна интелигентност, способна да обхване в общи линии всички прояви на обществения живот; благодарение на своята

толерантност и покровителствена, бащинска благосклонност, намираща такъв ярък израз в цялата му Юпитеровска външност; благодарение на своята превъзходна приспособимост към социалния живот, с всичките му институти, към всички режими на „законността и реда“; благодарение на широките си връзки с управници, с влиятелни, авторитетни лица; благодарение, най-сетне, на своята любов към високи постове, към богатство, почести, титли и награди, Юпитеровият тип във всички случаи се явява най-желан

председател – като се почне от председател на република и се свърши с председател на някое обикновено сдружение.

На младини Юпитерианците са добри спортисти. В зрялата си възраст те стават по-тежки, по-мъчноподвижни. Вместо в сред природата, обичат да ходят по клубове, по кафенета, до някой близък добре уреден курорт, където има добри ресторанти. В сред Юпитерианците, различно одарени, ще срещнете търговци на едро, индустриалци, директори на големи стопански предприятия, крупни финансисти и пр. Стремящи се към видни постове, те почти винаги заемат най-високите административни длъжности. Ще ги срещнете като началници, директори на банки, шефове на бюра, ще ги срещете като съдии, като големи държавни сановници. Най-богато одарените измежду тях са финансови или стопанско-политически гении.

Западноевропейската култура, с нейните големи демокрации, в които се шири икономическият либерализъм, се развива в сферата на Юпитер. Днес в тази сфера, поради настъпилите крайности и аномалии, Юпитеровият строй преживява криза. Ала това е признак, че настъпва едно разширение в общо-човешкото съзнание, от самосъзнателното, на което най-висок израз се явява Юпитер, към свръхсъзнателното. От затворените, макар и добре организирани системи, човечеството ще премине към единението, в което колективното подсъзнание ще се издигне до една нова степен на развитие.

Мевляна Дџелаледин Руми

13. век

Ако всеки твой дѣх
се превърне в молитва,
ще видиш атомите като ангели
и във всеки повет ще ъуеш
пѣрхането
на крилете на любовта,
и ще почувстваш
във всеки момент
Възлюбеният
как припеля те
към своето сѣрце.

Любовта е алхимията на изтока.
Като облациите,
тя е бременна
с хиляди светкавици,
дълбоко вътре в мен
откривам
океан на великолепие
и цялото сътворение
извират от него.

Няма думи
между нас сега.
Въпреки че излезѣда,
че говоря,
това е само Твоята любов,
преливаща
от моята љаша.

Щих бѣди и издѣрпай
тѣгна на съществуването
от твоего сѣрце.
Открий в пишината
градината от рози на твоята душа.
Той е слънцето, скрито
в този облак от думи.
Бѣди неподвижен,
Позволи му цялото небе
в огън да превърне.

ЗА КРАСОТАТА

УЧИТЕЛЯ

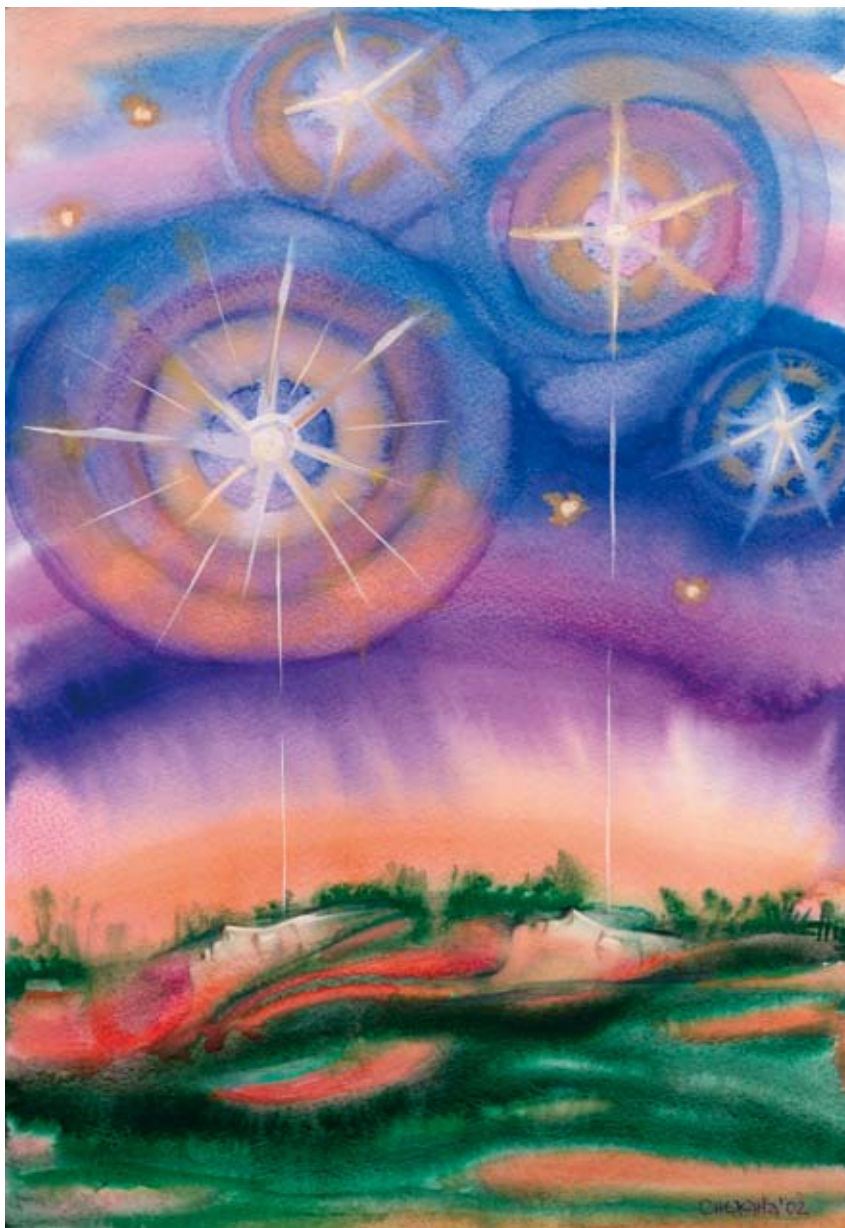
Красотата не е физическо качество. Красотата не принадлежи на физическия, нито на духовния свят, но се проявява чрез тях. Красотата е достойние на Божествения свят. На физическия свят тя трае кратко време, в духовния свят тя остава за по-дълго време, а в Божествения свят – за вечни времена.

Красотата е идеал за човека. Той се стреми към красивото в света като към свой идеал. Красиви мисли и чувства, красиви постъпки – това е идеал на човешката душа.

Истинската красота е чиста и възвишена. Тя е образ на Истината. Тази красота внася в човека импулс за работа. Тя води към положителна философия на живота. Тя е плод, за изработването или за узряването на който човек е работил с години, с векове.

Велика, мощна сила е красотата като външен израз на Любовта! Тя е хармонията на живота.

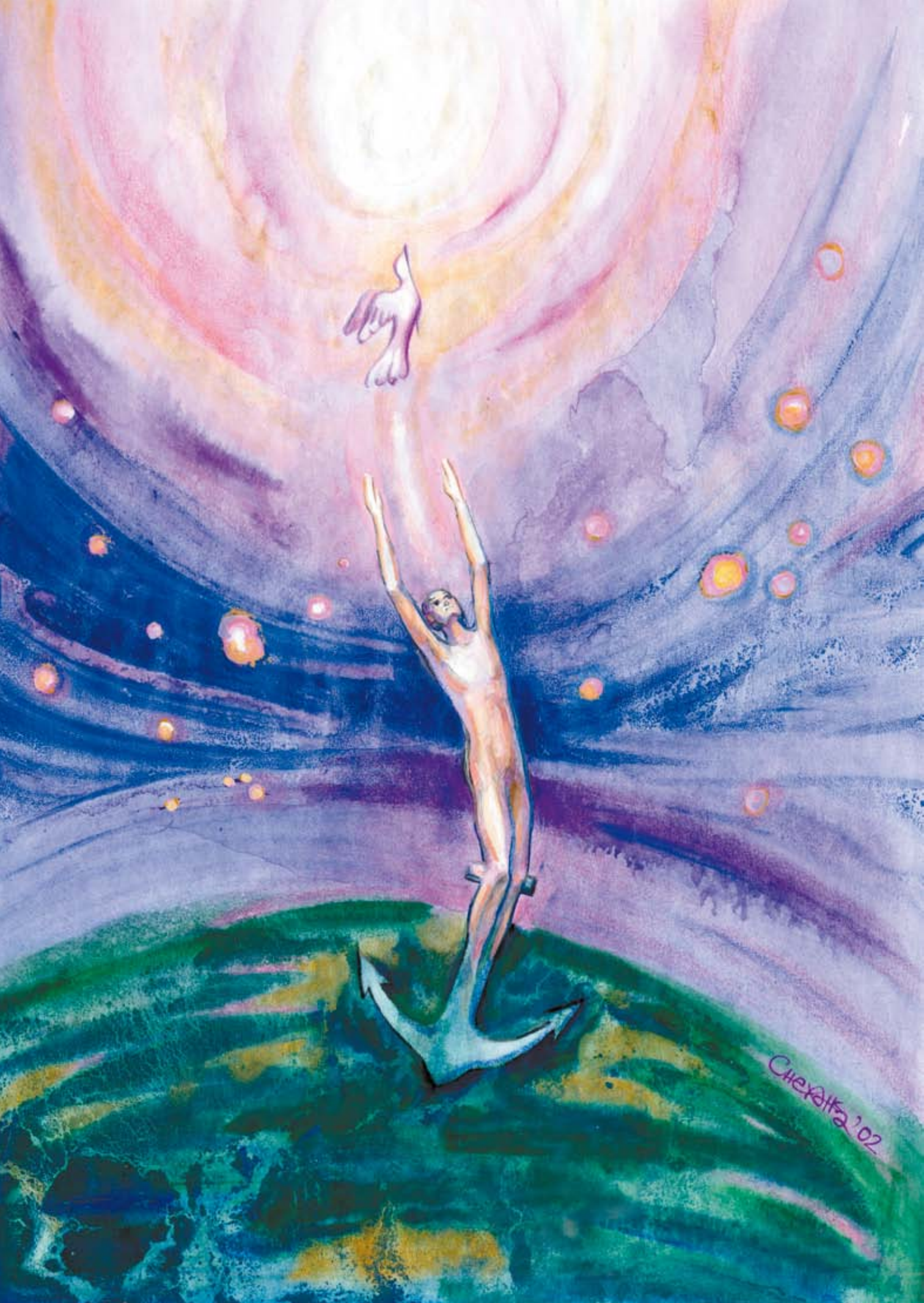
Това, което повдига човека, е красотата. Божествена сила, пред която всичко отстъпва. Пред нея и звярът коленичи. Подобна е на златото, което не се окислява. Тя не иде сама по себе си. Тя е вътрешен, органически процес, резултат на хармонично съчетание между човешката доброта, мисъл и воля.

Материята за красивите форми се взима от звездите и планетите.

Коакото пъти и да срещнете красотата, израз на любовта, спрете се пред нея и я поздравете, тя ще ви срещне и втори път и ще се задържи за по-дълго време при вас.

Chevalita '02

Красивите форми

Материята за красивите форми се взема от звездите и планетите.

Винаги замествай грозното с красивото. Никога не оставяй грозното да взема надмощие над красивото. Някой път кога се е явила красотата. На този въпрос не може да се отговори, защото не е било време, когато красотата да не е съществувала.

Колкото пъти и да срещнете красотата, израз на любовта, спрете се пред нея и я поздравете, тя ще ви срещне и втори път и ще се задържи за по-дълго време при вас.

Дали в себе си или в другите хора ще намериш красотата, това е безразлично – човек навсякъде я търси. Достатъчно е да погледнете през очите на Любовта, за да видите красотата, която съществува навсякъде.

За да бъде здрав, човек трябва да вижда красотата в природата и да я цени. Формите, които природата създава, са красиви, но човек трябва да знае как да гледа.

Когато гледа нещата отвисоко, човек вижда всичко красиво. Слезе ли на стъпалото на обикновения живот, той вижда нещата както са.

Човек трябва да се вгълбява в себе си, във всичко да намира красивата страна,

Привикнете да задържате красивите образи в ума си. Който веднъж е видял красивото, великото, той никога не го е забравил.

Младият момък не е привикнал още да се радва на красотата. Като види младо, красиво момиче, той веднага го пожелава за себе си. Защо не се зарадва на Бога в момичето? Дето видите Божественото, в мъж или жена, спрете се да го погледате. То прави нещата красиви.

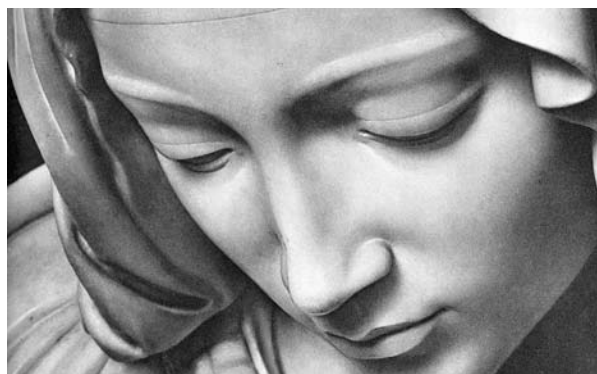
Красотата на физическия свят е отражение на Божествената красота. Тъй че, ако срещнете една красива жена, знайте, че тя е отражение на Божествения принцип, който живее в човешката душа. Тя е външен израз на светлината, която излиза от Бога. Красивият човек отразява Божествената светлина върху другите хора.

Ако искате да бъдете красиви, трябва да обръщате внимание на всички красиви форми и да ги държите в съзнанието си. Като работи съзнателно върху себе си, човек става и физически, и духовно красив. Когато е доволен от човека, Бог го прави красив. Не е ли доволен от

него, Той го лишава от красотата. Желая да бъдете красиви Божествени картини, на които всички хора да се радват и да се учат.

Красотата е състояние на човешката душа

Красотата не е нещо статично, да я хванеш в един момент и да я задържиш завинаги. Тя е състояние на човешката душа. Под красота разбираме хармония, която се отразява върху човешкото лице. Когато силите и способностите действат постепенно и хармонично в човека, лицето му е красиво. Значи произходът на красотата се дължи на вечната хармония между душевните сили в човека.

Красивият има предимство пред грозния. Умът му е добре поставен. Ние говорим за вътрешната, органическа красота на човека. И скулпторите, и художниците се стремят да представят тази красота. Всеки човек трябва да има нещо красиво в себе си, за което хората да го обичат.

Човек става красив, когато изпълнява Божията воля.

Какво се иска от човека, за да възстанови своята първоначална красота? Той трябва да пази своя вътрешен мир и спокойствие, да не бърза, да не се безпокои, да не се обезсърчава.

Когато говорим за красотата ние имаме предвид главно вътрешната красота – красотата на душата. Който е вътрешно красив, той е и външно красив.

Иска ли да бъде красив, с приятно лице, с ясен поглед, човек трябва да знае каква храна да дава на духа си. Храни ли го със съответна за него храна, човек придобива духовна и физическа красота. Не е ли едновременно и духовно, и физически красив, той не може да се нарече красив човек.

Отклони ли се от естествения живот, човек почва да губи красотата и пластичността на движенията си. Срещнеш един човек и

казваш: Защо не съм и аз толкова красив? Един ден и ти ще станеш като него. Радвай се днес на неговата красота.

Красотата се обуславя от известни добродетели. Тази красота ще хвърли отпечатък не само на лицето ти, но и върху цялото ти тяло, външно и вътрешно.

Любовта прави човека красив.

Без любов хората не могат да постигнат нито мъдростта, нито истината.

Свободата прави човека красив и силен.

Стоотици и хиляди години трябва човек да живее под ръководството на Любовта, за да стане красив, умен и свет.

Външна и вътрешна красота

Какво представлява красотата за човека? Капитал, даден от природата за работа.

На какво се дължи красотата? На съзнанието. Красотата е свързана с човешкото съзнание, а оттам – със светлината.

Красотата има няколко отличителни качества: доброта, сила, мекота и разумност.

Тя е резултат на чистотата. Непременно трябва да гоиде чистотата във вашето сърце. Красотата е плод, за изработването или за узряването на който човек е работил с години и с векове. Красивите, правилни работи са завършени картини, направени от разумни хора.

Красота без разумност е нещастие. Който мине покрай красивия, ще пожелае да бъде като него красив, ще му завиди. Не е лесно да се справя човек с мислите и желанията на окръжаващите. Който иска да запази мира си, трябва да предпочете външната грозота и вътрешната красота. Момата иска да бъде красива, без да знае какви задачи са дадени на красотата. Ако е красива и неразумна, красотата ще внесе в нея толкова отрова, от която с години не може да се освободи. Ако искаш да бъдеш голям човек, приеми красотата, да видиш как ще се справиш с нея.

Задачата на ученика е да бъде красив. Като работи съзнателно върху себе си, той придобива вътрешна красота, с която привлича вниманието на хората. Кое прави човека красив? Моралният живот, т.е. онзи истински, положителен живот, в който Божественото начало взема връх над човешкото. Който прилага Божествените закони, той става красив и всеки го обича.

Влезете ли в света на възвишените съ-

щества, ще видите, че всички са красиви. Човешкото тяло е най-красивият инструмент, даден от Бога. Красотата трябва да бъде изразена в главата, лицето, ръцете, краката – в цялото тяло, в походката, в поведението.

Красивият човек е уверен в себе си, той никога не се обезсърчава.

Красотата се дължи на вътрешната хармония в човека. Ако вие искате да бъдете красиви, външната ви форма да стане красива, непременно трябва да гоиде чистотата във вашето сърце. Когато чистотата влезе вътре в сърцето, лицето ви добива друг отпечтък, други черти, които го украсяват. Красотата е резултат на чистотата. Работете върху създаване на хармонични линии на лицето, на главата, на цялото тяло. Само така можете да поставите основа на вашето бъдещо тяло.

Светът се нуждае от нови хора, с красиви и здрави тела, с красиви и пластични движения.

Вътрешната красота подразбира съвършенство. Светските хора се стремят към външна красота, а религиозните, духовните – към вътрешна. Да бъде човек вътрешно красив, това значи да е ликвидирал със своите слабости и погрешки.

Който иска да стане красив като ангел,

трябва да развива в себе си чувството на брат и сестра. Това е закон.

Красив и благороден човек е онзи, който носи истината в себе си.

За да бъдете здрави и красиви, трябва да дишате дълбоко, да задържате въздуха известно време и после да издишате, като благодарите на Бога за приетия въздух.

Красивият човек се радва на всички и на всички изпраща своята светлина. Ако човек не крие в себе си част от топлината на живота, той не може да бъде красив. Топлината дава добро разположение на човешкия дух. Без топлина, т.е. без добри чувства пътят на човек е затворен.

Външната красота се създава при инволюцията на човека, а вътрешната – при еволюцията. Тъй щото, ако човек при инволюцията си, т.е. при слизането си на земята не е работил върху себе си, той ще бъде външно грозен; ако пък при еволюцията си, т.е. при качването си нагоре, не работи върху себе си, той ще бъде вътрешно грозен.

Ако в продължение на един живот от 40–50 години човек не може да извае статуята си, той не е изпълнил своето предназначение.

Линии на красивия човек

Тялото на човека трябва да бъде стройно, красиво, понеже е израз на една Божествена идея, която е работила с векове и още продължава да работи.

За да бъде красив, той трябва да има хубаво чело, правилен нос, красиви уши. Кое чело е хубаво? Ако челото е високо два сантиметра, не е хубаво; ако е три, четири, пет сантиметра, все още не е хубаво. Челото трябва да бъде поне от пет сантиметра нагоре, за да бъде хубаво. Ако челото е шест сантиметра високо, може да бъде красиво.

Днешният човек продължава да разширява в себе си идеята за красота и не се спира само върху лицето си, но и върху челото. Той отделя вече челото от лицето и работи за развитието на всички способности, вложени в предната част на мозъка. Но и тук човек не спира. След като е опитал високия ръст, силата на мускулите си, външната красота, красотата на лицето и на челото си, т.е. своя ум, сега вече той отправя своите сили към сърцето си, да развие красиво, благородно сърце в себе си. Благородното сърце се изразява в лицето на човека. Лицето на такъв човек свети. От него

излиза нещо светло, магнетично, приятно. Приятно е да гледате лицето на човек, който има благородно сърце.

Разумното, благородно сърце крие в себе си нови начини за живеене и за работа.

От любовта си към някои хора ще светнете, красотата ви ще се увеличи, ще станете подобни на ангелите. Тъй щото, искате ли да бъдете добри, разумни и красиви, обичайте всички хора.

Какви са основните качества и линии на красивия човек? На челото, на носа, на лицето на красивия човек се забелязват тънки, фини линии. Когато той се усмихва, само наблюдателното око може да схване едно слабо, едва уловимо мръдване в края на устните. Тази усмивка увеличава физическата красота на човека и придава весело изражение на лицето му. Краят на устните се повдига нагоре. В песимистите е точно обратно – надолу. Изобщо, когато човек е весел, радостен, линиите на устата му взимат възходяща посока; когато е тъжен, скърбен, линиите взимат низходяща посока. Който погледне лицето на такъв човек, разбира, че той е под тежестта на известни страдания. Който изпадне в песимизъм, в обезсърчаване, губи красотата си.

Помнете: Лошите навици изменят естествените, красиви линии на лицето, на устата. За да не изопачите мускулите на лицето си и правилните линии, които природата ви е начертала, стремете се към доволство, към добро разположение на духа. Кои линии правят човека красив? Които природата е поставила. Всички хора се усмихват, но не всички усмивки са красиви. Има линии на устата, които правят усмивката неприятна.

Очите на красивия човек нито са много отворени, нито много затворени. Някой затваря очите си толкова много, че едва вижда. Той иска да се виждат клепките му, да бъде красив. В красивия човек сянката, която пада от горния клепач, минава през средата на зеницата. При това посоката на лъча, който излиза от очите му, е възходяща. Той живее на земята, но умът му е зает със светли, възвишени мисли, а сърцето – с благородни чувства. Правете наблюдения върху очите, върху посоката на погледа, върху най-слабите помръдвания на носа, на устата в различните хора, за да си извадите сами заключение за красивите линии,

както и за красотата на човека.

Изучавайте челата на хората, да различавате челото на красивия човек от челото на разумния и добър човек. Ако челото е високо и широко, вие имате пред себе си умен човек, със силно въображение, но не и красив. Челото на красивия човек е особено. В красивия човек преобладават повече чувствата, отколкото мисълта. Той не е философ, не е мъдрец, но експанзивен човек, с добро сърце. В красивите хора чувствата играят важна роля. Тъй щото, когато говорим за красотата в живота, имаме предвид проява на разумния живот чрез чувствата. Чувствата са по-близо до живота, отколкото мисълта, която се движи в по-високо поле на живота.

Какъв е носът на красивия човек? Някой ще каже, че красивият нос трябва да бъде „гръцки тип“. Не е така. Гръцкият тип нос показва интелигентност, той изразява повече красота на интелигентност, но не и красота на линията. Красивият нос не е много широк, нито много сплеснат. Широкият нос означава голяма чувствителност, а тесният, сплесканият – голяма сухота. Носът на красивия човек се отличава с лека, едва видима подвижност, която говори за будност на съзнанието. Красивият човек съзнава, че крие в себе си някаква сила, някакво обаяние. Движенията му са хармонични и в такт; когато се усмихне, едновременно се помръдват очите, веждите, линиите на челото и на носа. Не само това, но и движенията на цялото му тяло са хармонични.

Какви трябва да бъдат веждите на красивия човек? Нито много тънки, нито много дебели, но в никой случай склочени. Изобщо, всички части в тялото на красивия човек са съразмерни, с правилни съотношения помежду си. Ако някой човек е природно красив и наследил от майка си красотата, той се намира при щастливи, благоприятни условия. Който е далеч от тези условия, трябва да работи много, за да стане красив.

Като ученици, вие трябва да наблюдавате хората, да изучавате линиите и движенията на красивите хора да видите каква пластика има в тях, какви красиви движения правят те. Така ще различите истинската красота от привидната, духовната от физическата. Някои хора са красиви само външно, като маски, но нямат никаква пластичност, никаква красота в дви-

женията си. Те са наследили тази красота, но понеже нямат красив вътрешен живот, линиите на лицето им са неподвижни, в застой.

Като изучавате цвета на лицето на красивите хора, ще забележите три характерни цвята: бледо-розов, белезникав и слабо, едва забележимо жълт. Първият цвят показва, че този красив човек живее повече в чувствата; вторият живее повече в мисълта, а третият е излязъл и от двата свята и се занимава с възвишеното, великото в света. Красотата на третия тип наричат „духовна красота“. Когато човек се моли постоянно, когато чете духовни книги и се занимава с красиви работи, лицето му придобива особени линии, особена красота.

Една американка през целия си живот прочела съзнателно, с любов и разположение Библията 90 пъти. Това занимание с Библията дало отпечатък на лицето ѝ. Тя придобила особени линии, които ѝ придали нежност, красота и пластичност. Тя възприела добрите черти на библейските пророци и на апостолите. Затова е казано: „С какъвто дружиш, такъв ставаш“.

Във всеки човек има поне една красива черта, поне една красива линия. Той трябва да знае тази своя черта и да работи за усъвършенстването ѝ. Когато обичате някого, това

се дължи на красивата черта в характера му. Тя може да бъде в обходата, в движенията, в усмивката, в говора му и т.н. Заради една красива черта в характера му, вие сте готови да понасяте неговите лоши прояви. Красотата, вложена в човека, е в състояние да заличи лошото, което се проявява в характера му. Сега се явява въпрос: Каква е температурата на красивия човек? Ако пипнете ръката му, ще усетите приятна, умерена топлина. Повиши ли се топлината на ръката му, той е изпаднал в отрицателно състояние. Красивият човек има силно развита надежда. Той не се обезсърчава. Скръбта и страданията могат да го посетят, но никога не го обезсърчават. Те са необходими за него, за да се развие по-голяма дълбочина в характера му. За да придобият топлината на красивия човек, хората трябва да си въздействат съзнателно с красиви образи: камъни, растения, цветя, картини от природата и т.н. По този начин ще внесат чувството към красотата като необходим елемент при възпитанието на младото поколение.

И тъй, дойдете ли до въпроса за красотата, гледайте на нея като на нещо възвишено, Божествено. За да станете красиви, стремете се към красивите, здрави и живи форми. Не се спирайте върху изсъхналите цветя и дървета, върху умрелите животни и хора. Красиво е онова, което расте, цъфти и зрее. Стремете се към чистите извори, вслушвайте се в тяхното клокочене, в духането на вятъра. Наблюдавайте изгряването на слънцето, пеещото на птичките. Цялата природа е пълна с красота и хармония, с песен и живот. Влезте в съгласие с природата, за да се ползвате от нейната красота. И майката дава, и бащата дава, но природата дава изобилно. Тя изправя неправилните и изопачени форми. Достатъчно е да влезете във връзка с нея, за да може само с една линия, с една сянка да изправи това, което човек е изкривил в себе си. Ако грозният човек се предаде съзнателно в ръцете на разумната природа, само в няколко години тя ще го преобрази, ще го направи красив.

Работете в трите свята за придобиване на красота

Бъдещите хора трябва да служат на красотата. Хората от шестата раса, която иде в света, ще бъдат красиви. Те носят висок идеал в душата си, който ги прави красиви. Как може да стане човек красив?

– Като направи известно усилие и употреби малко енергия, за да повдигне ъглите на устата си нагоре и отвори очите си така, че сянката от горния клепач да пада над центъра на зениците на очите. Като гледа по този начин и като се усмихва приятно, той ще обърне внимание на ближните си и те ще му се радват, ще го приемат добре.

Стрежете се към красотата, за да проявявате Истината, вложена в душата ви. Като знаете това, работете върху себе си, да се освободите от лошите наследствени черти. Както са създадени те, така можете да се освободите от тях. Сегашното поколение е в състояние да се справи с лошите черти, наследен от деди и прадеди. Ако се натъкнете на някой лош навик в себе си, правете усилия да не го проявявате. Вие сте го придобили чрез често повтаряне. Като избягвате да го проявявате, ще отвикнете от него.

Три неща са необходими за придобиване на красотата: любов към Любовта, т.е. свързване с природата, за да се оформи човешката уста. Любов към Мъдростта; тя ще оформи човешкия нос. Най-после, любов към Истината; тя ще оформи челото, погледа и очите. Очите, с веждите и клепачите, изразяват Истината. Самите очи, без вежди и клепачи, като пособия, не са красиви. Днес истинската красота е изгубена. За да придобиете красота, правете красиви движения. И тогава всеки ще каже: „Ето човек с красиво сърце и с красив ум“. Може ли умът да бъде красив? Щом носът е красив, и умът ще бъде красив; щом устата е красива, и сърцето ще бъде красиво.

В какво се заключава новото учение? В преустройство на сегашната човешка форма и нейните удове: лице, чело, нос, устни, ръце и гр.

Красотата е колективно благо на цял народ, на цялото човечество. При това, за придобиване на красотата трябва да се работи едновременно в трите свята: във физическия, духовния и умствения. Във физическия свят човек има възможности да прави опити и да работи; в ангелския, т.е. в духовния свят, той придобива красотата, а в умствения свят тя се превръща в нещо величествено.

Гледайте красивите неща, мислете за красотата и създавайте красиви форми.

Из „Качества и линии на красотата“ от т. „Божествената мисъл“

ЧОВЕКЪТ – ИНТЕГРАЛНА ЧАСТ НА ВСЕЛЕНАТА

Марта АЛЕКСАНДРОВА

„Природата, взета като Вселена, е Една, и нейният произход не може да бъде друго, освен едно вечно Единство. Това е огромен организъм, в който естествените неща се намират в процеси на непрекъсната хармонизация и реципрочна симпатия.

Такъв е Макросветът; всяка негова съставна част е резултат на уникален, универсален творчески импулс. Макросветът и Микросветът са Едно.“

**Парацелз (1493–1541),
„Философия на Атиняните“**

Вселената, изпълнена със звезди, планети, различни небесни тела и материци, е в непрекъснато движение и развитие. Космосът е в непрестанен творчески процес; той се движи, вибрира, живее живот, различен за всяко съставляващо го тяло и най-вече различен от земния, възникнал в условията на органичната материя. Но всяка съставна галактична, планетна или звездна система, дори до най-малката ѝ частица, живее в съответствие със своята същност, структура и специфика и в зависимост от нивото на своята еволюция. Всяка съставна част е на своето място в космическото единство.

Що се отнася до хората, ние се стремим да живеем все по-добре в условията на Земята и на човешкото общество. Искаме да разберем смисъла на нашето съществуване, но за това е необходимо да придобием дълбоко познание за човешката същност, както и за планетата Земя, член на Слънчевата система. Тя също е високо организиран космически организъм, един космически атом. Или, както казва Ернест Ръдърфорд, създавайки модела на атома в 1911 г.: „Атомът е малка планетна система“, бихме могли да заключим по аналогия, че всяка небесна система е един атом от различен порядък, но неразделна част от абсолютно точната структура на Вселената, в която се извършват безбройни енергийни процеси и движения. Космосът е в непрестанен творчески процес.

В предлагания материал бихме желали да представим човека в най-универсалната му същност – творческата, използвайки дълбокия интегриращ

смисъл на библейската и астрологичната символика. Като творец, човек е съпричастен в непрекъснато еволюиращия земен живот и човешкото общество. Но като член на един космически атом, Слънчевата система – а тя от своя страна е неразделна част от нашата галактика, Млечния път – човекът е призван да проникне и в дълбокия смисъл на своето участие в слънчевия, галактичния и космичния живот.

Убедени сме, че астрологичната система, придружена от плеядата съвременни науки: космология, астрофизика, науките за Земята и за Слънцето, както и за човешката физиология и психика, ще позволят да отворим нови хоризонти на истинното познание. То обезателно трябва да бъде синтез на древните духовни знания и идеи, от една страна, и научните познания и достижения на съвременното и бъдещето, от друга. Това е пътят към една нова култура, пропита от универсална духовност, подкрепена и доказана от науката,

Вселената е живо Единство, оживявана от Универсалната енергия, наричана още Космична Светлина. В терминологията на Учителя Беинса Дуно тя се именува Вигелина. Това е онази първична Божествена Сила, чрез която Бог създаде Света.

В това изложение ще се ограничим в рамките на нашата галактика – Млечния път, в чийто център се вижда една огромна област от космична светлина, за произхода и същността на която космологията още не се е произнесла (както и за Централната космическа Вигелина, която според най-сериозни последни научни резултати е предизвикала мигновеното

„раждане“ на Вселената при така наречения Биг Банг). Вселената или Космосът, в своята цялостност, е огромно множество (амас) от галактики. В годините 1995–1997, с помощта на пространствения телескоп Гугъл са фотографирани като крайни предели на Космоса галактики, отдалечени от нас на 9461 милиарда светлинни години и са регистрирани 126 милиарда галактики. Невъобразимо, нали!

Пред тази безкрайна Същност не ни остава друг избор, освен да се освободим от ограниченията на чисто материалистичните теории, често погрешно считани за научни, за да проникнем дълбоко в смисъла на сентенцията: „И създаде Бог Човека по Свой образ и подобие“ – ще рече: създаде го *Творец!*

Чрез астрологичната зодиакална система, съпоставена със символичния език на библейското „Битие“ („Genesis“), можем да изразим идеята, че раждането на живота на универсално ниво е аналогично на появата и еволюцията на земния и човешкия живот. Аналогията като метод позволява приближаването на области, различни по своето естество: научни, духовни, религиозни, философски, езотерични.

Системата на дванадесетте зодиакални знака позволява да се наблюдава слънчево-планетното Единство, което се движи и живее в 12 специфични електромагнитни полета. Те могат по аналогия да бъдат съотнесени към различни системи, притежаващи свой център :

□ било като светове, сътворени от Космичната Виделина, която можем да наречем Универсална Енергия и която „оживява“ Универсалната Субстанция;

□ било като „модели“ на творчески процеси, протичащи на различни нива: галактични, планетарни, земни, човешки, животински, растителни, молекулярни, атомни.

Използвайки друга терминология, можем да предположим творчество на Божествено, Архангелско, Ангелско ниво, в сферите на Светлите Духове и пробудените човешки души; но и в области на Тъмните Същества... или на човешки създания, живеещи в невежество.

Въведение в инволюционно-еволюционния творчески процес през 12-те зодиакални полета

Универсалната Енергия **инволюира**, слиза от Света на Виделината (Есенциалния Свет), за да оживи субстанции от различни еволюционни нива. Тя трябва да ги включи в своя творчески процес, като ги оживотвори. Впоследствие всяка част, включена в този процес, ще премине към един втори цикъл – **еволюционен**, който е процес на усъвършенстване и приближаване към естеството и силата на Първоизточника.

Ако приемем условно дванадесетте зодиакални знака като електромагнитни полета, в които се извършва специфична енергийна трансформация, то от първия знак, Овена, до седмия, Везните, централната Енергия преминава през **инволюционния** цикъл, „въплътява се“, материализира се, реализира се. От осмия знак, Скорпиона, до дванадесетия, Рибите, въплътената енергия ще премине през **еволюционния** цикъл, през който трябва да се „одухотвори“ за да се върне усъвършенствана към своя творчески Първоизточник. Всеки етап от дванадесетостепенната трансформация е част от единния творчески процес, който циклично се повтаря и възобновява.

Инволюционен творчески цикъл

В Библейското „Битие“ инволюцията или „слизването“ на Универсалната Енергия е изразено чрез символите на Седемте Дни на Сътворението, които ще съпоставим със седемте зодиакални знака: 1) Овен; 2) Телец; 3) Близнаци; 4) Рак; 5) Лъв 6) Дева; 7) Везни. Те са 7 електромагнитни полета, в които се извършва непрекъсната енергийна трансформация.

Инволюирането на Универсалната Енергия през тези 7 електромагнитни полета, изразено накратко, се характеризира със следното:

1) В полето на Овена се извършва първоначалното изпращане, изтласкване на Виделина – Божествената Енергия, избликваща от Вселенския Извор, от Духа. Тази Енергия е поставена в насочено движение и действие чрез Словото, което в библейската символика е израз на Божествената Воля:

„Да бъде Светлина!“ е Волята на Съзателя.

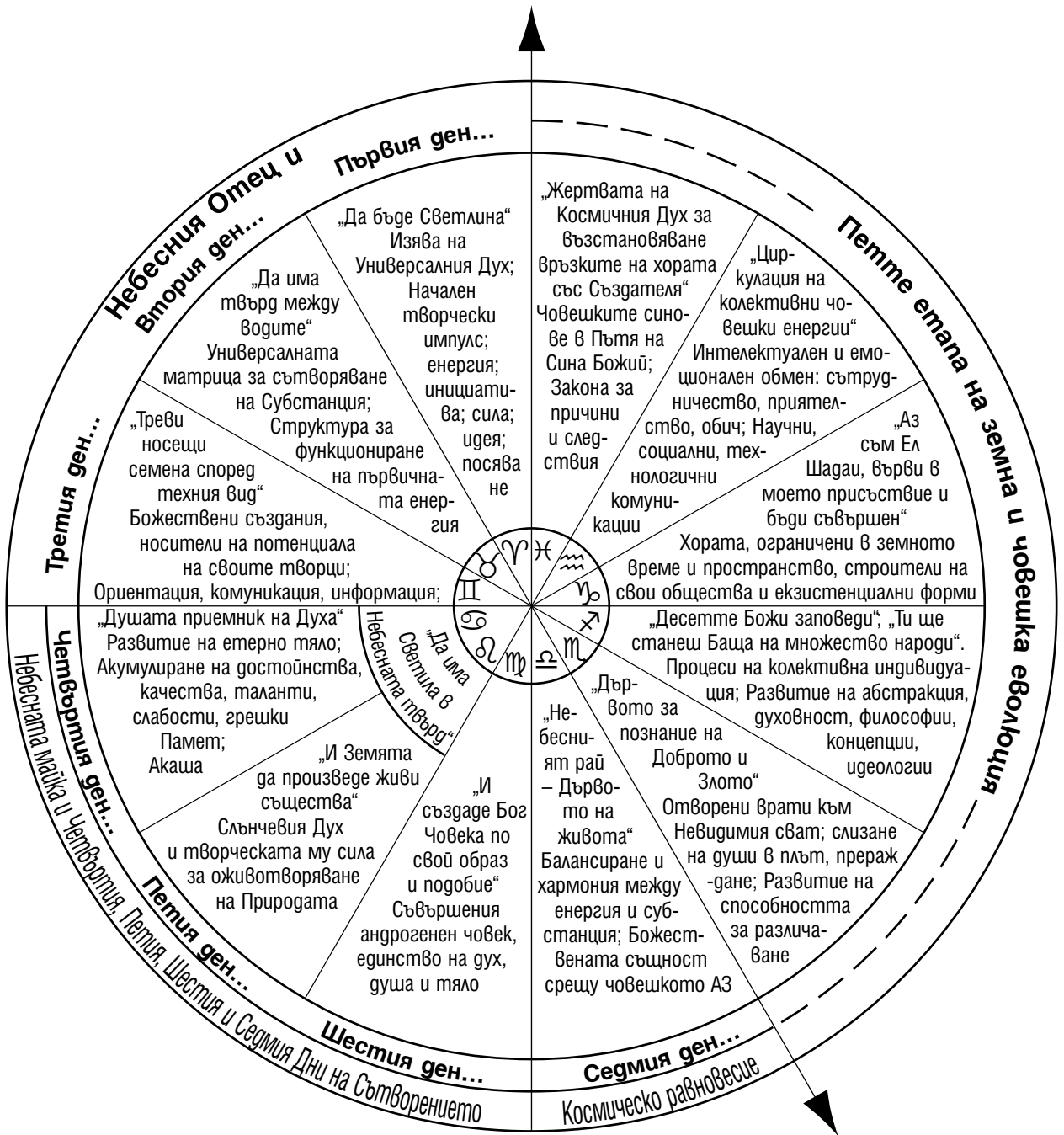
Тази Първична Енергия е биполарна, съдържа две поляризиращи течения: положително – мъжкия принцип, „небе“ и отрицателно – женския принцип, „земя“. „И създаде Бог Небето и Земята“ съгласно Своята Воля.

По аналогия, всеки творчески процес започва с енергиен отпращащ импулс, изхождащ от един Център, от един производител на семе, или създател на идея, инициатор на волево действие.

2) В полето на Телеца биполарната енергия е в процес на организация и подготовка на първична Субстанция, в състояние да достави необходимите „материали“ за включване на енергията в работа. През Втория Ден Бог нареди:

„Да има твърд между водите, и раздели Бог вода от вода.“

Творецът, така да се каже, създава матрица, чиято структура и устойчивост трябва да съответстват на енергийната интензивност. Тук биполарната Енергия се разделя и произвежда Субстанция,

Синтез на движението на универсалната, слънчевата, земната и човешката енергии през 12-е зодиакални знака

която е рецептивна, отрицателна, женска и е в състояние да приеме положителното, мъжко течение. От този момент двете течения са ясно идентифицирани (разпознаваеми), но обединени от импулса, идеята и волята на Твореца.

В тази втора фаза се извършва оплодяване на субстанцията чрез творческия импулс, при което „семето“, идеята, по волята на Създателя ѝ, се включва в работа чрез създадената матрица.

По аналогия, във всеки творчески процес втората фаза съставлява организиране на субстанци-

алните елементи в базова (основна) структура на творението.

3) В полето на Близнаците се появяват първите плодове от сливането на Духа (мъжкия принцип) с организираната Субстанция (женския принцип) като синтез на техните сили и качества. Новите същества са представени символично като две деца.

Нека отново се позовем на текста от „Битието“, където в Третия Ден Бог казва:

„Да произведе земята злак, трева, що дава семе, и плодно дърво, що дава (на земята) плод, чието семе

си е в него, според вида му.“

От символиката на този текст заключаваме, че Духът и Субстанцията, мъжкия и женският принципи, създават същества, които притежават в потенциал качествата и достойнствата им, изразено в гумите „трева, що дава семе“. Но тези създания все още не са индивидуални същности. Те са носители на творчески потенциал: първият положителен, отдаващ, а вторият отрицателен или рецептивен (приемащ), но все още без възможност за самостоятелно съществуване. Техният потенциал трябва да се развие в условията, които средата им предоставя.

В тази фаза на творческия процес се наблюдава трансформация на енергии, изразяваща се в адаптация към условията чрез развитие на петте сетива: обоняние, вкус, слух, усещане и зрение, които са основа за развитие на конкретния ум.

4) В полето на Рака започва фазата на персонафикация: формирането на приемник, на съсъд с финоматериална „форма“, в който се набира, развива и съхранява есенцията на индивидуалния живот. Този приемник е Душата, която става изразител и носител на специфични емоционални, умствени и волеви възможности. Чрез Душата Универсалната Енергия получава възможността да пребивава, функционира и се развива по специфичен път, т.е. да приема жизнена енергия, да я модулира и оцветява в лични краски. Душата акумулира резултатите от набраните опитности, които позволяват нарастване на индивидуалния умствен капацитет, емоционални възможности, лични качества, таланти, добродетели, както и натрупани слабости, грешки, грехове... в течение на настоящото съществуване и през многобройни минали превъплъщения.

Това е фаза на персонафикация на жизнената енергия, в която се „изработва“ индивидуалния душевен модул. В древната орфическа традиция Ракът е считан за портал, през който множество души са преминавали от Млечния път към Земята.

Трябва да отбележим, че в Четвъртия Ден Бог създава двете главни Светила: Слънцето и Луната. В съответствие с етапите на творческия процес, тук отново намираме мъжкия и женския принципи, но в обратен ред: Ракът, синоним на душата, с управител Луната, е приемник на Планетния Дух, изявен в знака на Лъва, с управител Слънцето.

Чрез Слънцето Универсалната Енергия, в процеса на своята инволюция, се изявява във всички тела и същества от Слънчевата система. Жизнената енергия на Слънцето ще се приеме от индивидуалния приемник, Душата, за да получи своята специфична

същност, мисия и дял в Цялото.

По аналогия, във всеки творчески процес пускането в действие на умствена, емоционална или физическа енергия се предхожда от изработване на индивидуален приемник за тази енергия. (Това ще разясним във втората част на материала чрез конкретни примери)

5) И така, в полето на Лъва става „въплътяване“ на Универсалната Виделина в Слънчевото тяло. По този начин трансформираната от Слънцето Универсална Енергия, персонафицирана чрез Слънчевата Душа, ще оживотворява Слънчевата система и всички съставляващи я тела и обитатели.

Това е фазата на функциониране, на „работа“ на слънчево-планетарните енергии, интегрирани чрез Центъра.

В Петия Ден Бог създава всички живи същества, животните съобразно техните разновидности, като нарежда:

„...да произведе земята живи същества според техния вид.“ („Битие“ 1:24)

Аналогично, в полето на Лъва творческият процес е в своята кулминация по отношение на всички обитатели на Слънчевата система. Това е фазата на цялостната активност на слънчевата енергия, която става Творец на Живота в цялата негова пълнота и многообразие, чрез предварително създадената матрица в полето на Рака.

6) В полето на Девата се дава израз на завършения творчески процес. Творението е в своята идеална, „архетипна“ същност. Отец създаде Човека, Сина Божий, по свой образ и подобие. Творението в своето съвършенство е осъществено – в едно тяло са въдворени двата творчески принципа – мъжкия и женския. Божият Син, Човекът е в своето съвършенство. Той е получил от Създателя сила, ум, душа, тяло и знания. На него е дадена и власт, но само в Небесното царство, където расте Дървото на Живота.

В Шестия Ден Бог отдели тялото на Жената от тялото на Сина. Отново в процеса на Сътворението става идентифициране на двете поляризиращи течения: активно – мъжко и рецептивно – женско, но вече и по форма – създадени са две отделни божествени същества. Те са свободни в Райската градина (в Божието Царство), но нямат достъп до Дървото за познание на Доброто и Злото.

Аналогично, във всеки творчески процес тази фаза отговаря на крайния резултат от излъчената в полето на Овена енергия-идея; тя е преминала през всички трансформационни етапи и е достигнала до идеалната си същност, назначение и форма.

7) Това Божествено съвършенство получава израз в електромагнитното поле на Везните, където началният импулс е достигнал до състояние на абсолютна хармония между Небесния Отец и Божествената Майка. Творението е осъществено благодарение на тяхното сливане и работа в съгласие с Божията Воля. Творението е израз на Универсалната Истина, почираща върху Принципа на Божественото Единство. Плодът на Сътворението е резултат на инволюционната трансформация на енергии и субстанции в съответствие с универсалните принципи и закони.

Това е фазата на енергиен и субстанциален баланс и хармония, който е изразен във формулата, дадена от Учителя Бейнса Дуно: „*Божията Любов носи изобилния и пълен живот*“.

Силите и субстанциите са балансирани. Бог е завършил своето Творение и животът е в своята Божествена пълнота; растителният, животинският и човешкият свят са в хармония и относително равновесие в Царството на Отца.

„*Така бидоха свършени небето и земята и цялото им воинство.*“

И свърши Бог до седмия ден Своите дела, що прави, и в седмия ден си почива от всичките Си дела.“ („*Битие*“ 2:1)

Завършва първата, инволюционна фаза на творческия процес. Двете божествени създания, наречени впоследствие Адам и Ева, символизират плодовете на творческия импулс. Те са подобие на Бога и са свободни в Царството Му, където съжителствуват Йерархии, населени със Същества от различни нива на еволюция, в различен вибрационен интензитет и оттам – в различни форми и служби.

Бог забрани на Адам и Ева да ядат от плодовете на Дървото за познание на Доброто и Злото. Те нямаха право да узнаят Тайната на Сътворението, тъй като до Съществата от различните Йерархии има достъп само Онзи, който може да различава Доброто от Злото. Божиите деца не бяха готови за тази Велика Тайна. Те нямаха познания за Невидимия свят, обитаван както от Светли същества, така и от Тъмни демонски създания.

Така завършва инволюционният процес на Универсалната Енергия, чрез който се осъществява „слизането“ ѝ от ниво с висока вибрационна честота към по-нисши вибрационни нива на съзнание.

Във връзка със Сътворението ето какво казва Омраам Микаел Айванхов:

„*В първите линии на Битието се разкрива, че Творецът извършва последователно разделяне, деление. В Първия Ден Той разделя Светлината от Тъмни-*

ната. През Втория отгеля водите отгоре от водите отдолу; след това отгеля водите от твърдта... И в най-крайния, екстремен момент на творчество, ето и молекулата, най-малкият елемент на всеки жив организъм, която се възпроизвежда чрез раздвояване, чрез деление на две.“ (O.M.Aïvanhov „*La Balance Cosmique*“ p. 14–15; Edition Prosvéta; Collection „Izvor“)

Ето, именно това деление на две не трябваше да бъде познато. Но нека да не си представяме едно просто материално разделяне. Става въпрос за най-голямата мистерия на Сътворението, тъй като Бог не твори само във форми от земно ниво, но във всички вселенски Йерархии и нива. И най-абстрактният израз на това божествено деление е биполярността на Божествената Енергия, която именно чрез своята същност да бъде Егна и в същото време дуполусна, става творческа сила. Тя Единствена има достъп до всички нива на Вселената, както Горе, така и Долу. И само Всевишният може да я отправя по своята Воля навсякъде. В съвременната астрофизична наука тя е наречена „Предвечна светлина“ (la lumière focile). А когато тя достигне до земното ниво, творческите процеси в земния живот се подчиняват на законите на земната материя.

Еволюционен цикъл на творческия процес

Бог прогонва своите деца от Царството си, от Божествения свят и ги изпраща в света с органично-материална вибрация – Земята. Така започва втори цикъл на творческа енергийна трансформация: Еволюция на земния и човешкия живот през полетата на 5-те знака: Скорпион, Стрелец, Козирог, Водолей и Риби.

8) В знака Скорпион Универсалната Енергия претърпява една огромна трансформация и модуляция, чрез транзитиране от нива с висока към нива с ниска енергийна честота, каквато е вибрацията на земната материя. Преминавайки през различни духовни светове, Универсалната Енергия „пада“ в земно вибрационно ниво, но запазва Божествения си произход; следователно съхранява се есенциалният ѝ произход и оттук – възможността ѝ за еволюиране. Земните човешки създания имат възможност да достигнат отново своето „изходно“ Божествено ниво чрез интензификация (увеличаване) на вибрационната си честота. Но за това, естествено, изискванията са много високи; необходима е съвършена чистота на душата, която да приеме Божия Дух, както Той слезе върху Христа при реката Йордан. Това вибрационно ниво на Скорпиона от този порядък е отбелязано със символа на Гълъб. Едно следващо ниво на този знак е отбелязано със символа на Орела; при него напредналите човешки души са в състояние да се свържат със Светли

Същества от Висши духовни йерархии, както Орелът е способен да лети във висините. Хората, които са затънали в ниските астрални нива, живеят в ниските вибрации на това поле под символа на Скорпион.

Осмото поле на Зодиака е отворена врата за Невидимия свят и дава огромни възможности за духовно развитие на онези, които могат да летят високо в духовни йерархии, обитавани от Светли Небесни Жители.

На Земята, в полето на Скорпиона, хората получават възможността да създават своите деца чрез половия акт, по свой образ и подобие. На своите божествени деца Адам и Ева Бог не разкри своята тайна за Творението, защото те нямаха възможност да различават Доброто от Злото. Следователно, вместо божествени творения, можеха да сътворят демонски.

Тази транзиционна енергийно-творческа фаза се наблюдава по аналогия и в най-обикновените творчески процеси от човешкото ежедневие. За тяхното изясняване, във втората част на изложението, ще направим паралел между универсалния процес, от една страна, и процеса на възникване на идеята за създаване например на едно производствено предприятие. С това ще се опитаме да видим как от абстракцията можем да направим преход към конкретни начинания и процеси, при които в осмия стадий хората са изправени пред изкушения и компромиси.

По аналогия, във всеки творчески процес създателят преминава през кризисния момент – да приеме или да устои на изкушенията, типични за полето Скорпион.

9) В знака Стрелец, Енергията, завещана на хората след „падението“, ще продължи своето развитие в земното човешко общество. На първо място, хората трябва да установят условията на своя колективен живот, да изградят собственото си царство на Земята.

В опозиционния на Стрелеца знак, Близнаците, младото човешко създание, благодарение на петте си сетива, разви индивидуални качества за ориентация и адаптация, което даде начало за развитие на конкретния му ум. В полето на Стрелеца, като база за колективно човешко поведение, е необходимо да се развие абстракцията. Можем да направим паралел между мисията на Мойсей, който сваля 10-те Божии заповеди за ориентиране и ръководство на поверения му народ като единство, и мисията на Авраам, който получава връзка с Бога чрез завета Му:

„Аз съм Ел Шадай, върви в моето Присъствие и бъди свършен“ („Битие“: 17; 1)

както и по долу:

„Ето, Моят Завет е с тебе, и ти ще станеш отец на множество народи“ („Битие“ 17;4)

Ето че вместо Небесен Отец, човечеството получава Отец на множество нации и народи, който въз основа на духовни, религиозни, философски, идейни концепции, създава принципи и норми за колективно поведение за гадена епоха.

В полето на Стрелеца се развиват духовните, идейните, идеологичните основи за колективен живот. Респективно, при създаването на социални, политически или производствени структури, на този етап се изработват принципите и концепциите за колективно поведение, които могат да бъдат духовни, религиозни, философски, атеистични, тоталитарни, либерални, демократични, анархични и т.н.

Хората, като членове на своята общност, развиват възможности за преминаване от конкретното към абстрактното: на интелектуално ниво чрез развитие на умствена абстракция в областта на духовните и философски познания и на науките; на емоционално ниво – чрез развитие на благонамереност и любов към ближните; на физическо поле – чрез усъвършенстване и развитие на тялото и възможностите му за преместване в пространството чрез спорт и пътувания.

10) В полето на Козирога се установяват формите на колективна организация в съответствие със законите и нормите за колективно поведение, установени в полето на Стрелеца. Тези форми, абстрактни или конкретни, ментални или материални, са резултат от развитието на човешката абстракция в рамките на един временен период: епоха на една цивилизация; времето за поява и развитие на едно племенно общество; периода за установяване и развитие на абсолютна монархия и/или времето за преминаването ѝ в конституционна; периода за появата и развитието на републиканска организация, на тоталитарен режим или на демократично управление.

Следователно в полето на Десетия знак става формализация на идейни концепции и норми за колективен живот. Те дават своето отражение и върху формите на индивидуалния живот за гадена епоха. Тези форми (закони, правила, морални норми и правила за социални връзки), както и съответните им материални структури и предмети за употреба, трябва да осигурят най-солидни условия за запазването им във времето.

Козирогът е десетият знак и числото 10 е число на Земята и земната математика, така както числото 1 е в основата на Божественото Творчество.

Ако в опозиционния знак, Рака, духът се манифестира чрез финоматериалната форма на душата (в директна връзка с етерното тяло), то в знака Козирог, колективният човешки дух трябва да намери своите екзистенциални форми за определено време и за даден човешки колектив.

В езотеричната терминология често се употребява понятието „егрегор“, което до голяма степен дава израз на финоматериална колективна същност, нещо като „колективна душа“, която може да намери своето формиране в полето на Козирога.

11) В полето на Водолея, след множество трансформации, модификации, модуляции и транзитиране през различни вибрационни нива, Универсалната и Слънчевата енергия, преминават в стадий на адаптиране и функциониране в сферата на колективния човешки живот. Ако в опозиционния знак, Лъва, слънчевата енергия става извор за развитие на целокупния природен живот, то във Водолея се осъществява комуникация между членовете на човешки общества чрез обмен на мисли, идеи, емоции и дейности на база на афинитет, симпатия, връзки на разбирателство и единомислие. В това поле се развива необходимостта от съграждане на човешко братство – израз на Любвата като необходим творчески, градивен елемент на човешко общество, живеещо в мир и хармония.

В това електромагнитно поле човечеството би могло да достигне до стадий на съзнателно свързване със Слънчевата енергия като извор и двигател за осъществяване на хармоничен духовен и интелектуален обмен между хора с пробудено съзнание.

Това е фаза, в която може да се осъществи интегрално функциониране на енергии за развитие на Човешкото Братство като необходим етап на духовното, умствено и емоционално единство с Божията Воля. Сега сме в епохата на Водолея и в продължение на бъдещите 2100 години човечеството ще трябва да работи за пробуждане на колективното човешко съзнание и свързването му с Божественото съзнание. Само тогава човешкият дух ще бъде в единение с Божествения Дух и в състояние да изпълни Божията Воля и Плана на Небето.

12) Крайният резултат от инволюцията и еволюцията на Универсалната, Слънчевата и Човешката енергии се получава в полето на Рибите. В опозиционния знак, Девата, Божият син бе интегриран в Небесното творение, след което стана Човек от земен порядък. В полето на Рибите той трябва да даде сметка за своя живот във от Царството, тук, в условията на Земята. Ще бъде ли в състояние да премине през пътя на духовно израстване и възкачва-

не на съзнанието му до нивото, от което произлезе? Ще успее ли да пресъздаде Райската градина в земни условия и в рамките на човешкото общество? Ето най-същественният въпрос, стоящ пред човечеството. Това изисква огромна работа за пробуждане и израстване на човешкото съзнание до неговата божествена същност.

В дома на Рибите се извършва ликвидация на натрупаните „дългове“, допуснатите грешки и грехове, често наричани „карма“, както и прибиране на добрите плодове и придобивки по пътя към съвършенство. Този път бе показан от Духа Христов. Исус Христос нарече

Пентаграмът – символ на петте етапа на човешката еволюция

себе си Син Человечески, който чрез жертвата стана Син Божий, носител на Божествената Същност, изразител на Божията Любов, Мъдрост и Истина. Той отвори Пътя за всички пробудени човешки души.

Така приключва еволюционният процес на Универсалната Енергия в условията на земния и човешкия живот. Преминаването ѝ през пет етапа, символично изразени чрез електромагнитните полета на Скорпиона, Стрелеца, Козирога, Водолея и Рибите, намира аналогичен израз в символа на Пентаграма. Неговата форма на равностранна петлъчева звезда, обградена от окръжност, е математически израз на $360 : 5 = 72$. Този петоъгълен символ изразява идеята за еволюция на човешката същност в съгласие с Божията воля. Ето защо в окръжността около Пентаграма е написано: „В изпълнение Волята на Бога е силата на човешката душа“.

Уважаеми читатели, този път в рубриката намират място четири материала, които маркират пътя на развитие на Паневритмията през годините. Четиримата автори са от различни поколения. Започваме с текста на Людмила Червенкова, която принадлежи на последното поколение творци и преподаватели в областта на Паневритмията. Нейният обзор върху източниците е последван от материала на Мария Митовска и краткото изложение на Ж.Л. Гобо – двама души от по-старото поколение, които са имали досег с първите, в частност с Ярмила Ментицлова. Завършваме с едно непубликувано до момента писмо на Михаил Иванов до Боян Боев, от младите му години, в което е особено интересен абзацът, показващ, че Ярмила Ментицлова вече е преподавала Паневритмия в 1938 г. във Франция – нещо, за което досега няхаме информация. „Ж.З“

Източници на информация за Паневритмията

Людмила ЧЕРВЕНКОВА

(Лекция, изнесена на семинара за преподаватели по Паневритмия в Арбанаси на 30 май 2010 г.)

През последните 12 години сме свидетели на много силно изразено търсене в областта на Паневритмията, което се концентрира повече върху разглеждането на свързаните с нея писмени източници. В тях има някои неголеми по обем, но съществени различия, които пораждаат въпроси и противоречия. Това не е лошо, защото когато има известно различие в мненията, хората са по-мотивирани да търсят и се засилват процесите на осъзнаване. От друга страна обаче се създава една по-напрегната атмосфера, която ние трябва да умеем да трансформираме, за да не се превръща разясняването на тези въпроси в трайно напрежение, разделяне и недобри отношения, на което също сме били свидетели в някои случаи.

Темата за източниците на информация за Паневритмията е важна, защото въпросите за разликите между някои от тях не са напълно изяснени и винаги има хора, които живо се интересуват от тях. Макар че разликите в писмените описания не са много, ние често прекалено се концентрираме върху тях и те са пораснали в нашето съзнание извънредно много, занимаваме се с тях години наред и това преекспониране пречи на възприемането същността на Паневритмията. От друга страна, непрекъснато се появяват нови хора, които не са проследявали тази тема, тя е нова за тях и отново я повдигат на дневен ред. Така има опасност да „зациклим“ в непрекъснато внимание с едни и същи въпроси, на някои от които вече са намерени задоволителни отговори. Тъй като Общество Бяло Братство е отворено общество, в

което няма закостеняла йерархична структура, която би попречила на когото и да е да изразява мнението си, от всички нас се изисква разумно да се справяме с различията в мненията си. Наложително е да се публикуват някои от намерените отговори и най-поучителните опитности, които сме имали, за да ги направим достъпни за новите хора в Паневритмията, и да не минават непременно през нашите грешки и опитности отново. Едно от важните неща в Братството е, че опитността на отделния човек и групата става опитност на цялото общество благодарение на споделянето. Тази статия е една крачка, която правим в тази насока.

Какъв според мен е начинът, по който може да се погледне към тези източници правилно и да се решат противоречията? Първо, трябва да се излезе от областта на сухите факти за Паневритмията и да се премине към законите и принципите, на които се подчинява тя. Явно не само по отношение на Паневритмията, но и по отношение на всяко познание, са налице факти, които понякога си противоречат. Едният подход в такива случаи, е сухото математическо отчитане: тези и тези казали това, онези казали друго, и така според превеса на мненията се взима решение; но след време излизат нови източници, които казват нещо ново или сменят превеса в досегашните ни сметки. Така че този метод се оказва доста несигурен, макар и да не го пренебрегваме, все пак разумността изисква и този вид боравене с фактите. Друга важна стъпка е да се вникне в метода, чрез

който работи с учениците си Учителя Беинса Дуно (когото за по-кратко от тук нататък ще наричам Учителя). Той казва, че добрият учител никога не дава на учениците си всичко наготово. Той им дава част от информацията, която като начало е достатъчна за тях, и ги оставя да мислят, да търсят сами отговорите. На един следващ етап ще им бъде подадена още информация. По този начин учениците растат и се развиват. Предоставянето на цялата информация наготово не кара учениците да учат, да се развиват, да мислят, а в най-добрия случай ги кара да учат наузуст и да повтарят като папагали.

Необходимо е също да се излезе от следния шаблон (произлизащ от елементарната формална логика): ако фактите са противоречиви, значи непременно едните са грешни, а другите верни и следователно се налага да отречем едните и да приемем само другите. Фактите си съществуват и не е разумно да се отричат или игнорират напълно; може би е най-разумно да се опитваме да ги разбираме правилно, да открием случаете, в които те се допълват, да намерим нова гледна точка, която дава задоволително обяснение на всички тях.

По отношение на Паневритмията за постигане на това е важно да се търсят принципите и законите, вложени в нея, защото те дават възможност да се примирят противоречията, породени от фактите.

Във физическия свят нещата са поляризиращи – нещо, което е отразено в символа на Ин и Ян. Виждаме такава поляризация и в Паневритмията. Например едно описание казва дадено движение с ръцете да се изпълни едновременно с движение на десния крак (за по-кратко казваме само „на десен крак“), друго казва на ляв крак; това може да се отнася само за няколко упражнения, но има такова противоречие. Подходът, при който казваш: „Това е върното, това е грешното“ е подход на физическия свят (който можем да наречем още *формален подход*), но при работа с принципите и законите нещата се поглеждат от по-висока гледна точка и тези противоречия се примиряват (което можем да наречем още *диалектически подход*). Този поглед дава начин да се разберат по-дълбоко фактите и да се подредят в някаква верига, в която те стоят хармонично и не се конфронтират. Това сега е една основна задача, която стои пред нас.

След периода на доминиращо фокусиране върху фактите, вече има хора, макар да не са много, които се опитват да размишляват върху принципите и законите на Паневритмията и чрез тях да търсят истината за правилното ѝ физическо изпълнение. Важно е да се знае, че работата със законите и принципите,

на които се основава Паневритмията, няма как да стане чрез уел с цитати от Словото на Учителя, а чрез придобиване на нова светлина на съзнанието.

Работата с фактите не бива да се изоставя, а да се постави на разумна основа и след като не дава достатъчно отговори, те да се търсят по-горе по веригата факти-закони-принципи на Паневритмията.

Относно разумната работа с фактите ще обърна внимание, че е необходимо те да се оценяват и с чисто научен, с критичен в добрия смисъл на думата подход: доколко те са истинни, доколко са надеждни, доколко сигурни са източниците, от които идват. Например по отношение на книгите, описващи Паневритмията, важно е отбелязан ли е авторът на текста или поне да се знае със сигурност кой е той. Също е важно доколко този човек е бил подготвен да свърши тази работа, защото да опишеш движенията на Паневритмията съвсем не е просто. Според мен човек може да си представи в действителност колко е сложно това, само ако се е опитал сам да го направи, като не просто комбинира описания, а състави нов текст, описващ подобни по сложност упражнения, изпълнявани на музика. След това нека да получи оценка от професионалисти и хора, ползващи текста му, и да разбере доколко успешно се е справил. Авторът на доброто описание трябва да има перфектна музикална подготовка, богат професионален опит в описването на физически упражнения, прецизност в описание на детайлите, обширни познания относно вътрешния смисъл и философията на Паневритмията и т.н. Това обикновено не е по силите на един човек, и по-успешно би работил за тази цел екип, в който се допълват такива специалисти. Екипът е по-подходящ и защото има повече гледни точки и по-голяма възможност да избегне грешки от всякакъв характер, ако работи достатъчно дълго и в разбирателство. Въпреки това винаги остават възможности за технически грешки при съставянето и печата (особено преди 60–70 години), които не зависят от авторите, ако не предполагаме, че сами са имали възможност да изберат добър и опитен издателски екип.

Сред важните издания на Паневритмията най-яркият пример за влиянието на недостатъчната подготовка и опит в съвсем точното и недвусмислено описване на физическите движения и в боравенето с музиката, е книгата „Паневритмия“ от 1938 г. В нея упражненията са описани не по тактове, а с броене, което е много по-неточно. Ако някой вече е научил упражненията на Паневритмията и отвори тази книга, за да си свери нещо по движенията, може и да си свърши работа донякъде. Но ако се опита човек да

учи за първи път Паневритмия по описанието в тази книга, ще види, че е невъзможно да го направи успешно. Трябва освен това да е съвсем неопитен в работата с професионалното описание на упражненията, за да не забележи колко много неясноти и неточности има относно амплитудата, формата и дори на места в свързването на движенията. Не искам да кажа, че тази книга е без значение, напротив – тя е много важна и по-късно ще коментирам защо, а само, че трябва да ѝ се отдава значимостта, която заслужава – нито по-малко, нито повече от това.

Също така трябва да се знае, дали човекът, описвал упражненията, е имал възможност да познава същността на Паневритмията – т.е. този човек бил ли е в Школата¹ по времето на Учителя или не, и колко време е бил там. Защото писмените източници, с които си струва да се занимаваме, са тези, съставяни от ученици в Школата, пребивавали там дълги години, които не просто са усвоили повече или по-малко Паневритмията, но които са живели с нея години и тя се е превърнала в двигателен навик дотолкова, че просто са станали едно с нея, и духовната същност на Паневритмията, която е скрита в Словото, също ги е проникнала, защото те са учили редовно дълги години в тази Школа.

Всички тези обстоятелства около авторите на описания трябва да се обсъдят и преценят и да се придаде различна степен на надеждност на различните писмени и други източници. Защото ние бяхме свидетели на следния случай: след първия курс за преподаватели по Паневритмия, който преди доста години изкарахме, водещата обучението по Паневритмия (Антоанета Янкова), която е един много волеви и настойчив човек, ни накара да изиграем „Слънчеви лъчи“ по начин, по който ние никога не бяхме играли – да стъпваме на трето вместо на първо време. Според мен за нас донякъде беше интересно предизвикателството, да видим дали можем да изпълним нейното тълкувание на описанието, тъй като то е доста по-трудно (сега добавям: и неестествено). От друга страна, някои бяхме определено доста по-неопитни и допускахме – поне в някаква степен – че може и да е вярно нейното предположение относно тълкуването на текста. Оказа се, че не е вярно, и с течение на времето се доказва все по-категорично, че не е вярно произтичащото от това тълкуване изпълнение на „Слънчеви лъчи“. Но ние не само, че го пробвахме, но даже го заснехме на филм!

Така че, когато ми покажат някой филм с Па-

¹ В случая под „Школата“ в цялата лекция имам предвид времето от 1914 до 1944 г.

невритмия, дори архивен – например архивния филм, наречен „учебен“, с двойки, играещи първите упражнения в права линия и с прекъсване – не мога да му се доверя напълно преди да разбера кой го е режисирал и при какви обстоятелства е сниман. Положението на играещите в архивния филм не е напълно сравнимо с горния пример, но за мен този филм не е достатъчно сигурен, защото също отразява гледната точка на режисьора, а той в случая е неизвестен. Освен това, в този филм не виждаме нито една от известните учителки по Паневритмия, които биха имали установено мнение и повечето участници във филма не могат да бъдат разпознати. Все пак този филм също е много ценен като архивен източник на информация, но се изисква да разсъждаваме за тези факти, да бъдем разумни. Работата с фактите освен вътърнове-ние, изисква информираност и разумност.

Според мен най-важен източник на информация за Паневритмията не е която и да била книга, филм, снимка или нещо друго материално. Материалните неща са вторични източници на информация и всички от тях, които са направени от ученици в Школата, са важни, но в различно отношение и степен.

Създателят на Паневритмията казва, че движенията на Паневритмията са взети, извлечени от Живата природа. Всеизвестен е и споменът на Методи Шивачев, свързан с Паневритмията от вр. Мусала. Поради тези и други подобни факти твърдя, че най-важният източник е нетленен, нематериален и доста по-далечен от нашето обикновено съзнание, но не и от нас по принцип. Това е основната ми теза и смятам, че придържането към нея ще ни позволи да бъдем с много по-правилно отношение към противоречията в материалните източници на информация за Паневритмията. Нейното правилно и цялостно разбиране в дълбочина, обаче, е задача за векове. Смятам за погрешно мнението, че сега трябва да си изясним как е най-добре тя да се играе и като че ли край – така ще я играем завинаги. Явно в Разумната природа нещата непрекъснато се развиват и всеки процес, който е приключил, е мъртъв процес: това е нещо, което вече не живее, щом не се променя. Също нямам предвид, че трябва „да хванем“ Паневритмията и набързо да я доизмислим, нещо ново да направим. От една страна, да си даваме сметка за това, че тя по произход е твърде далеч от нашето сегашно човешко разбиране и е гадена чрез един Божествен пратеник. Този пратеник е осъзнавал нещата, които са необходими, за да я сътвори такава, каквато я познаваме. От друга страна, хората могат да станат съработници или сътворци на Разумното Начало, което прониква при-

родата и което твори, когато дораснат да бъдат в непрекъснат, ясен, съвършено чист контакт с Него – и мисля, че това не е настоящият момент все още. Но трябва да знаем, че все пак Учителя е казал: „В Паневритмията съм дал само основните движения, само семката. И всяко движение, когато се посади, ще се развие, ще се разработи в ново движение“.² Следователно според него Паневритмията не е нещо мъртво, което сега трябва да изясним и да сложим в рамки за вечни времена.

За да разберем как да играем най-добре Паневритмията сега и в бъдеще, трябва не само да познаваме всички факти за нея, но преди всичко да се свържем вътрешно с Творческия висш принцип, който дава светлина и твори в природата.

Голяма заблуда е нагласата непременно да се посочват „виновни“ за противоречивите описания в източниците. Първо, не е абсолютно сигурно дали някои от тези различно описани упражнения не са съществували и в двата варианта през различни периоди от време – както е известно, че упражнението „Пробуждане“ първо е дадено от Учителя с длани нагоре, когато ръцете са встрани, и после той сам го е дал с длани надолу. Второ, не е на прав път човек, който казва: „Тези там, които са играли Паневритмия край Учителя, не са разбирали какво правят, не са се научили да я играят правилно, били са прости и не са могли да я възприемат, изопачили са я без да разберат“. Подобни твърдения, първо, не може да се отнасят за всички, играли тогава Паневритмия. Достатъчно много от тях са били интелигентни, високо образовани и будни. Второ и по-важно, това изразява пълна липса на уважение и принизява учениците на тази Школа, които не са били случайни. Според Учителя Беинса Дуно едно нещо, което липсва на българина, е взаимното уважение и той първо трябва да го учи.

Пълноценният контакт с този първи източник – духовния, изисква придобиването на добродетели, а не ровенето и чопленето в описанията на Паневритмията. Не е лошо точното познаване на текстовете, но с разбирането, че в тях има понякога грешки или неточности, защото и те са писани от хора, които понякога не са били точни в описанията. Понякога ровенето в текстовете не ни дава задоволителен резултат.

За излизане от това положение ни е необходима вътрешна връзка с Божественото – нещо, което става чрез придобиване на добродетели. Човек да има Любовта и чистотата, които ще му позволят да по-

² Беинса Дуно, Акордиране на човешката душа, т. 2, С., 2000, с. 56.

знае Истината. Да има необходимата вяра, необходимите уважение и смирение, за да намери верните отговори. Да има разумност и да е истинолюбив, да има много още добродетели, защото познаването на по-висшите истини не е просто интелектуално постижение, а процес на цялостния човек. Всички, посветили се истински на Паневритмията, се стремят към придобиване на добродетели, което е дълъг процес.

Обобщавам, че първичният източник на информация за Паневритмията – нетленният, е най-главният, най-меродавният и този, с когото винаги е добре да сверяваме нещата. В противен случай сме на крив път.

Сега ще разгледаме накратко онези от вторичните източници на информация за Паневритмията, които според мен заслужават сериозно внимание. Това са: издадени и неиздадени книги или частични описания на Паневритмията; стенографирани и публикувани разговори със създателя на Паневритмията за нея; описания на физически, музикални и други упражнения в лекции; филми и снимки с Паневритмия; магнитни и печатни записи на музиката на Паневритмията; спомени на ученици от Школата за Паневритмията по онова време; традицията в изпълнението на Паневритмията и т.н. Ще ги спомена не в реда, в който смятам, че са най-важни, а в хронологичен ред. Във всички източници ще проследя какво казват те за упражнението „Изгрява слънцето“ относно спорното изпълнение на третата му част (упр. №16), за да илюстрирам колко шарена е картината относно тези движения.

Първият архивен текст, свързан с Паневритмията, е от 1933 г. Той не е издаван, и този, който го е писал, не се е подписал, но текстът е съхраняван и намерен в архиви на Братството, написан е със стария правопис и има доказателства, че е автентичен. В началото му пише „Новите гимнастически упражнения“ и представлява напечатани на пишеща машина описания на упражненията, каквито са били в началото, както Учителя ги е давал да се играят, преди още да са оформени окончателно. Смятам този източник за важен по две главни причини. Първо, разсейва известния мит, че Паневритмията е дадена на няколко етапа, но в съвсем завършен вид и нищо не е променяно по нея от нейния създател. Този текст от 1933 г. доказва, че в началото е имало един процес, в който Учителя е давал госта неща, после ги е оформил, подредил ги е, някои са отпаднали, други са се запазили и не са променяни съществено от него, тре-

(Продължава на 41 стр.)

Снежанка Стоянова

Родена в Ямбол през 1969 г. Завършва Художествената гимназия „Цанко Лавренов“, Пловдив, през 1988 и специалност „Скулптура“ в Националната художествена академия, София, през 1994 в класа на проф. Димитър Бойков. Специализира „Оперна и балетна сценография“ в Националната художествена академия, София при проф. Мария Трендафилова и проф. Красимир Вълканов (1998-2001). От 1997 членува в Съюза на българските художници, секция „Скулптура“. Работи в областта на скулптурата, инсталацията, живописа, калиграфията, илюстрацията и дизайна на книгата. Живее и работи в София. Участвала е в редица колективни изложби, има индивидуални изложби с така пластика и илюстрации към стихове на Омар Хайам.

За мен животът
и всичко в него е
едно пътешествие
навътре и навън.
Пътешествие,
изпълнено с
тайни; минаващо
през тъмни и
светли места,
трудни или леки.
И Безмълвието
- вечно и
непроменливо,
стоящо дълбоко
зад всички неща.

Всяка работа учи
на нещо. Всичко е
урок. Когато човек
работи в колектив
има възможността
да се огледа в
многого огледала,
които са неговите
колеги и да види
неща от себе си.
Една възможност
да види.
Възможност за
среща на душите.

Това, с което трябва да се срещна, то идва на своето време. В края на миналата година излезе книга с поеми на Мевляна Джелаледин Руми, в която част от поемите са изписани от мен. Това е среща със самата себе си! Посланията, носещи в себе си дълбока истина, отвъд времената, все едно са излезли от неподозирани дълбини на моето сърце. И О. Хайям, и Руми са вече жива част от мен, тук и сега изпълващи живота ми. Те и преди са били, но не съм знаела. Колко е чудно пътешествието на човешката душа, ако човек съумее да се отдаде! Има Промисъл за всичко, за всяка среща, за всяка стъпка, за всяко дихание...

Необяснимият стремежът в сърцето ми към Нещото – Светло и Безкрайно е моят Живот, моята опора, моята утеха,... Всичко, което имам! Другото – идва и си отива, суета и прах. Тук, в сърцето си търся Бога и тук Го намирам. Има очи, през които струи толкова много Любов, която като огън изгаря многовековните бентове на сърцето и от него потича меден нектар. Любовните срещи от друг порядък. Любовта среща сама себе си. Мигове – Светкавици. Мигове – Вечност.

За контакт: [whhttp://www.snejanrastojanova.com](http://www.snejanrastojanova.com); arioto@abv.bg

ЛЕТЯ
 през вечните пространства,
 през времена и тайнства
 в едно със вятъра
 на моя кон Стрела,
 бял, прозрачен и сияещ,
 устрелен към съкровената Звезда.
 Ние тръгнахме отдавна.
 Векове и векове летим Натат
 от човешките безкрайности
 към Бялото на топящия Екстаз.
 Минах през Червеното
 на огнения ритъм,
 на пуаса - тропот,
 взор далечен - хоризонт
 и кървав Залез;
 през Жълтото

на Слънчевия прирек,
 чието зашто
 във жилиите тече с велика Радост;
 в Синьото потапах се
 във танц мистичен,
 женска ядка в гръд диханна -
 КОПНЕЖ тогъщи,
 разтварящи те изцяло
 да стана Всичкото,
 във Всичкото да се стопя...
 Пътувам тъй,
 не спирам ни за миг
 в Стрележ да слея
 всичко във Целта -
 жадуваната, необятна,
 Бяла Светаина;
 да бъда Там - във моята Звезда.

ти са променени повече и са влезли в Паневритмията. За незапознатите трябва да спомена, че всички движения и цялата музика на Паневритмията, както и няколко от текстовете на песните ѝ са създадени от Учителя.

Втора важна информация, която дава този източник, е по един от спорните въпроси за упражнението „Изгрява Слънцето“: дали в третата му част ръцете се изнасят напред на десен крак или на ляв (обикновено се нарича за по-кратко „отваряне“ на десен или ляв крак). Имаше предположение, че описаното в първата издадена книга „Паневритмия“ от 1938 г. по този въпрос „отваряне“ на десен крак е вярно, а след това е било „изопачено“ изпълнението и „грешно“ е стигнало до нас в живо предаваната традиция в изпълнението и в следващи издания, при които този детайл е с „отваряне“ на ляв крак. Когато се появи описанието от 1933 г., то фактически обори това схващане, защото в него ясно и недвусмислено е описан този детайл с „отваряне“ ръцете на ляв крак. Т.е. упражнението „Изгрява Слънцето“ явно първо е било описано с „отваряне“ на ляв крак, после обратно, след това пак с „отваряне“ на ляв крак. Можем да предположим, че в началото е дадено по един начин, а после е променено два пъти от Учителя или че във второто издание е грешно, както и е възможно представянето на други различни хипотези. Аз обаче сега нямам за цел да ги коментирам.

Текстът от 1933 г. описва само упражненията от първия дял на Паневритмията – 28-те упражнения. За по-кратко при коментара за следващите текстове ще споменавам частите на Паневритмията като: първи (28-те упражнения), втори („Слънчеви лъчи“) и трети („Пентаграм“) дял.

Следващият важен писмен източник е книгата „Паневритмия“ от 1938 г., която съдържа описание на първи и трети дял. Тази книга е единственото отпечатано по времето на Школата описание на Паневритмията и също е много важна, защото в нея има един великолепен текст, наречен „Принципи на Паневритмията“, написан (но неподписан) от Боян Боев по текстове и вероятно указания на Учителя; има публикуван нотния текст на музиката, има описани движенията от Милка Периклиева (също неподписан автор) и всичко това – за първи път. Това е първото пълноценно описание на Паневритмията във вид на книга. То е важно и по други причини, които няма да изброявам тук и защото, като всяко начало, е най-трудно. Предполагам, че е гало тласък на следващите, направили описания, също да пишат.

През последните години наблюдаваме една мла-

да жена от София, която много искрено желае тази книга да бъде призната за най-важния, единствен, незаменим и абсолютен източник за Паневритмията. Тъй като описанието на движенията в нея е твърде неточно и с грешки тук-таме, налага ѝ се да си гоизмисля „правилните“ движения. Няма да се впускам в детайли, само ще спомена, че в следването на собствена си логика тази жена е на мнение, освен всичко останало, че трябвало „Слънчеви лъчи“ да се играят след „Пентаграм“, защото в описанието от 1938 г. Пентаграмът е описан след текста на първите 28 упражнения. Разбира се, че ще е описан след тях, щом като вторият дял на Паневритмията не е бил създаден! Има десетки хора, които в спомените си свидетелстват, че след създаването на „Слънчеви лъчи“, с Учителя винаги са ги играли след „28-те упражнения“ и преди „Пентаграм“. Боян Боев описва това в няколко публикувани текста и тази информация е общодостъпна. С други думи, съзателят на Паневритмията е подгредил дяловете ѝ не в реда на създаването им, а по друга логика – това е простият извод! Пиша това, за да предупредя начинаещите – може би ще има още абсурдни твърдения по отношение на Паневритмията и достатъчно настоятелни хора да ги разпространяват много активно. Достоверната информация идва единствено от Общество Бяло Братство, което е естествен приемник на наследството на Школата и където вземането на *общ* решения на базата на здрав разум, дългогодишен опит и най-добра информираност, осигурява най-висока степен истинност. Затова препоръчвам на начинаещите първо електронните или книжни издания на Общество Бяло Братство и курсовете по Паневритмия, обявени на неговия официалния сайт за Паневритмия. От тук нататък всеки има свободен избор.

Следващото описание – книгата „Паневритмия“ от 1941 г., съдържа само предговор с идейната част и музиката с песните на Паневритмията. Новото е, че към няколкото текста на песни, дадени по-рано от Учителя, е добавен поетичният текст на песните и на останалите упражнения, защото вече е създаден от Олга Славчева и пригоден към нотния текст. Тъй като нотният текст и „принципите (наречени вече „основи“) на Паневритмията“ се издават за втори път след 1938 г., е било възможно да бъдат направени подобрения или корекция на грешки, видяни в първото издание.

Когато една книга е била преиздадена от авторите или съставителите ѝ, след като е била ползвана активно и е имало условия да се видят евентуалните ѝ недостатъци, това ѝ дава много по-голяма досто-

верност, защото са имали възможност да коригират грешките, допуснати в първото издание. А почти неизбежно е да има грешки в такъв сложен материал като книга за Паневритмията, освен ако някой компетентен човек не е работил върху нея десетина години (което не е ставало досега). Почти всички книги за Паневритмията не са преиздавани от авторите им – изключение правят вероятно нотният текст и идейният текст в Паневритмията от 1941г.

Следващото описание на първия дял от Паневритмията е написано 1945–1950 г. от екип, известен като „четирите сестри“ и има два варианта; по-късният е от около 1950 г., в който те коригират някои дребни детайли. По време на неговото написване е било невъзможно отпечатването му, поради тоталитарния комунистически режим, затова то е съхранено и издадено за пръв път през 2004 г. в книгата „Паневритмия“ на Издателство Бяло Братство. Това е едно от най-добрите описания на първия дял, защото е направено от добре съставен екип специалисти: Мария Тодорова (музикант), Елена Андреева (стенограф), Ярмила Ментцлова (хореограф) и Катя Грива (музикант и преподавател). В този текст за пръв път се описват упражненията по тактове, като са описани много по-прецизно, отколкото в предходното описание на Паневритмията (от 1938 г.). Книгата е илюстрирана с оригинални снимки на авторите на описанието, които бяха съхранявани дълги години в чужбина и върнати непосредствено преди издаването ѝ през 2004 г. Не твърдя, че това описание е съвършено, както казах, не твърдя това за нищо овеществено, но определено заслужава много сериозно внимание, защото е написано от екип професионалисти, почти всички дълги години ученици в Школата (последното не се отнася единствено за Ярмила Ментцлова). По споменатите от мен критерии (установен авторски екип професионалисти с внушително присъствие в Школата; няма второ издание, но има втора корекция) за придаване на различна степен надеждност на писмените източници, този е с най-висока надеждност от всички.

Описанието на „Слънчеви лъчи“ излиза през 1942 г. като самостоятелно издание, съдържащо философска част, описание на движенията и нотен текст. В началото от автора е даден текст за пеене само към музиката на т.нар. „Идилия“. По-късно Весела Несторова написва поетичния текст към цялата останала музика на дяла „Слънчеви лъчи“. Не е ясен екипът, описал „Слънчеви лъчи“, но изданието трябва да е било одобрено от автора на Паневритмията, за да бъде отпечатано. Книгата е много ценен и

единствен източник. В изданието „Паневритмия“ от 2004 г. в дял „Слънчеви лъчи“, при запазване текста на оригинала, са направени малки допълнения от съставителите относно изпълнението и са коригирани няколко неясноти. Това е първото подобро описание на втория дял, макар че то не е направено от същия екип.

Следващата книга „Паневритмия“ е на Крум Въжаров и Мария Митовска. По-голямата част от текста е написана от Крум Въжаров, който е бил ученик в Школата дълги години и след 1944 г. продължава да се занимава с Паневритмия. Издадена е през 1993 г., т.е. след кончината на Крум Въжаров. Мария Митовска ми каза, че текстът на описанието е писан от Крум Въжаров, а тя е съставила само частта с цитати от Учителя с указания за походката, плавността на движенията и т.н., което е добра нейна идея и става за пръв път до този момент в книга за Паневритмията. Много ценно в тази книга, което е и сериозен принос на Крум Въжаров, е съставеното от него ново, по-добро описание на „Пентаграм“, което е и най-доброто досега на български език. По тази причина то е включено в книгата „Паневритмия“ от 2004 г. на Издателство Бяло Братство. В описанието на първия дял на Паневритмията има няколко дребни несъответствия, като например, че не може някои от движенията да се изпълнят въобще така както е написано и др. подобни, но те съвсем не омаловажават стойността на тази книга. Крум Въжаров описва упражнение № 16 в третата му част като книгата от 1938 г.

Изданията на чужди езици смятам като второстепенни, защото по-често са само превод на някой български текст, но все пак могат да се ползват тези от тях, които са оригинални и авторите отговарят на изискванията за надеждност.

От издадените на чужди езици книги ще се спра само на книгата „Паневритмия“ на Ярмила Ментцлова, издадена през 1983 г. във Франция на френски език. Ярмила е великолепен професионалист в областта на танца – школувана балерина в известна танцова школа. Разучавала е Паневритмията в Париж още с Михаил Иванов и неговите първи последователи (както свидетелства писмо на Михаил Иванов до Боян Боев от 1939 г.). На Изгрева в Школата е била твърде малко и по-късно се установява във Франция, но смятаме, че си струва да се занимаваме с нейния труд поради дарованието и професионализма ѝ в областта на танца и специалното поръчение, дадено ѝ от Учителя относно Паневритмията. Книгата съдържа чудесно оригинално описание на упражненията от пър-

вия дял, нотен текст, философска част и текстове, свързани с движенията и др. по Словото на Учителя. Има сведения, че философската част е подготвена от бившия съпруг на Ярмила – Крум Въжаров, който я е посетил в Париж по повод подготовката на книгата. В нотния текст са открити грешки. Все пак книгата е много добра като цяло и ценна особеност е, че Ярмила много прецизно е описала и преходните движения между първите 10 упражнения, което друг до този момент не е правил.

Ярмила е участвала в екипа на „сестрите“, написали през 1945–50 г. описание на първия дял от Паневритмията. Буди известно смущение факта, че в книгата си тя прави няколко промени в сравнение с преходното описание, в което е участвала. По сведения на нейни ученици, които дълги години е обучавала на Паневритмия във Франция и които до последната година от живота ѝ са играли с нея периодично, тя винаги ги е учила на 28-те упражнения по един начин и ги е играла по същия начин, а именно както ги е описала като част от екипа „на четирите сестри“. В самостоятелната си книга обаче Ярмила Ментцлова описва няколко упражнения различно, нагаждайки ги към описанието от 1938 г. Интересно е, че никога не е споменала дори на учениците си, че може някои от упражненията да се играят в друг вариант. Учениците ѝ, които ние познаваме, са семейство Жан-Луи и Арлет Гобо, които продължават и до днес да играят и преподават Паневритмия във Франция и идват в лятната школа на Рила последните няколко години. Учили са Паневритмия само от Ярмила и имаме основания да смятаме, че начинът им на игра като стил, прецизност и детайли отразява напълно начина на игра на тяхната учителка по Паневритмия.

Тук искам да вметна, че ако човек не е учил въобще Паневритмия и е достатъчно способен (музикален, интелигентен, ритмичен и т.н.), той копира учителя си по Паневритмия почти напълно, и несъзнателно възприема и прави дори и нещата, които не са му казани. Просто повтаря начина на изпълнение на своя учител, което е много хубаво, но и много отговорно за преподавателите. И този човек ще играе така, докато не се намеси неговото съзнание, или докато не се намери друг човек, който да го научи на нещо друго или докато не спре за дълго да играе и евентуално да забрави някои по-гребни неща. През 2004 г. след лагера на Рила помолихме семейство Гобо да изиграят 28-те упражнения, за да ги заснемем и документираме с филм това, което са научили от Ярмила Ментцлова. Те се отнасят към Паневритмията с голяма Любов и едно свещено уважение, и също с

уважение и възхищение към Ярмила, като тяхна учителка. Тогава разбрах за сериозното разминаване в някои от първите 10 упражнения и в 16-то упражнение, между начина, по който ги е учила и играла почти до края на живота си, от една страна, и това, което е публикувано в книгата ѝ – от друга. Имаше предположение, че при подготовката на книгата Ярмила е видяла описанието на движенията от 1938 г. и като не е посмяла да го промени, е съобразила описанието си с него, въпреки собствения си опит и практика. От друга страна виждаме, че упражненията № 6, 7 и 8, които са с 41 такта, и така са публикувани в „Паневритмия“ от 1938 г. и в „Паневритмия“ от 1941 г. В изданието на Ярмила Ментцлова от 1983 г. са съкратени с по един такт. В тази връзка е важно да се отбележи, че единствените неща, които са преиздавани по време на Школата и чрез това преиздаване са леко коригирани и потвърдени са текстът „Принципи (или основи) на Паневритмията“ и нотният текст на музиката. В нотния текст на „Паневритмия“ от 1941 г. (която е второто издание) не е съкратен такт от упражнение № 6, 7 и 8 и следователно е правилно те да са по 41 такта, и това е много по-сигурно, отколкото описанието на движенията от 1938 г., което не е преиздавано и не си съответства с музиката на тези упражнения в самото това първо издание. Няколкократно нейните ученици, Жан-Луи и Арлет Гобо потвърдиха, че Ярмила Ментцлова винаги и до края на живота си е играла и обучавала на Паневритмия по начина, описан в „Паневритмията на сестрите“. По отношение на несъответствието с написаното от нея в книгата ѝ от 1983 г. приемам хипотезата, че е била склонена от съпруга си Крум Въжаров, с когото са работили заедно върху книгата, да направи тези промени. Основанията за това дават неговата книга „Паневритмия“ и спомени за него, че е бил изключително волеви, настойчив и много убеден в своите знания за Паневритмията. Към тях се прибави и спомена на Павлина Даскалова, споделен на семинара за преподаватели в Арабанаси, 2010 г.³

³ Аудиозапис от семинар за преподаватели на 30 май 2010 г.: „Брат Крум Въжаров се намеси в последните години в описанието. Отиде при нея (Ярмила) и се намеси... Тя беше възрастна, вече не можеше някои неща; описала нещата, както тя си ги знае... И той ѝ се намеси, отиде там на гости, спори с нея и се намеси при издаването на книгата... Когато дойде Горбачов на власт, ние се събрахме 10 души, да решим да започнем да играем Паневритмия; там беше Крум Въжаров, беше Вергилий, 7–8 души бяхме; решихме да започнем Паневритмия. Сега, Крум Въжаров си налагаше мнението, че се е намесил на бившата си съпруга, обаче Вергилий каза: „И аз имам жена музикант, но не съм музикант“.

Смятам, че най-малко приемливо е да се правят промени в музиката на Паневритмията. Първо, защото от това, което знаем за създаването на Паневритмията, музиката е първичният елемент – към нея са създавани и пригажвани движенията на упражненията, а не обратното. Второ, знаем, че създателят ѝ е споменал със сигурност за необходимостта след време да се доразвият движенията и текста на песните, **но никога не е казал това за музиката**. И трето, защото смятам, че изключително малко вероятно е при наличието на достатъчно образовани музиканти в Школата, никои да не е забелязал нещо такова като излишен такт в музиката, след като са ползвали нотния текст (и напредналите, и начинаещите) цели десет години – от около 1934–35 г. до 1944 г. Ако създателят на музиката беше направил след 1938 г. промени в нотния текст, те нямаше как да останат неотразени от музикантите, които в такъв случай би трябвало съзнателно да заменят това, което вече са научили, с нещо ново. По-скоро ми се струва вероятно да не са забелязани грешки в описанието на упражненията, които се разминават малко с музиката в книгата „Паневритмия“ от 1938 г., защото и по време на Школата, и дълги години след нея твърде малко е учено от описания.

Друго описание на първия дял на Паневритмията със снимкови илюстрации, което е непубликувано, но заслужава внимание, е това на Илия Узунов. Той е известен ученик от Школата, един от тези, които редовно са били там, посветил е живота си на тази Школа и е бил много прецизен и ерудиран човек, на когото може да се разчита. Не ми е известно кога е писан текста, но предполагам, че го е писал след заминаването на Учителя. Това може да се проучи. Упражнение № 16 Илия Узунов описва в третата му част с „отваряне“ ръцете на ляв крак. Има и други интересни неща в неговото описание и си заслужава то да се издаде като важен документ, свързан с Паневритмията.

Това са описанията на Паневритмията, известни досега, които е най-важно да се познават и изучават.

Други вторични източници на информация за Паневритмията са архивните филми с нея. Те са малко – познаваме два. Твърди се, че има и други, изгубени при опитите да бъдат съхранени в чужбина. Може би не случайно... Така няма как да се включваме прекалено много в материалния носител и в миналото, изучавайки Паневритмията.

Тук има една огромна клопка за всеки начинаещ

и за която, според мен, всеки преподавател трябва да предупреди учениците си: виждайки на този единствен архивен филм как Учителя играе моменти от няколко упражнения вътре в кръга на играещите, да не се стараят да го имитират. Учителя е авторитет – той е дал Паневритмията и логичният извод е, че той я познава най-добре и трябва да играем като него. И аз познавам хора, които започват да имитират напълно „Дум“ както Учителя го изпълнява, след като са играли по съвсем друг начин, преди да видят този филм. Защо е играл различно от описанията? Явно има определени причини (за които съм срещала две достоверни сведения, но не смятам да ги коментирам,) и той не е изпълнявал съвсем точно упражненията, както самият той ги е дал. Известен е един спомен на Катя Грива, музикант и ученик от Школата, която Учителя е посочил за преподавател. Тя казва, че един ден Учителя я е извикал специално, за да ѝ покаже как трябва да преподава Паневритмията и това, което ѝ е показал, е било много по-красиво, изключително съвършено и се различавало от начина на изпълнение, който са виждали да играе той със всички останали в кръга на Паневритмията. В спомените на Елена Андреева, една от екипа на „четирите“ също четем, че „Учителя понякога играеше различно Паневритмията“. Второ, в стенографиран от Б. Боев и публикувани разговори за Паневритмията Учителя ясно дава указания за правилното изпълнение на упражнението „Дум“, а се вижда, че на филма не го изпълнява с тези детайли.

И ако някой ден имате ученици по Паневритмия, предупредете ги да не се опитват да го имитират както играе във филма, защото няма да са на прав път.

Другият архивен филм с Паневритмия е с шест двойки, които играят само по права линия и с прекъсване между упражненията. Много красив филм, който също трябва да се гледа и проучи, защото има какво да се види там. Не е ясно засега, кога точно е правен, но се вижда, че е на Изгрева. В него показващите Паневритмията играят 16-то упр., 3-та част с „отваряне“ ръцете на десен крак.

Има още няколко филма с ученици от Школата, които са от значение. Един филм с Ернестина Сталева и Виола Бауман, които са били в Школата (Виола Бауман за по-кратко, Ерна – повече) и по-късно живеят и преподават Паневритмия в САЩ през целия си живот. Във филма, когато играят заедно първата част на Паневритмията, Упражнение 16, 3-тата част изпълняват с „отваряне“ ръцете на ляв крак, както описанието на „четирите сестри“.

Има архивни филми и с други ученици от Школата, играещи Паневритмия, които сега няма да коментирам.

Следващата група факти са снимките с Паневритмия. Първо – снимки с Учителя, който играе Паневритмия, които са ценни по гореописаните съображения. И второ – снимки просто на хора, играещи Паневритмия, които имат различна тежест като информационен източник в зависимост от участващите. Хубаво е да се съберат всички снимки с Паневритмия, да се сортират и огледат, макар че те са по-малко информативни от филмите.

Следващият факт, носещ информация за Паневритмията, са нотните записи на музиката и музика, записана на разни магнитни носители. Имало е един запис, направен на Рила през 1939 г.; по отношение на темпо и други неща на музикантите може би ще им е много интересно да го разглеждат. Това е важно, защото някои настояват за бавно темпо, а други за много по-бързо, а по записа ще можем да видим какво е било тогава темпото.

Към много важните източници на информация причислявам и живата традиция на Паневритмията, която никога досега в България не е била прекъсвана, и която, когато е предавана от способен учител на способен ученик, е верен показател за много въпроси относно изпълнението на Паневритмията.

Следващото, което съвсем не е на последно място като източник на информация, е публикуването Слово на Учителя – имам предвид първо лекциите и беседите – там има обяснения и за много упражнения, принципи и закони, както и разговори с Учителя, стенографирани от Боян Боев – публикуваните от тях са много важен и незаменим източник. Например в такъв разговор⁴ пише, че като играеш „Аум“ трябва да се повдигнеш на пръсти и е обяснено защо. А някой се е вкопчил сега в описанието от 1938 г. и не смята, че трябва да се повдига на пръсти, защото там не пишело. Винаги авторът може да добави, да каже нещо повече, за да подобри нещата, може да го прави ако иска до последния си ген на физическия свят.

Работата със Словото на Учителя е изключително важна, не само защото от там можем да намерим неща, свързани с детайли на Паневритмията, но и защото те ни свързват с Духа, а също и с идеите на този Негов пратеник, който е създал Паневритмията. Ако четем Словото и го прилагаме в живота си, ние ще ставаме все по-свързани с най-главния източ-

ник на Паневритмията, който е ненаписан, несниман и т.н., нематериализиран по този начин.

В заключение искам да кажа, че по мое мнение Учителя е оставил нарочно тези противоречия във фактите за Паневритмията. Защото той е имал възможност да каже да направят точно описание, да направят филм, да „нащракат“ снимки на Катя Грива и други преподаватели, и всичко да е описано до най-малкия детайл без никакви несъответствия. Обаче тогава играенето на Паневритмия щеше да бъде пагалщина, което въобще не е метод на тази Школа, не е метод на Учителя. Човек би заприличал на играещ робот – всичко е загадено до последната точка – само изпълняваш, нямаш свободна воля, нямаш право на творчество. Учителя е промислил, оставил е нещата така, наглед недовършени, не е коригирал дори грешките, предполагам нарочно, за да може тези, които изучават Паневритмия, да търсят, да не изгрят механично, да мислят за всяко движение и идеята му, да се опитват да го усетят и вътрешно, а не само според писменото указание.

Всички важни факти за Паневритмията се допълват един друг и ни дават цялостната картина, затова сериозните изследователи на Паневритмията трябва да познават добре всички. Но те трябва да продължат и по-нататък – да търсят и откриват, да бъдат съработници на Божественото, което твори хармонията в света. И нещо повече – по този начин да подготвят себе си и следващите поколения за онзи велик момент, в който Паневритмията не само ще се разбира и преоткрива, но ще се развива. Последното ще е възможно само ако има хора, които не се опират само на фактите, за да се крепят на тях като на патерици, но са разбрали законите и принципите на Паневритмията и са работили върху себе си достатъчно, за да станат съработници на Разумното начало. Предполагам, че това ще е по силите на хората след поколения, когато не единично, а в хармонични групи посветените в Паневритмията ще я развиват.

И още един път искам да наблегна, че според мен не само нарочно са оставени тези „грешки“ и неясноти в описанията на Паневритмията, но това „нарочно“ е гениално и мъдро. Защото именно тези неясноти ни принуждават да се развиваме и да не се опираме вечно на „патерици“, те ни помагат да се научим на много важни неща и ни карат да бъдем добри ученици в училището на Разумната природа и вечнотворящия Дух, откъдето идва Паневритмията.

⁴ Пос. съч., с. 61.

ДУХОВНАТА СЪЩНОСТ НА ПАНЕВРИТМИЯТА

Мария МИТОВСКА

Учителят Петър Дънов (Беинса Дуно) дойде в началото на миналия век, за да ни даде едно Божествено учение, да ни покаже методите за духовно развитие, които са абсолютно необходими особено в този момент, когато на Земята се извършва мощен процес на трансформация. Или както Учителя казва, настъпва Космичната пролет и нашата душа започва да се събужда от дълбок зимен сън. Навсякъде в света активно се работи за пробуждане на глобалното съзнание като важно изискване за преживяване в критичния космичен период на преход, в който сега се намираме. С Паневритмията това може да се постигне по естествен начин – с хармонични движения, изпълнени в молитвено състояние, под звуците на музика, която е израз на един висш космичен ритъм.

Паневритмията е Божествен дар, свален от Небето чрез Учителя. Той казва: „Паневритмията е челният отряд на моето учение.“ Тя се възприема най-лесно и с любов от всички, затова именно чрез нея много хора се запознаха и с учението. Включиш ли се в нейния животворен кръг, преживееш ли магията на Паневритмията, трудно е да я забравиш.

Според Учителя: „Паневритмията е обширна наука и велико изкуство, която в бъдеще ще се изучава и прилага в своята пълнота.“ (Непубликувани записки на Боян Боев)

„Паневритмията тонира човека, организира и хармонизира вътрешните му сили, координира ги и ги насочва към разумен живот.“ (Учителя, „Паневритмия“, 1941, с. 18)

„Паневритмията не е само игра, но и съзнателно влизане в контакт с разумната Природа“. (Непубликувани записки на Боян Боев)

Паневритмията се играе и преживява на много нива – физическо, емоционално, ментално, духовно, Божествено. Смисълът е ние да сме будни на всички тези нива, те да са живи в нас, взаимосвързани и хармонично проявени.

„Човек може да прави красиво и плавно паневритмичните движения, като в момента

мисли, чувства и постъпва добре.“ (Учителя, „Паневритмия“, 1941, с. 18)

Механичното изпълнение на движенията само на физическия план още не е истинската Паневритмия. Физическите движения са много красиви, изящни и пластични. Прекрасната музика ни вдъхновява и извисява. Това безспорно спомага за хармоничното развитие на нашето тяло, но Паневритмията има и друго, много по-дълбоко значение – да пробуди душите за новите идеи, за новата култура, която идва на Земята.

Учителя казва: „Паневритмията не е обикновен танц, в нейните движения са вплътени идеите, които днес строят и градят Новата култура. В нейните движения са скрити пружини с магическа мощ, чрез които ще се задействат творческите сили на човешката душа – сили, които чакат своето развитие.“ (Боян Боев, „Акордиране на човешката душа“, том III, 2001, с. 31) И тя започва с упражнението „Пробуждане“, което означава, че: „Човешката душа трябва да се пробуди и да прояви своята неземна красота.“ (Боян Боев, „Акордиране на човешката душа“, том III, 2001, с. 33)

„Паневритмията събужда Божественото естество в човека.“ (Учителя, „Паневритмия“, 1941, с. 21)

„Чрез тия игри (Паневритмията), които упражняват толкова повече своето въздействие, колкото по-съсредоточено и съзнателно се изпълняват, се съдейства за покълването и израстването на вложените скъпи дарове в душата на всеки човек.“ (Учителя, „Паневритмия“, 1941, с. 7)

В основата на Паневритмията лежат седем основни принципа: принцип на разумността, принцип на съответствието, принцип на трептенията или движенията, принцип на полярност, двойственост, принцип на ритъма, принцип за причини и последствия и принцип за единство или сродство.

„Паневритмията се основава на законите

на съответствие между идея, дума, музика и движение. Защото само когато движенията строго съответстват на думите и музиката, ще имаме онова възродително действие върху човека.“ (Учителя, „Паневритмия“, 1941, с. 14) „В Паневритмията всяка линия на движение строго съответства на известни сили на човешкия организъм и на човешкото съзнание и ги събужда към дейност, към активност.“ (Учителя, „Паневритмия“, 1941, с. 16)

„Паневритмичните упражнения се основават на космичните закони за контакт на човека с енергиите на Природата и използването им за неговия духовен растеж.“ (Боян Боев, „Акордиране на човешката душа“, том III, 2001, с. 32).

Паневритмията, дадена от Учителя, е за еволюционния период и съответства на днешната епоха на развитието на човечеството. Тя е в хармония с изгряващите сили в човека и живота, събужда ги и ги активира. Според Учителя изгряващите сили са: добро, справедливост, разумност, хармония, братство, свобода и космична любов.

„Доброто е непоклатимата канара, здравата основа, върху която се гради разум-

ният живот. Съграденото върху доброто е неразруσιμο.“

„Справедливостта е хубавото разпределение на светлината, топлината, силата, на всички блага, с които природата тъй щедро дарява. Справедливостта е условие за правилен растеж, естествен развой и възход.“

„Разумността е целесъобразно използване на светлината, топлината, силата и на всички други блага. Само там, дето цари разумността, има плодове. В разумността влиза великата Мъдрост, великото Знание, което разкрива силите, законите и методите за работа.“

„Всички същества представляват велик космичен оркестър. И когато между тях има хармония, тогава великият диригент ще изкара чрез този оркестър музиката на разумния живот, ще изяви своето величие, красотата на своята мисъл, на своята любов.“

„Иде култура на братство на всички народи. Тази идея изгрява в днешната епоха в съзнанието на човечеството.“

„Свободата е премахване на всички прегради, ограничения и препятствия, които спъват Божественото естество на човека да се изяви в света с всичката си красота, блясък и размах.“

„Космичната любов обхваща всички гореспоменати сили; тя ги носи в себе си. Космичната любов днес се ражда в човешкото съзнание като ново прозрение за същността на живота.“

„Паневритмията подготвя пътя за нов и красив живот, който иде – на свобода, справедливост и разумност, на хармония, братство и свобода, на космична любов.“ (Учителя, „Паневритмия“, 1941, с. 27–30)

Всяко упражнение от Паневритмията има дълбок духовен смисъл и символика. „Всичките двадесет и осем паневритмични упражнения представят един непрекъснат процес на съзнанието към съвършенство и си имат свой вътрешен смисъл.“ (Боян Боев, „Акордиране на човешката душа“, том III, 2001, с. 32). С всяко упражнение учим определени принципи, закони и правила от учението, върху които се основава Паневритмията. И не е достатъчно само да знаем, че всичко това е така, но и да си изработим съответни критерии, дали ние го правим и как го правим.

Според един пример от Учителя едно

число като 10, 100, 1000 и т.н., колкото повече нули има, толкова по-голяма е стойността му, но ако няма единица отпред, това число е нула. По същия начин ние можем да изпълняваме перфектно физическите движения на Паневритмията, но ако не ги одухотворим, ако не поставим единицата отпред – духовната същност и сила на Паневритмията, тя ще се превърне в механичен сбор от движения, а с това се загубва и нейната основна стойност. За съжаление някои дори смятат, че духовният елемент е отживелица. А Учителя казва:

„Играта (на Паневритмията) е средство за израз на духовното; ритмиката на телесната игра ни води до ритмиката на нашия духовен живот.“ (Учителя, „Паневритмия“, 1941, с. 6)

„Силата на човека стои в концентрирането при упражненията. Правете Паневритмичните упражнения с Любов, със сърце, а не механически. В последния случай няма никаква полза.“ (Непубликувани записки на Боян Боев)

„Когато правим упражненията, Живата Природа взема участие в движенията. Тя гледа има ли ритъм и съзнание, забележи ли, че няма, не взема участие, а щом е така, то всичката работа на човека отива напразно; тя е механична.“ (Боян Боев, „Акордиране на човешката душа“, том III, 2001, с. 28).

Ние искаме да споделим с другите, да разпространим учението и Паневритмията – това, което сме научили и преживели. Известен е случаят, когато един ученик пита Учителя как да разпространява учението и той му отговаря: „Като теменужките, скрити под дърветата в гората“. И ние трябва да работим по този начин. Нашите светли мисли, благородни чувства и безкористни дела са именно този аромат на теменужките. Вижда се, че за да се разпространи учението по верния начин, ние самите трябва да ухаем като теменужките, т.е. да бъдем носители на това учение, да живеем според неговите принципи и правила, да излъчваме това с цялото си същество. Това важи най-вече за Паневритмията, тъй като тя най-масово се разпространява.

От всичко публикувано досега – в масмедийте, формиране на фондации, защита на дипломни работи, видеофилми, интернет и т.н., също така и живата игра – ясно личи, че всеки е възприел Паневритмията така, както

той я усеща и разбира в зависимост от своето ниво на развитие. Това е естествено и нормално, ние сме на различно духовно ниво и в това няма нищо лошо – едни сега започват, а други са по-напреднали.

Учителя казва: (19 август 1927 г., сп. „Сила и живот“ 1995 г., бр. 1–2, с. 49) *„Някои ученици, които постъпват в училището сега, те са още слушатели, затова трябва да се учат от опитността на по-възрастните и по-напредналите ученици от тях. Между вас да има правилно напредване. Сега всички ученици искат да се доближат до Учителя. Не може така. Някъде ще се учите един от друг, ще се допитвате по зададените уроци до по-напредналите ученици. Между всички ученици трябва да има взаимно почитание. Младият ученик трябва да се отнася с почитание към по-възрастния. Аз искам да разрешите всички мъчнотии в живота и всеки, който преодолее най-големите мъчнотии, има моето уважение.“*

Обаче проблемът се явява, когато някои хора, непознаващи учението на Учителя или току-що навлизащи в това учение, опитвайки се да адаптират Паневритмията за тяхното ниво и начин на живот, налагат тази адаптация на другите, обучават деца и т.н. Те представят само тяхната „самоволна игра“ за „истинската“ Паневритмия. Промените и отклоненията, направени в Паневритмията, рефлектират на по-висшите ѝ нива. Това пречи на правилното протичане на енергиите от духовните сфери и Паневритмията не може да изпълни основното си предназначение. Когато играем Паневритмия, ние сме концентрирани, мисълта ни е насочена към Възвишеното, към Божественото; ние правим непрестанен обмен с живата Природа и с околния свят, и ако някои от участниците имат негативно отношение към всичко това, не могат да го усетят и не го приемат, те сериозно пречат на цялостната игра. Оттук и отговорността, която носим, с какви мисли и чувства ще влезем в живия Паневритмичен кръг. Учителя е бил строг в това отношение дори и към малки пропуски. Така например една сестра разказва следното: „Веднъж, когато играехме Паневритмия, един брат правеше забележки на другите. След като Паневритмията свърши, ние отидохме да целунем ръка на Учителя. Когато този брат се приближи, Учителя си дръпна ръката и му каза: „Брат, Вие

не играхте Паневритмия. “Учителю, играх!” – отговаря братът. „Рекох, не сте записан горе.“ (вж.беседата „Имената ви са записани“, „Свещеният огън“, съборни беседи, 1926 г., с.101, 128) Именно поради това се налага да бъдат изложени тези факти, колкото и болезнени да са те, за да се помогне на много души, които търсят верния път, да се ориентират и направят своя избор, какви източници да ползват и от кого да учат Паневритмия. Още веднъж трябва да подчертаем, че Паневритмията е мощен метод за духовно развитие и не може да бъде принизен до нивото на обикновените гимнастически упражнения.

Според Учителя: „*Паневритмията – това е висш метод, който сега трябва да се приложи във възпитанието на индивида, обществото и човечеството. Хармоничните движения на Паневритмията са във връзка с човешките мисли и чувства; иначе движенията ще бъдат механични, няма да имат онова възбудително, обновително влияние върху ума и душата.*“ (Непубликувани записки на Боян Боев)

Учителя препоръчва Паневритмията да се играе от деца в училищата с цел духовно повдигане, пробуждане на Божественото, посяване на духовния елемент в крехкото детско съзнание. За да се изпълни това, трябва да има добре подготвени преподаватели и съответни учебни помагала. За учители по Паневритмия в училищата трябва да бъдат поканени само хора с изработени духовни качества и излъчване, което те да могат да предадат на децата. Хората, които могат да подготвят преподаватели за училищата, трябва да познават учението и Паневритмията, да са я играли и проучвали поне двадесет години или през целия си живот, да са били добре подготвени от учениците на Учителя, очевидци на даването на Паневритмията. Физическите движения могат да се научат за кратък период, но духовното осмисляне, което е невъзможно без познаване на учението, е дълъг процес. И тъй като Паневритмията е непреривно и преливащо се движение, то трудно може да се опише и възпроизведе с думи, а може само да се предаде на живо от хора, които носят духовната същност на Паневритмията, така както ние сме я научили от по-възрастните ученици на Учителя. Учебните помагала за децата трябва да бъдат написани на ясен и достъпен език от хора, които познават и са но-

сители на духовния смисъл на Паневритмията. За да се изпълни основната цел на въвеждането на Паневритмията в училищата, най-важното изискване е в учебните ръководства и видеофилмите да бъде вложена духовната сила и благословение на Паневритмията, което ще даде тласък и вдъхновение за пробуждане, израстване и развитие на духовните заложби у децата, а така също и у възрастните.

Учителя казва: „*Най-първо научете музиката и упражненията, а после теорията.*“ (Непубликувани записки на Боян Боев). Вече двадесет години след 10 ноември 1989 г. Паневритмията свободно се играе, изучава и разпространява. Движенията в общи линии се знаят, но крайно време е да се обърне повече внимание на духовния смисъл и същност, а за това се изисква сериозно проучване и прилагане учението на Учителя, а също така и интензивна вътрешна работа.

Макар и трудно, но е необходимо да си изработим верни критерии за точната игра на Паневритмията не само на физическия план, но и на другите, по-високи нива, които са много важни. Когато започнем да работим в тази посока, непременно ще постигнем резултати. Всички минават по този път. Да вървим напред „стъпка по стъпка“, всеки ден да правим по едно добро, да изпращаме по една светла мисъл и по едно топло чувство към нашите приятели и близки. Да работим вътрешно, да придобиваме добродетели като търпение, милосърдие, любов към Бога и т.н. Обаче за да влезе любовта у нас, се изисква да имаме абсолютна чистота, а това означава, че трябва да сме вегетарианци, да се въздържаеме от алкохол, наркотици, аморален живот и т.н. Това е свързано със символиката на деветото упражнение на Паневритмията „Чистене“.

Учителя казва: „*Само онзи, който има чистота на тялото, ума и сърцето, ще разбере какво нещо е човешкото щастие, какво нещо е космичната любов. Когато човек влезе в царството на чистотата, през сърцето му протичат кристалните животворни струи на космичната любов!*“ (Учителя, „Паневритмия“, 1941, с. 30)

За да можем ясно да съзнаваме дали играем и преживяваме правилно Паневритмията, ние трябва да се научим да живеем разумно и да постъпваме справедливо; да работим усърдно за изграждане на истински братски и

сестрински отношения; да въдворим хармонията, като всеки намери своето място, осъзнае и изпълнява своята мисия като малка частица от Цялото.

„Кога човек е в хармония с това Цяло, с този космичен организъм, за да приеме неговия ритъм, неговия пулс? Когато е добър, справедлив и разумен, когато тече през него любовта, понеже разумността и любовта са основните принципи, които царуват в природата. Когато човек е в хармония с Цялото, тогава ритъмът, линиите на космичната Паневритмия се преливат в него, изразяват се чрез него.“ (Учителя, „Паневритмия“, 1941, с. 18)

Да се обичаме като братя и сестри. Да работим усърдно за изграждане на истински братски и сестрински отношения.

За постигане на хармонията се изисква много работа и търпение. Съзнателната игра на Паневритмията съществено допринася за това. При всяко отклонение настъпва дисхармония и конфронтации, затова трябва да сме будни, да усетим в какво грешим и веднага да възстановим хармонията. Това е изключително деликатен въпрос и изисква много любов в нашите отношения, дълбоко познаване и разбиране на учението и решаване на конкретно възникналите проблеми според основните принципи и правила, дадени от Учителя.

Да пристъпим с благоговение и молитва към Паневритмията, да концентрираме мисълта си към духовния смисъл на упражнението, да изпитваме възвишени чувства, любов към Бога, обич към ближните, радостта ни да прелива. Да свещенодействаме, когато играем. Да се слеем с хармонията на цялата Вселена, да усетим вечния ритъм. Учителя казва: *„Основната идея, която трябва да занимава съзнанието по време на изпълняването на Паневритмията, е идеята за Бога, за вечния Разум, за Живата Природа, за изгряващото слънце и за пробуждането на душата.“* (Боян Боев, „Акордиране на човешката душа“, том III, 2001, с. 32)

Само при този начин на игра ще настъпят дълбоки вътрешни промени в цялото ни същество, ние ще се отворим за Божественото. То като мощна сила ще протече през нас и ще ни пробуди за един нов живот в една Нова епоха, която сега започва. Ние ще израснем духовно, добродетелите ни ще оживеят и ще започнат да работят у нас. И само тогава хармоничните движения на Паневритмията могат да окажат своето магическо въздействие и благословение, т.е. Паневритмията ще може да изпълни основното си предназначение на свещен танц за пробуждане и разцъфтяване на човешката душа.

Отворено писмо на Жан-Луи Гобо

Жан-Луи ГОБО
Льо Берсак
05700 Сер
Франция
Тел. 0492670211

Жан-Луи изнася лекция на Рила, 2010 г.

Роден съм в Реймс (на Марна), на 20 март 1938 година, и съм отгледан от родителите ми в духа на католическата религия. На 12 годишна възраст изоставих всякаква религиозна практика.

Животът ми се промени напълно в началото на пролетта на 1959 година. Тогава срещнах Жерар Низе, издател от Париж, и така открих учението на Учителя Петър Дънов.

Бях студент по инженерство в Париж и реших да отида да работя в Центъра по природна хигиена, който беше току-що основан от Жерар Низе в Лорг (Вар). Та, отидох да работя в този център през лятото на 1959 г., а по-късно и за постоянно, след като завърших следването си.

През 1961 г. към екипа на центъра се присъедини една млада жена. Тя се казваше Арлет Бело-ни. След 5 години съвместна работа и общ интерес към новото учение и Паневритмията, ние се оженихме. Можем да кажем, че Паневритмията беше това, което скрепи нашия съюз. Открихме я благодарение на Жерар Низе, който ни я преподаваше в този център от време на време.

В този център се преподаваха практики за здравословен живот и пост по метода на америка-неца Шелтън. Имаше една голяма градина със застъпено биологично земеделие. Когато танцувах-ме понякога Паневритмия, канехме хората, които пребиваваха в центъра, ако имат желание, да се включат в нея. Те имаха също възможност да четат издадените до онзи момент книги.

Жерар Низе е посещавал школата на Михаил Иванов в Севър, близо до Париж, а после го е

напуснал, когато Михаил Иванов е влязъл в затвора. Жерар ми е обяснявал, че е ходил да го види в затвора, и че в онзи момент, наблюдавайки поведението му, си е дал сметка, че Михаил не е Учител, както е твърдял. По-късно Жерар е започнал да издава книгите и лекциите на Учителя Петър Дънов в собственото си издателство „Куриер на книгата“ (Le Courrier du Livre). Това е ставало през годините 1948–1949.

Когато започна да ни показва Паневритмията, той я танцуваше точно както я беше научил в Севър, но внасяше и подобрения по отношение на начина на поставяне на стъпалото на земята – на пръсти, а не на пета, както това е посочено в увода на книгата. Ритъмът на музиката също беше променен и възстановен по българския модел. Жерар беше превел българската тетрадка по Паневритмия, издадена през 1938 г., без да забележи, че текстът е в противоречие с таница, който той практикуваше, по отношение на упражнения 7–8–9 (Освобождаване, Пляскане, Чистене) и на упражнение 16 (Изгрява слънцето – Зун Мезун).

След това Жерар Нице закри центъра във Вар, за да създаде друг, близо до Париж, където ние не пожелахме да отидем.

Именно тогава се запознахме с Ярмила Ментицова, това стана през лятото на 1967 г., близо до Сан Тропе, департамента Вар, където ние я бяхме поканили. Тя живееше в Париж и посвещаваше част от времето си да помага на Жерар Нице в неговото магазинче за продажба на книги. Тя също току-що беше напуснала школата на Михаил Иванов и живееше със страх да не би да бъде открита от последователите на Михаил. От тогава до смъртта ѝ през 1983 г., ние се събирахме заедно всяко лято. Тя ни преподаваше Паневритмията в пълни подробности. В книгата за Паневритмията, която тя издаде, се срещат същите обяснения, както тези в издадената от Ж. Нице книга, и в частност – същите упражнения, чието описание е в противоречие с начина, по който те се танцуват. Самата тя даваше ли си сметка за това? Може би, но не мога да го твърдя. Аз самият никога не бях обърнал внимание на текста на Ярмила, тъй като използвах тетрадката на Анина Бертоли по време на нашите стажове и летни лагери, които ние започнахме да организираме, аз и жена ми, през 1982 година.

На Рила отидохме през 1990 и през 1991 г. с децата ни и осъзнахме, че танцуваме по същия начин, както българите, имах предвид следните движения при упражненията, които ще опиша в детайли:

7. Освобождаване: ръцете се разделят, когато левият крак отива напред.

8. Пляскане: ръцете пляскат на десен крак.

9. Чистене: ръцете се отварят на ляв крак.

16. Изгрява слънцето (Зун Мезун): ръцете се изнасят напред на ляв крак.

Така Ярмила Ментицова танцуваше винаги тези движения и ни ги беше преподала по този начин. Между другото, на стотиците снимки, представящи Ярмила и жената на Борис Николов да танцуват Паневритмия, може да се констатира, че няма никакво противоречие между горните обяснения и снимките.

Имахме възможността да танцуваме с Анина Бертоли по време на нашите пътувания до Париж (два или три пъти само). Ние не открихме никаква разлика с начина на танцуване на Ярмила.

При смъртта на Анина, всички хора, които са работили с нея и които ѝ помагали при списването на списанието „Житно зърно“, решиха да ни предадат нейните архиви.

Ние започнахме да преиздаваме всички книги на есперанто, които бяха изчерпани и които се намираха в архива, както и един неиздаден ръкопис от срещи, проведени в Рила, на есперанто.

Издадохме на диск всички неиздадени конференции, които Анина притежаваше, както и снимките, които представяха Ярмила и Мария Тодорова, практикуващи Паневритмия. Тези снимки бяха от архива на Анина.

Берсак, 1-ви май, 2004

Жан-Луи Гобо

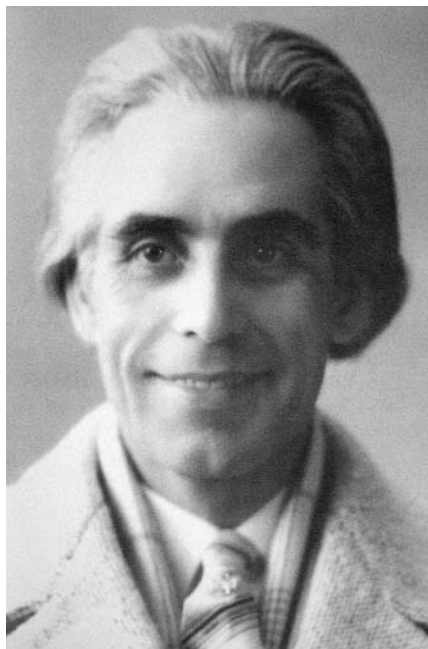
Благодарим на Георги Петков за предоставеното ни писмо като молим за извинение, за закъснението, с което го публикуваме. „Ж.З.“

Писмо на Михаил Иванов до Боян Боев

26.VIII'39

Париж

Люб. Брат Боев,

Отдавна се каня да Ви пиша и все не ми се отдава. Животът в Париж става все по-интересен и разнообразен. Срещите се увеличават и свободното време намалява. Още не съм си взел ваканция, както мнозина вече направиха, но ще трябва и аз май да прекарам в уединение и чист въздух. Използвам замиването на Карген утре, за да Ви напиша накратко за изтеклите събития. Няма да Ви пиша за единичните запознанства, които правя в Париж всеки ден, получаването на писма, покани и списания. Измежду тия запознанства, интересно беше посещението, което направихме на най-известния парижки радиестезист Тюрен (приятели бяха ме завели една вечер). Той бе толкова любезен да ми обясни и покаже своята система и своите открития в областта на излъчванията. С един инструмент, открит от него и с махалото, той претендира да може твърде просто и ясно да открива всички болести, кои органи са засегнати, кои храни и пития са полезни и вредни и т.н., да открива изгубени предмети, подземни течения.

Работил е много години по това направление, написал е всички свои открития в една книга, като не разкрива тайната на приготвените материали, които служат за откриване на полезните и вредни храни, на органите и болестите.

Той направи изследвания върху портрет на Учителя и каза, че голяма е силата и светлината, която Учителят излъчва.

Присъединяват се още двама професори към нашето Учение. Единият е от Тулузкия университет „Марсел Кастер“, който ми писа във възторжени писма, беседите са го трансформирали и той ги чете заедно с жена си. Другият е професор по химия и физика в Монтобан. Получавам писма от различни градове, които искат да им се изпратят беседите. Интересното е, че мнозина доктори се интересуват и ги четат.

Приятели бяха наредили да имам достъп в някое голямо филмово студио, за да видя как се филмират цветни сцени. И наистина, макар че това не е лесно, мене ме допуснаха. Има близо до нас едно студио в Villancourt. Отидохме там, запознах се с главните, които дирижират, едни от тях се занимават с поставяне на филмите, други с паричната страна, трети с

групо и т.н. Да ти опишвам това, което става в едно студио, приготовленията, които се правят, разходите, които се правят за най-малки сцени и т.н. ще бъде дълго и безполезно. Всеки случай грамадна и сложна работа. Гледах внимателно операторите, артистите... Гледах как оперират с прожекторите и т.н. и накрая се уморих. Останах с впечатление, че да бъдеш филмов артист, това е трудно и уморително нещо. Колко пъти трябваше да се повтаря една и съща сцена, докато се достигне желания резултат. Измежду многото артисти и артистки беше Даниел Дарио. Пиша ти за моя случай не от проста забава, но защото един ден ще трябва да се филмират някои сцени от Братството ни, в гората, от упражненията и Паневритмията.

Относително паневритмията, вече много пъти се събирахме няколко братя и сестри, за да я разучиме заедно с Ярмила (сега тя е във ваканция). Паднаха госта песни и добро настрояние. Имаше моменти, когато братята и сестрите достигаха на брой 20. Бавно върви паневритмията по много причини – поради големината на града, всеки е зает, но въпреки това все повече и повече расте интереса и желанието да се изучи. Трябват ни музиканти

Относително малобритания
вече много пъти се събрахме,
Няколко братя и сестри за да
я разучиме заедто с с. Дърман
(сега то е в ваканция) Наднаха
доста пъти и добро настроение
Имаме маселни, когато братята
и сестрите догласаха във сфои 20,
Бавно върви малобритания
много пригоди, поради големия,
На града, вече е зает, но въпреки
това въпреки и повече работи

за това! Имаме един проект и дано Бог да ми помогне да се реализира, и той е следният. Ще гледам да намеря цял оркестър, на когото ще платя (още нямам идея за цената), за да може всички упражнения да бъдат регистрирани на грамофонни плочи. С тия плочи ще стават чудеса. (Щеше да е добре) Ако това можеше да стане в София с нашия оркестър, защото тук ще трябва да се аранжират всички упражнения за различни инструменти.

Това е трудно. Там Вие имате партитурите за всички инструменти, вече готови, аранжирани.

Сега друго нещо.

Бях получил едно писмо от Графството Люксембург. Матиас Бренер е една интересна личност, бях чувал за него от хора, които го познават. Те ми разказаха, че той е прекарал 25 години в Индия в общение с учителите. Учил при тях 25 години, видял чудеса и като резултат достигнал да лекува най-нелечими болести, да пътува с астралното си тяло и т.н.

Това ми разказаха солидни, образовани хора, негови ученици. И така, моя Матиас Бренер (който чел някои от беседите, които държах в Париж) ми пише едно възторжено писмо,

пълно с любов и топлина, да отида и прекарам в къщата му една седмица. Аз се приготвих и отидох. И наистина, една седмица, но това беше чудесна седмица. Този Матиас Бренер е чудесен човек, весел, жизнерадостен, въпреки че е 64 год., жена му и дъщеря му, предани и мили, го следват в неговия духовен път.

Срещнах се с негови приятели, които до един ми разказаха с благодарност и любов как Бренер ги е излекувал от различни тежки болести. Други ми разказаха как от далечно разстояние ги е лекувал, като е отивал с астралното си тяло. Мнозина са го видели в това тяло. Други ми разказаха как лекарите са забели процес срещу него, но тия, които са го защитавали (адвокатите) са дали лични доказателства как Бренер ги е излекувал.

Дадоха ми да чета вестници и списания за съдебния процес, за лекуванията му на различни случаи през разстояние. Още първият ден, като пристигнах, получавам писмо от негов ученик, глава на семейство, с което ме моли да прекарам един ден в Туонвил (това е градче във френска територия). Аз отидох и прекарах един ден, вечерта имахме събрание, дойдоха гости, пред които говорих 3 часа. Този

господин Пиер Мер, ученик на Бренер, ме заведе самият той в Тионвил с влака. Видях линията Мажино отдалеч, от 250–300 метра, на другия ден пристигаме цяла компания наново в Люксембург и там пред 70 души държах една беседа за Учителя и Братството. Относително тая беседа Бренер беше предизвестил своите хора и те бяха дошли от различни градчета на Графството Люксембург, даже от Тионвил (Франция).

Беседата, изглежда, се бе толкова харесала на всички, тя внесе така импулс и жизненост, та от много места ме поканиха да ги посетя и престоя при тях по 1–2 седмици. Понеже бях дал обещание на парижаните, че на 16 юли ще се съберем в гората Saint Nom la Breteche, не можах да задоволя различните желания, а само на двама, които живееха извън Люксембург. И така, италианецът Кресченини, директор на най-добрите фабрики за макарони в Графството Люксембург, ни заведе с Бренер в своята чудесна кола чак до Мондорф, това е град с лековити бани, прочут град, където много хора отиват да се лекуват. Посетихме парка. Той ми направи силно впечатление. Струва ми се, толкова красив парк не можах да видя даже в Париж. От там отидохме в един друг град Ремий, на германската граница, само една река разделя Люксембург от Германия. Реката Мозел.

Наблюдавах хората и движението на отведния бряг. Каква разлика. Всичко беше празнично, весело, гъмжило от хора в дукството Люксембург, а на другия бряг, тишина, мълчание, и едвам-едвам ще се види някой човек.

На другия ден приех поканата да посетя две семейства в един друг градец – Еш (върху реката Алзет), където има прочутите големи фабрики за желязо. Дойдоха, взеха ме и с влака отидохме в Еш. Посетих парка, и той бе чудесен. На другия ден се върнах в Люксембург. Бренер ме заведе и запозна с главния шеф на управлението, с когото чудно приятелство ни свързва от невиделица. Посетихме най-прочутия адвокат на Люксембург, който гореше от желание да ме заведе из всички градчета на Люксембург с хубав (негов) автомобил. Но аз отказах, защото трябваше да се върна в Париж.

След това трябваше да изпълним желанието на други да им отидем на вечеря. И така, на тия вечери се събраха доста приятели (освен нас четиримата), и то в хубави къщи, като

чудни замъчета, които не липсват в Люксембург.

На тия вечери имаше обикновени веселия (шеги от страна на Бренер) и много сериозни разговори върху важни жизнени въпроси.

Люксембург е много, много красив. Построен върху скали и с много красива околност. Някога е представлявал най-непревземаемата крепост. Един приятел ме заведе да видя подземните галерии, работа на 2 столетия. Целият Люксембург е прокопан отдолу с километри.

Относително Бренер проверих, че наистина той имаше тия сили да лекува. Той е известен по това. Разказа ми случай на разговори и лични срещи с Мория, Кут Хуми, Конт дьо сен Жермен.

Видях го фотографиран с Ани Безант, Ледбитер, Кришнамурти и др. Научили се, че той лекува (навремето, когато бившия Папа беше болен преди 2 години). Игват при него доверени лица на Папата, за да го молят да излекува Папата.

Бренер го излекува и той живя още две години. Това бе писано навремето във вестниците. Той пази още писмата на лицата, които е спасил.

Нашата среща беше много приятелска, раздялата ни – трогателна.

Разговорите ни с Бренер бяха много полезни и той беше доволен (цялото им семейство), и аз бях доволен. Говорихме си върху много интересни въпроси.

Събранието, което имахме в гората Марли, бе едно от най-знаменателните. Още сутринта небето предсказваше, че ще вали. И колко бе интересно, когато на срещата дойдоха 150 души! Макар че времето бе застрашително, макар че мнозина бяха заминали във ваканция, въпреки всичко това, имаше цяла тълпа. Направихме гимнастическите упражнения при най-добро настроение. Тоя ден Жаан филмира пристигането на влака на гарата, слизането на братята и сестрите, упражненията в гората и някои отделни моменти от разговорите. След обедата завала силен дъжд. Настроението беше весело като никога. За първи път видях парижаните да проявяват сила на характера под дъжда. Говорих им една малка беседа под дъжда. Никога не бяха слушали така внимателно, с разположение. И най-после, за да видят, че песните имат голяма сила, накарах ги да пеят,

пяхме песните на Братството около 20 минути. Дъждът престана. Слънцето пекна с такава сила, че изсуши за няколко минути всички. Това беше чудесно и възхитително.

Решихме да отидем в един ресторант, разположен в гората и понеже бяхме много, нямаше места вътре, разположихме се отвън, под сайванта, четох им мисли от Учителя.

Тълкувах им ги. Пях им „Ние сме славеичета горски“ и им преведох думите. Пяхме всички до един. Като гръмна оня ми ти импровизиран хор, заедно с една цигулка, надойдоха всички посетители из другите стаи, служачи и господари на ресторанта. Та всички се чудеха, особено когато им показвах упражнението на гласните „а, о, у е, и“. Братството хареса извънредно много това упражнение. Никога те не са пяли така свободно, радостно и без стеснение, както моя ген.

След като огласихме околността с „а, о, у, е, и“, показвах им упражнението на дишането, заедно с движението на ръцете (упражнението от Паневритмията, последното). Те също го харесаха много. То им подейства просто магически. След това им държах една малка беседа. До късно вечерта, никои не искаше да си отиде. Ето един ден, толкова светъл, толкова красив за мене и за другите, който остави особени следи в душата ми и в душите на всички братя, това се виждаше, това се чувстваше. Направените снимки показваха присъствието на много същества от невидимия свят, заедно с нас и около нас.

Бяха дошли, заедно с една моя приятелка, англичанка, в гората и още един англичанин, и един холандец, които направиха снимки по време на гимнастиките.

Англичанинът ме покани да го посетя в Оксфорд и даже да държа беседа в Университета, той щял да нареди.

Този ден тичахме с Карген из цял Париж с автомобил да намерим хубава палатка. Никъде нямаше хубава палатка за Учителя. Всички бяха малки, тънки, за полето, а не за планината. Навсякъде из планината има хотели и никои не е на палатка. Дебелите палатки се поръчват. Поръчахме една със здрава и солидна материя. Тя ще бъде приготвена след няколко дена. Палатката ще бъде интересна.

Вземахме един плат за Учителя (за пелерина или пардесю) от вълнен плат с камилска

вълна заедно. Цвят разкошен, бял с черти. Намерихме шапка панама, но трябва да ми пишете за номера, за да я изпратим по Лионската група.

Купихме също едно (липсва дума и в оригиналния текст е оставено празно място) от добро качество, против дъжда. Всички тия неща са купени с парите, които отделни братя и сестри пожелаха да дадат за една палатка за Учителя. Всички, кой повече, кой по-малко, участваха с голяма радост.

Отговори ми веднага за номера на шапката. И, ако трябва още нещо, пиши ми веднага, ще преобърнем Париж, но пак ще го намерим.

Пиши ми, също, адресите на приятелите на Братството в Швейцария, приятелите в Италия. Твърде е възможно да отида в Италия.

Пиши ми също за Алмозлимо. Нека ми изпрати от своето лекарство против треската. Ще направим опит с един, който е болен от треска и след сполучливия резултат, ще наредим всичко необходимо за изкарване на патента, за предложение до министерството и всичко останало, относително разпространението на лекарството, даже Алмозлимо ще бъде поканен тука.

Ако Алмозлимо има доверие в мен, че нищо не ще направя, за да открия тайната му, никаква анализа не ще се направи на това, което ще ми изпрати. Сам аз ще бдя, и сам аз ще му дам необходимите дози (на болния) и след добрия резултат, всичко ще се нареди.

Ако Учителят намери за добре това, нека ми отговори. Ще направя само това, което е за доброто и успеха на Учението.

Наскоро ще ти изпратя снимка.

Бързам да завърша писмото, макар че, има още много интересни неща, за да ти разкажа.

Рагвам се, че братята французи ще Ви гостуват!

Има още 5 пъти по толкоз, които жадуват да видят Учителя, но мнозина не могат, по много причини. Ето напр. Морис Бек от Марсилия, който пожела тия дни да тръгне, изпрати паспорта си тука, но, като чиновник, не му дават разрешение и колко другци, така също.

Изпращам Ви моите братски поздравии на всички Ви.

А на Учителя – моята пълна преданост.

Приказка за света на сенките

Рагостина НЯГОЛОВА

Имало едно време един доста странен свят. В него живеели само сенки. Те се занимавали с много неща – ходели на работа, измисляли разни уреди, живеели в къщи, имали семейства, приятели и много други неща. Тези сенки обаче били много надути. Не виждали нищо, освен това, което искали да видят. Според тях, те били единствените същества в цялата Вселена. Нищо друго не съществувало освен тяхната работа, техните занимания, интереси. Те дори приемали за съществуващи само една част от сенките, защото останалите не им харесвали, а и не ги интересували, тъй като не ги познавали. Така правело всяко едно същество-сянка.

Над този свят обаче имало един друг свят с живи същества, които внимателно наблюдавали света на сенките. В този свят на живи същества имало много светлина. Те живеели само в светлината и всичко било много чисто. Докато гледали света на сенките, живите същества решили, че ще е полезно за сенките да разберат, че съществува светлината, а и не само тя, но на първо време искали поне малко да им осветят пространството долу. А светлината била вълшебна, защото когато осветявала цялото същество отгоре до долу, то ставало живо. Всъщност живите същества много обичали сенките и затова искали и сенките да станат живи като тях.

Така един ден те решили да пратят едно живо същество долу при сенките. Преоблекли го като сенките, за да не се различава много от тях. Пратили го на голния свят, но съвсем малък брой от сенките разбрали, че то не е сянка като тях, а е нещо различно от тях. Обаче тъй като останалите сенки не можели да понасят някой да стои по-високо от тях, решили да го убият и го разпънали на един кръст. Така или иначе, Живото Същество нямало проблеми със Смъртта, както имали сенките, и след три гена възкръснало и отишло отново в другия свят. Това бил първият лъч светлина, който живите същества пуснали в света на сенките и някои от сенките успели да го видят.

Минали векове и полека-лека и останалите сенки започнали да усещат, че има някаква светлина. Живите същества решили да пратят още едно същество долу на земята, за да им пусне още светлина. Отново го замаскирали добре – външно да прилича на сенките, и то слязло долу. Около него се образувала група от сенки, които разпознали, че това същество също като предишното е съставено от жива светлина. Това същество казало на сенките, че истинската реалност е живата и светеща реалност. Казало им за другите светещи същества и за това колко много обичат сен-

ките, като свои братя и казало също, че е време и сенките да погледнат светещите същества и да ги заобичат. Разбира се, сенките не можели да обичат, докато не пуснат в себе си вълшебната жива светлина. Така дошло време, и това същество се върнало при живите светещи същества от другия свят. Сенките обаче вече започнали да искат тази светлина, да я чувстват много близка, да усещат, че тя ги обича и да искат да отворят сърцата си, за да я обичат и те. Искали да се срещнат със своите братя – живите същества и да усетят вълшебния живот, който протичал в светлината, насищаща техния свят. Така, като се стремели нагоре, отворила се една врата между двата свята. Сенките били открили светещ ключ в една купчина с боклуци и го взели. Тъй като този ключ бил направен от същата вълшебна светлина, той отключил вратата, без сенките да знаят как е станало това. Те само видели, че вече има такава отворена врата. Някои от тях се промушили през вратата, но понеже не били изцяло светещи, а все още били сенки, полека-лека те се изхлузили пак надолу. Но много искали да се качат! Тогава те разбрали, че от светлината, която са донесли в техния свят двете живи същества, се е родило светещо същество във всяка една от тях. Те обаче още носели грехите на сенките. Разбрали, че с тези грехи не могат да минат през вратата и решили да ги съблекат. Това събличане било безкрайно болезнено, защото грехите им били тяхна външна същност. Те буквално трябвало да свалят кожата от себе си, да я дерат, да я късат, за да може да свалят грехата на сянка и тогава да останат тяхното новородено живо, светещо същество.

В този процес сенките разбрали, че не могат да преминават през вратата поединично. Те трябвало да действат заедно, защото това било нещо естествено за света на живите същества и основен принцип там. Трябвало да се научат да обичат всички останали сенки, така както започнали да обичат живите същества, защото само така вълшебната жива светлина можела да ги освети, да мине през тях и да стане материал за новите им живи тела. Осъществено много неща трябвало да научат и да приемат сенките. Трябвало да приемат, че техният свят е бил в сянка, че те самите са сенки, че не познават любовта, че не знаят още какво е да са живи.

Така заварих положението, така ви го разказах. Дали ще успеят сенките да се преобразуват в светещи същества и дали ще успеят да минат през вратата? Как мислите? Същото се питат и светещите им братя – живите същества.

Think!

The Master BEINSA DOUNO

You need to think. When? Each moment, each hour, each day. This is the most fundamental thing – to learn how to think.

If people do not have an ideal, they will never be able to learn really to think. They need to have an idea about God in order to learn to think.

You can understand the facts, such as they are, only when your mind is free. Your thought should be free, but not imposed from outside. Only the free thought is able to liberate you from all restrictions and contradictions.

If misery befalls you, it indicates that case you do not think. When you say that your fate is miserable, then you do not think. The only reason for the misery and contradictions in life is that people do not think. If you have debts, if you are ill and unhappy, that means that you do not think and do not love. What do you need to do? Start thinking right. Then you will find yourselves in the natural state of flowers and trees, which are blossoming, and fruits that are growing ripe. Everything around you will change and you will see the world in a new light. And then, you will find yourselves in the real human world.

Actually, in my opinion, the only one who does think is God. Since He thinks, He is happy. Since He has been thinking, He has created a perfect world. Therefore, if you walk along the path of God, the path of perfection, you will have nothing to complain about. People complain because they do not think as God does. It is useless to philosophize or discuss why the world is organized in this way or that way. The way the world is created, speaks about the right thought of the Sublime. So we do not have to ask the question why the world was created in this way, but why it was created. Why

was the world created? For we have to think. Why do you seek the mistakes in the world? God is perfect, He does not have mistakes. Consequently, the world, which has been created by Him, does not have mistakes. The mistakes are in people.

The process of thinking should penetrate deeply into the existence of people, who should say when they wake up in the morning: "I should think as God does, I should love as He does." Why is that necessary? Because only by means of Love, which has been manifested, God has created, worked and given rise to the whole Universe. Only through Love that He possessed, God was able to consider the needs even of the smallest tiny beings and to satisfy them. Everything in the world, the whole Universe is a result

of God's loving thought.

The Mighty, Who has created the human being, says: "My child, learn how to think! To think – this is the loveliest, the most beautiful thing I have destined for you!" And when God led the first people in Paradise, He told them: "You must not eat of the tree in the midst of Paradise. It is the tree of knowledge of good and evil. To observe this commandment, you should think." They didn't think much, and they tasted the forbidden fruit and thus committed a sin. If they had been thinking, they would not have committed a sin.

I say to you: The disciple must think! If the disciples do not think, they will always understand the things in a wrong way, and they will come upon contradictions, which will impede them. Those who do not think, they will become alienated from the face of their Master by themselves.

Life in the true sense of that word requires a right thought. That implies rich inner life. The progress of people is determined by their thought. The twisted thought brings bad consequences thus bringing the evil in the world. Where does the evil lie? It is in the disobedience. Who are disobedient? Those who do not think. Who are restricted? Those who do not think. Those who think, they are always free.

The world can be reformed only through the right thought – nothing more!

So you should know that those who do not think, they are exposed to sufferings, miseries and death. This means hell, darkness and obscurity in the consciousness. Life, happiness, bliss and love await those who think; God's welfare awaits them. This means to travel without any restrictions, to enter into heaven. That is why, this year you should hold in your mind the thought to think the way God thinks. When you wake up in the morning, say: "I want to think as God does, to see the good and beautiful in everything." Do not hold in

your mind any negative thought. What will the negative thoughts give to you? Nothing! For that reason, think only of what the Sublime Origin has created in life; think about the stars, the Sun, the sky, the fresh air, the clean water, the food, the plants and animals, the human being. Think about your mind, your heart, your soul and your spirit! Think about the welfare that has been given to you! Think about the sublime and the beautiful in the course of 35 years at least, if you want to acquire patience. People who think are patient. They succeed in life. Christ knew that. When He came on Earth, He went through great sufferings in which He manifested His patience. Therefore He said: "I came for that hour." His patience and His mind were tested in these sufferings. "For this hour I came" – that means: "I came into this world to think." The sufferings will continue for a day or more and then will pass off. In the great sufferings, people learn to think. In my opinion, every misery, every illness, every hardship is good or it has been given for good. There are no sufferings, no illnesses in the world. These are problems that have to be solved, which will teach people how to think. When God lives within people and people – within God, there aren't any sufferings in the world.

What kind of thought should we have? Pure and right. The right thought is a magic stick through which all things can be settled at once.

I would like you to be happy. The happiness is a law of the Divine thought that is invested in you. The true and right thought means such state of consciousness when you accepts the existence of the First Cause, The One, Who has been thinking for a long time while at last has created a perfect world with great blessings that everybody desires to receive. How will you reach these blessings? When you think and learn.

Summary of a talk that was given by the Master on 22nd March, 1935, 5 a.m. Sofia – Izgrev

„Jitno Zerno“ 23/2010
(Grain of Wheat)
An re-establishment
of the Journal „Jitno Zerno“,
founded by disciples and followers
of the Master Peter Deunov,
published from 1924 to 1944

Edited by
Georgy Stoitshev
Maria Kisova
Dr. Svetla Baltova
Tatjana Jordanova
Jivko Stoilov

address: „Jitno Zerno“
Sofroni Vratchanski str. 5A
Plovdiv 4000
Bulgaria

e-mail:
jitnozerno@abv.bg
tel.: ++359 32 665 080

ISSN 0861 427X

CONTENTS

THE LIVING WORD

The Beauty of Soul– *The Master Beinsa Duno* 3

THE SCHOOL

The Master about Health – *Boyan Boev* 6

Cosmic Hierarhies –*Konstantin Zlatev* 9

The Psalms of David. Psalm 91 – *Georgy Stoychev* 14

The Sphera of Jupiter – *Georgi Radev* 17

Yalaluddin Rumi – poetry 20

THE THEME

Beauty – *The Master Beinsa Douno* 21

THE ONENNESS OF LIFE

Man as an integral Part of the Universe – *Marta Alexandrova* 28

PANEURHYTHMY

Evaluation of the Sources of Information about
Paneurhythmy – *Liudmila Chervenкова* 35

The spiritual Essence of Paneurhythmy – *Maria Mitovska* 46

Letter of Jean-Louis Gobeau 51

Letter of Michail Ivanov to Boian Boev 53

One story about the World of the Schadows – *Radostina Njagolova* 57

The drawings on pages 15,21,22,39, 40 – Snejanka Stojanova

Photos: Jivko Stoilov (on the backside of the cover, pages 17 and 51), Diana Zaharieva (the third cover-page)

Cover – Jivko Stoilov

Сп. „Житно зърно” можете да намерите:
В издателство “Бяло братство”, София,
ул. „Ген. Щерю Атанасов” 6, тел: 963 4314

В културен център „Бяло братство” Пловдив,
ул. „Капитан Георги Цанев” 17

И в следните книжарници:
София, кн. „Елриг”, ул. „Стефан Караджа” 7А,
тел. 986 7126
Кн. „Астея”, ул. Пиротска 3, безистен, 2-ри ет.,
тел. 981 10 58
Пловдив, магазин „Път към здравето”
ул. “Опълченска” 14

сайтове:

<http://www.beinsadouno.org/>
<http://www.bialobratstvo.info/>
<http://www.panevritmia.info/>
<http://www.bratstvoto.net/>

Цена 3:40 лв.